

Lördag

Nya Åland 24 MAJ 2008 NR 120 PRIS 1,20 €

Sjöfartsmuseet byggs om

KULTUR. Sjöfartsmuseets chef **Hanna Hagmark-Cooper** har längtat efter en ombyggnad av sjöfartsmuseet.

– Jag har själv två företrädare som drömt om det här.

SIDAN 8

OLYCKAN I VÄSTERHAMN

9-åringen vårdas i Sverige, läget är kritiskt men stabilt

NYHETER. Den pojke som i förrgår kväll föll i vattnet vid Pommern i Mariehamn fördes natten mot fredagen med helikopter till Astrid Lindgrens barnsjukhus i Stockholm. Enligt **Christian Johansson**, chef för barnkliniken vid Ålands centralsjukhus, är pojkens tillstånd fortfarande

kritiskt men stabilt. Exakt hur länge pojken låg i vattnet är fortfarande oklart men räddningsmyndigheterna befarar att det kan ha varit mellan 20 och 30 minuter.

Pojken hade gått ut på bryggan med sin ett år äldre bror och en kompis då han av okänd anledning föll i vattnet. Eftersom han inte kan simma hoppade brodern efter honom men det gick inte att göra något. Även en ambulansman som kom till olycksplatsen före dykaren hoppade i men han lyckades inte heller få fatt i pojken.

ning föll i vattnet. Eftersom han inte kan simma hoppade brodern efter honom men det gick inte att göra något. Även en ambulansman som kom till olycksplatsen före dykaren hoppade i men han lyckades inte heller få fatt i pojken.

SIDAN 5

Rattfull körde tankbil - sprang ifrån polisen

NYHETER. En åländsk tankbilschaufför har dömts till rekordmånga dagsböter efter två fyllekörningar med brännolja i lasten i höstas.

I oktober skulle mannen, som är i 50-årsåldern, leverera brännolja till en fastighet i Mariehamn. Det ville sig inte bättre än att han backade in i ett garage som flyttades.

I november var det dags igen. I Bomarsund gjorde han en u-sväng med tankbilen för att undgå en trafikkontroll. Färden slutade till sist på en gårdsplan där chauffören lämnade bilen och sprang till skogs.

Straffet blev 103 dagsböter. Körförbudet har avtjänats.

SIDAN 4

Tre slags doktorer. Jubeldoktor Johannes Salminen, politices doktor Monica Eriksson och hedersdoktor i ekonomi Anders Wiklöf.

Foto: MATHIAS LUTHER

Triss i doktorer i Åbo

NYHETER. Tre ålänningar fanns med då Åbo Akademi firade sin högtidliga promotion på fredagen. Åtminstone om man räknar med ålänningar i Helsingfors och i Sverige.

Det är femtio år sedan **Johannes Salminen**

disputerade i Åbo och nu blev han alltså jubeldoktor. Han är en doktor utan akademisk karriär men hemmastadd som få med latin som det talades i timtal i Åbo konserthus.

Anders Wiklöfs kommersiella framgångar,

insatser för Östersjön och intresse för konst renderade honom en hedersdoktorshatt. **Monica Eriksson** som ägnat största delen av sitt yrkesliv åt omsorgen på Åland tog emot hatten som disputerad politices doktor.

SIDAN 9

Åland United hoppas på första segern

SPORT. Första segern är inom räckhåll när Åland United i dag tar emot Nice Futis på hemmaplan. Efter två förluster och en oavgjord är det bara tre poäng som gäller.

– Egentligen struntar vi fullständigt i hur spelet ser ut. Nu är det tre poäng som gäller, säger assisterande tränare **Urban Truedsson**.

I samband med matchen arrangeras Damfotbollens dag på Valbo IP i Lemland.

SIDAN 20

10 porträtt

"Man tar på sig hjälmen och hörlurarna och faller ner visiret. Sen är man precis ensam."

SIGVARD PERSSON

12 mat & vin

Ella Grüssner Cromwell-Morgan har rest jorden runt med svarta piller i bagaget.

14 nöje

Sverige, Ryssland, Ukraina eller Portugal vinner ESC ikväll. Det tror Nyans schlagerexpert **David Lindström**.

16 trädgård

Titte Törnroth-Sarkkinen har besökt Ericssbergs slottssträdgård.

SOMMAR-

TILLFÄLLET

ÖPPET:
vardagar 10.00-19.00,
lördagar och söndagar 11.00-16.00

Nya Åland har listan på de fem största mottagarna per kommun

Så mycket stöd får de åländska

Bondägg. Bilden på ensilagebalarna är tagen på Sottunga. Foto: ERKKI SANTAMALA

Råg. Än vajar sädesfälten på Åland. Foto: ERKKI SANTAMALA

Femton åländska jordbrukare fick jordbruksstöd på över 100.000 euro i fjol.

I dag publicerar Nya Åland hela listan över de fem största stödmottagarna per kommun.

Nyligen publicerade kvällstidningen Iltalehti motsvarande lista för landets alla kommuner, inklusive de åländska. Tidigare har de här uppgifterna inte varit offentliga, men efter en lagändring – som delvis kom till efter påtryckningar från EU-kommissionen – får den som anholder och betalar tillgång till listorna. Lagändringen trädde i kraft den 1 maj.

Skattemedel

Iltalehti motiverar publiceringen av stödmottagarna med att stödet består av skattemedel som beviljats av myndigheter och och att allmänheten av "genomsynlighets skull" bör få vetskap om vem som får stöden.

Nya Åland har plockat ut de åländska kommunerna ur Iltalehtis sammanställning. Ingen ålänning ryms med på listan

över landets största mottagare av odlingsstöd, inte heller på listan över de hundra största mottagarna av investeringsstöd. De åländska gårdarna är relativt sett små.

Stöd 2007

Summorna (i euro) innefattar både EU- och nationellt stöd. Av de sammanlagt 2,1 miljarder euro som delades ut som stöd i fjol stod EU för 39 procent totalt och det nationella stödet för 61 procent. På Åland betalas det nationella stödet ut av landskapsregeringen.

Som jämförelse kan nämnas att en jordbrukare i Vichtis fick 532.000 euro i stöd. Några fick över 400.000 euro. Det största enskilda stödet, 1,2 miljoner euro, gick till en lantbrukssammanslutning i Jokioinen.

ANNIKA ORRE

Jordbrukarna:

"Utan stödet dör jordbruket"

Utan stöd dör det åländska jordbruket ut. Åland skulle ha varken slakteri eller mejeri och landskapet skulle växa igen.

Så beskriver jordbrukarna själva verkligheten bakom stödpengarna. Så viktigt är stödet för jordbrukets överlevnad.

Finlands och Ålands inträde i EU 1995 innebar en stor omvälvning för jordbrukarna. Målet var billig mat för invånarna och producentpriset sjönk med ungefär hälften över en natt.

Kostnaderna upp

Men kostnaderna sjönk inte,

tvärtom. Bara i år har priset på konstgödsel stigit med 70-80 procent, bränslet blir allt dyrare. Mjölkbönderna tjänat just inte mera trots att priset på mjölk stiger i butikerna och samma är det med köttet.

Stödet är inget som bönderna har önskat – de vill hellre ha betalt för det de producerar, säger de och vill arbeta för ett bärkraftigt jordbruk som inte är beroende av stöd.

Borta 2014

Redan nu sänks stöden år för år för att vara avskaffade år 2014. Arbete pågår på nationell nivå för att vissa stöd ska få vara kvar eftersom jordbruket i Finland och på Åland

De fem största. I dag publicerar Nya Åland listan över de fem största mottagarna av jordbruksstöd i fjol. Fjorton åländska jordbrukare o

fortsättningsvis kommer att vara småskaligt.

I dagarna ska en så kallad mellanöversyn göras i Bryssel av stödsystemet, något som jordbrukarna ogillar. De för binder sig att följa programmet i fem år, och drabbas av ekonomiska sanktioner om programmet frångås, men på EU-nivå kan förutsättningarna ändra när som helst.

ANNIKA ORRE

Stora stöd, lite kommunalskatt

Vad betalar jordbrukets stödmottagarna i kommunalskatt?

Så lyder en läsarfråga till Nya Åland.

Vi har synat vad de femton största stödmottagarna – de som fick över 100.000 euro i stöd i fjol – betalade i kommunalskatt 2006. Nyare uppgifter än så finns det inte på skattebyrå.

Tillsammans betalar de femton – som tillsammans lyfter stöd på 1,97 miljoner euro – sammanlagt 120.500 i skatt till sina kommuner.

Till exempel de tre största stödmottagarna i Finström får 446.000 euro och betalar 20.800 euro till kommunen i skatt. Av de tre betalar Mikael Pellas mest i skatt, drygt 13.000 euro.

Av skattelängden framgår

också en annan sak – att de som får de största stöden inte är purunga. De flesta av de femton är födda på 50- och 60-talen. Bara tre är födda på 70-talet.

Bland stödmottagarna finns tre lagtingsledamöter, Anders Eriksson i Jomala, Jan Salmén i Saltvik och Brage Eklund i Eckerö.

ANNIKA ORRE

JORDBRUKSSTÖDEN

Brändö

Krister Englund	55.163
Lantbrukssammansl. Lsn.	53.374
Tommy Pettersson	15.255
Peter Granberg	13.617
Hans Nordberg	10.668

Eckerö

Tage Mattsson	51.680
Rune Söderlund	47.335
Göran Eriksson	38.752
Brage Eklund	34.517
Borenus sammanslutn.	30.929

Finström

Hans Lundberg	175.634
Mikael Pellas	139.624
Henrik Gustavsson	130.830
Sven Löfman	94.918
Jan Robert Mattsson	73.038

Föglö

Roger Fellman	61.553
Henry Helin	60.391
Tom Jansson	56.338
Stefan Eriksson	55.990
Johan Helin	53.377

Geta

Henrik Sundberg	99.284
Trygve Sundblom	76.963
Ingolf Strand	72.853
Sven-Erik Söderholm	57.085
Anders Sundberg	56.843

Hammarland

Christer Eriksson	112.428
Jan-Håkan Eriksson	79.226
Elof Johansson	72.257
Lantbr. sammansl. Sune o Jörg	70.240
Anders Öström	56.083

Jomala

Dick Gustafsson	177.518
Henrik Karlsson	124.604
Anders Eriksson	109.860
Peter Mansén	109.090
Karl-Erik Andersson	100.492

Kumlinge

Ulf Pettersson	159.799
Marlene Sjölund	125.530
Sunnanvind öb	72.481
Per-Olof Engblom	21.361
Kristina Grönvall	20.704

jordbrukarna

och en jordbrukssammanslutning lyfte över 100.000 euro var i stödpengar.

Foto: JONAS EDSVIK

Kökar

Eva Carlberg	98.566
Henrik Sundberg	96.878
Jbr sammansl. Stans	73.219
Krister Jansson	17.627
Krister Hellström	15.424

Lemland

Egon Signell	90.055
Jonas Wilhelms	73.155
Joakim Sjögren	59.248
Mathias Sandberg	48.022
Karl-Olof Numelin	46.543

Lumparland

Evert Paulsson	101.743
Jan Eriksson	99.717
Kent Johansson	65.270
Magnus Sjöwall	56.394
Cecilia Persson	48.879

Mariehamn

Kim Wahlsberg	7.154
Bertil Sundblom	3.266
Sandåsen handelstr.	3.022
Tony Ek	2.233
Henning Lindström	2.019

Saltvik

Mats Häggblom	153.685
Johan Åkerblom	74.848
Karl-Johan Mörn	70.644
Jan Salmén	63.100
Magnus Kuhlman	62.778

Sottunga

Tomas Pettersson	71.686
Klas Viking Danielsson	70.296
Stig Karlsson	44.501
Nils Johan Eriksson	43.552
Göran Stenroos	29.544

Sund

Östergårds mjölk ab	143.570
Karl Jerry Mattsson	101.505
Robert Ingmar Lindeman	79.798
Lena Klingberg	69.524
Per-Ole Mattsson	63.458

Vårdö

Per Johan G Pehrsson	79.767
Peter Nordberg	76.030
Mikael Lundell	74.845
Niclas Lindholm	74.502
Joakim Påvals	60.980

26.6

Utveckling ett år (per 22.05.2008)*

8:00	1/4 KOSPI 200 Index	+11,7%*
9:00	1/4 MSCI Taiwan Index	+15,6%*
10:00	1/4 iShares MSCI Emerging	+19,9%*
11:00	Markets Index Fund (ETF)	+65,2%*
12:00	1/4 iShares MSCI Brazil	
13:00	Index Fund (ETF)	
14:00		
15:00	Brasilien, Taiwan, Sydkorea, Kina, Ryssland,	
16:00	Mexico, Indien.....	
17:00		

Pohjola Expanderande Marknader V/2008

Emittent: Pohjola Bank Abp
 Teckningstid: 21.5–26.6.2008
 Löptid: ca 5 år
 Underliggande tillgång: En korg med 2 aktieindex och 2 indexfonder.
 Teckningsställen: OP-Pohjola-gruppens kontor och www.op.fi/masslan

Intressanta marknader. Hör av dig så berättar vi mer!

Lisbeth Dahlén-Backas tel 633 361 Anders Ekström tel 633 362
 Sven-Olof Josefsson tel 633 351 Johnny Nordqvist tel 633 365

*Historisk avkastning är ingen garanti för framtida utveckling!

TRÄNINGSVERKET

Sommarkortet kan tecknas 1.6-31.8 med minimitid på en månad.
 Priset för hela sommaren är enbart 125 euro (42€/månad)
 Sommarkortet innefattar hela vårt utbud av gym- och gruppträning!

Nu är det dags att teckna Träningsverkets sommarkort!

PS. Torsdagen den 12.6. har vi Öppet hus!
 Mera info hittar du på:
www.traningsverket.fi

Öppet alla dagar i veckan!
 (2.6-31.8): må-to 9-21, fre 06.45-20
 lö 9-13, sö 15-19

Välkommen in och träna på gymmet som står för kvalitet, kunskap och inspiration!

Sommarschema 1 2 juni - 13 juli 2008						
Tid	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Söndag
07.00-07.30					Cycling 30	
17.00-18.00	Cirkel	Core-Stretch	Bodybalance	Bodypump	Kombi	Sista chansen *
18.00-19.00	Bodycombat	Kombi (Start:17.45)	Cycling 60 / BodyJam	Cycling 30 (Start: 18.30)		
19.00-20.00	Step	Boxercise	Bodycombat	Core-Stretch		
20.00-21.00	Bodybalance					

Sommarschema 2 14 juli - 24 augusti 2008						
Tid	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Söndag
07.00-07.30					Cycling 30	
17.00-18.00	Cirkel	Core-Stretch		Bodypump	Kombi	Sista chansen *
18.00-19.00	Bodycombat	Kombi *	Cycling 60	Cycling 30 *		
19.00-20.00	Step		Bodycombat	Core-Stretch		
20.00-21.00	Bodybalance					

Kastringevägen 1, Jomala
 info@traningsverket.fi
 018-23003

* Kombi med start 17.45 * Cycling 30 med start 18.30 * Sista chansen med start 17.30

Rattfull chaufför dömdes för att ha äventyrat säkerheten

Gjorde u-sväng med tankbilen för att undvika trafikkontroll

I oktober i fjol flyttade en rattfull tankbilschaufför på ett garage med bilen. En månad senare sprang han till skogs för att undvika en trafikkontroll.

I torsdags dömdes han till rekordmånga dagsböter.

Mannen, som bor på Åland, skulle leverera brännolja till en fastighet i Mariehamn i oktober trots att han hade minst 0,5 promille alkohol i blodet och också hade tagit något annat rusmedel. Vid leveransen backade han in i fastighetsägarens garage så att det flyttade på sig och på flaggstången så att den knäcktes. Innan han lämnade gårdsplanen backade han in i soptunnan och postlådan varp på stubben som postlådan var fäst vid drogs loss och släpades med tankbilen cirka 200 meter.

En överkonstapel beordrade honom per telefon att stanna tankbilen vid bensinstationen i Godby och vänta in en polispatrull. Det gjorde han inte.

Slutade på gårdsplan

En månad senare körde han rattfull igen, den här gången med minst 0,7 promille alkohol i blodet åtminstone från Vårdö Töftö till Sund Bomarsund där han försökte smita från en trafikkontroll genom att göra en u-sväng med tankbilen som var lastad med

Vägrade stanna. Två gånger smet den rattfulla tankbilschauffören från polisens trafikkontroll.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

brännolja. Han körde in på Bodiscovägen, Artillerivägen och Slätterängsvägen – smala och kurviga vägar där han inte hållit till höger på körbanan utan i stället kört i hög hastighet mitt på vägen – och färden slutade på en gårdsplan. Där

lämnade han bilen och sprang till skogs.

Tillfälligt körförbud utfärdades den 20 november.

Över 100 dagsböter

Inför rätta medgav mannen gärningarna. Han är ostraf-

fad sedan tidigare och därför dömdes rätten ut ett kännbart bötesstraff, trots mängden brott.

Han dömdes till 103 dagsböter á 58 euro, sammanlagt 5.974 euro, för två fall av rattfylleri, äventyrande och grovt

äventyrande av trafiksäkerheten och brott mot polislagen. Körförbudet anses ha avtjänats helt och hållet, skriver tingsrätten i sin dom.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Åtalar för ärekränkning

Uttalade sig kritiskt mot en husförsäljare i tidningen Åland

Två personer har åtal att vänta för sina uttalanden i en artikel i tidningen Åland.

Åtalsrubriken är ärekränkning.

Landskapsåklagare **Karl-Johan Nyholm** har gjort åtalsprövningen på basis av en artikel som publicerades våren 2006. De två personerna uttalade sig kritiskt om en husförsäljare och hans verksamhet och redogjorde för olika problem som uppstått efter att kontraktet skrivits.

– I det här fallet har bara de två personerna hörts av polisen, inte reportern. Hon ska i stället höras som vittne, berättar åklagaren.

Också reportern

Han menar att också reportern som skrivit artikeln kunde ha åtalats, men tiden till preskribering var så kort att hon inte skulle ha hunnit höras av polisen innan målet hade avskrivits.

Tror du att det finns risk för att folk inte vågar uttala sig länge om de dras inför rätta?

– Man ska nog vara lite försiktig med vad man säger i en tidning som tusentals personer läser. Man ska inte censurera, men nog tänka efter i vilka ordalag man framför sin kritik.

Åtalar. Åklagare Karl-Johan Nyholm har beslutat åtala två personer för ärekränkning efter kritiska uttalanden i tidningen Åland. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Tror du att journalister blir räddare när risken för rättgång verkar vara stor?

– Det kan vara så att folk mera än tidigare känner till sina rättigheter och därför anmäler journalister och tidningar. Folk måste tåla kritik – politiker och tjänstemän mera än andra – men det som skrivs måste vara sant. Det är bra att

hitta en gräns, det är därför det finns regler.

Yttrandefriheten får för den skull inte inskränkas, betonar han.

– Den är hemskt viktig, absolut. Men det gäller att göra avvägningen mellan yttrandefrihet och ärekränkning.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Utskottet kritisk till miljöbilspremie

Finansutskottet har lämnat sitt utlåtande om den första tilläggsbudgeten för 2008. Utskottet omfattar de flesta av landskapsregeringens förslag. Men miljöbilspremien kan få vänta.

Landskapsregeringens förslag till tilläggsbudget omfattar 5.990.000 euro. Antas tilläggsanslagen har totalt 336.469.000 euro budgeterats för 2008.

Grönt ljus ger utskottet stödet till utbyggnaden av Ålands sjöfartsmuseum liksom utvecklandet av Bomarsund.

I tilläggsbudgeten finns ett anslag om en halv miljon euro att dela ut som förebyggande utkomststöd till de mest ekonomiskt utsatta pensionärerna, de som har en inkomst under 699 euro per månad. Stödet skulle vara 70 euro per månad, vilket finansutskottet reserverar sig mot beslutet. Han anser att stödet måste förankras i lag innan det verkställs.

Ingen miljöbilspremie

Landskapsregeringen föreslår att den som köper en miljöbil ska få 1.000 euro i premie. Finansutskottet skriver dock att den typen av bidrag bör basera sig på lag. Utskottet erfar att den åländska bilparkens genomsnittsalder är hög och att det istället skulle finnas skäl

Premie diskuteras.

Landskapsregeringen föreslår en miljöbilspremie.

att utreda en skrotbilspremie.

Förslaget blir att landskapsregeringen ska göra en utredning för att därpå åter föreslå en miljöbilspremie, skrotbilspremie eller en kombination av ersättningarna.

Skördeskador

Landskapsregeringen erbjuder ersättningar till samtliga som drabbades av skördeskador förra året, och inte bara under skyfallet i slutet av maj. 400.000 euro finns anslagna för ändamålet. Utskottet föreslår att förslaget ska godkännas men understryker att enhetliga principer måste tas fram för att det ska bli lättare att avgöra vem som ska vara berättigad till ersättning i fortsättningen.

Finansutskottets betänkande kommer upp i lagtinget på måndag.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Utvidgningen av begravningsplatsen till fullmäktige

Stadsstyrelsen i Mariehamn godkände på torsdagen en ändring av stadsplanen som går ut på att begravningsplatsen kan utvidgas mot öster, norr och väster.

De socialdemokratiska ledamöterna **Barbro Sundback** och **Karl-Johan Fogelström** vidhöll partiets tidigare förslag om att begravningsplatsen bara skall utvidgas österut enligt generalplanen. Sossarna blev dock i minoritet i omröstningen.

Tre anmärkningar mot planen har lämnats in under den tid den har varit utställd för allmänhetens påseende. Anmärkningarna handlar bland annat om att ändringen strider mot generalplanen som reserverat området för rekreation och det uttrycks oro för att lakvatten påverkar miljön och att de fastigheter som ligger närmast minska i värde.

Stadsarkitektkontoret, stadsplanenämnden och stadsstyrelsen anser att anmälningarna inte föranleder åtgärder med motiveringen att avvikelser från generalplanen är liten och att lakvattnet kommer att rinna mot Slemmern där det skall omhändertas.

Den långdragna frågan om utvidgningen av Mariehamns begravningsplats har alltså nu nått högsta beslutande instans, det vill säga stadsfullmäktige. (tt-s)

Säkerhet viktig vid ny rondell

Det borde byggas en gång- och cykelväg från busshållplatsen till den befintliga tunneln på östra sidan om Västra utfarten. Det anser stadsstyrelsen i Mariehamn som har behandlat landskapsregeringens förslag till en rondell i korsningen mellan Elverksgatan, Klintvägen och Västra utfarten. Stan föreslår dessutom att det byggs ett övergångsställe också norr om rondellen och att in- och utfarterna justeras och förses med kantstenar för att sänka bilarnas hastigheter. (tt-s)

Tv-kändis leder ayur veda-kurs

Hela helgen pågår en ayur veda-kurs i Mariehamn. Kursen hålls av tv-kända ayur vedaterapeut **Peter Ljungberg** på Delfi Floating Center i Sittkoffs. Peter Ljungberg var med i tv-programmet "Du är vad du äter" då kostexperten och livs- och hälsovårdsgivaren **Anna Skipper** tog sig an tv-profilen **Sofia Wistam**. Programmet sändes i repris förra veckan.

Kursen pågår klockan 10-16.30 båda dagarna. (la)

Mobil försvann från restaurang

Mellan fredagen och lördagen blev en person av med sin mobiltelefon vid ett besök på en restaurang i Mariehamn. Stölden är polisanmäld. (la)

Krossad bilruta

I onsdags har någon krossat en sidoruta till en bil som stod parkerad på sjukhusets parkeringsplats. Händelsen är polisanmäld. (la)

OLYCKAN I VÄSTERHAMN

Kritiskt men stabilt för 9-åring

Fisketur. På fredagen stod fortfarande pojkarnas maskburk kvar på bryggan vid Pommern, dit de hade gått under torsdagskvällen för att fiska. Foto: JONAS EDSVIK

När den 9-årige pojke, som i torsdags kväll föll i vattnet vid Pommern, kom till sjukhuset i Mariehamn var han död.

Men personalen lyckades återuppliva pojken, och hans tillstånd är nu kritiskt men stabilt.

På natten till fredag fördes han till Astrid Lindgrens barnsjukhus i Stockholm där han nu vårdas.

Personalen på sjukhuset i Mariehamn lyckades återuppliva den 9-årige pojken från Mariehamn. Men eftersom Mariehamns sjukhus inte har någon barnintensivvårdsavdelning, skickade han vid 00.30-tiden i helikopter till Astrid Lindgrens barnsjukhus i Stockholm.

Räddningsteamet på Astrid Lindgrens sjukhus, det ledande centret i Norden för

den här typen av olycksfall, arbetade sedan under natten med att hålla pojkens kroppstemperatur nere för att kunna fortsätta syresätta kroppen och låta den vila.

Hålls nedsövd

Christian Johansson, barnklinikchef och jourhavande läkare då pojken kom till sjukhuset i Mariehamn, har nu regelbunden kontakt med

sjukhuset i Stockholm.

– Läget är kritiskt men stabilt. Men det dock är för tidigt att uttala sig om hur utgången blir för pojken. Han kommer nu hållas nedsövd några dagar, och man vet troligen först efter det, säger han.

Christian Johansson menar att det svårt att veta om pojken får några bestående men efter olyckan, men sä-

ger att yngre personer i allmänhet klarar sig längre i vattnet än vad äldre människor gör. Temperaturen är dock avgörande. Ju kallare vatten desto större chans att klara sig. När pojken föll i var vattentemperaturen runt tio grader.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Snabb räddningsinsats

Först försökte brodern rädda pojken ur vattnet, sen en ambulansförare och till sist lyckades en dykare få upp pojken.

Trots det många försöken gick insatsen snabbt.

– Det tog 12 minuter från att alarmcentralen fick larmet tills dess kom till att pojken räddades ur vattnet, säger Leif Ahlqvist räddningsledaren på olycksplatsen.

Enligt **Mikael Rosbäck**, rektor på Strandnäs skola där pojken går, var pojken vid olycksfallet tillsammans med sin bror och en kompis på bryggan vid Pommern och fiskade. Av någon orsak ramlade då 9-åringen som inte kan simma i vattnet. Pojkens bror hoppade efter för att rädda honom men det gick inte. Kompisen ringde då och larmade pojkens mamma som i sin tur ringde alarmcentralen.

När ambulans kom till platsen dök en av ambulansförarna i och gjorde ett försök, men pojken var då på tre till fem meters djup så det var först när en dykare kom till platsen som pojken kunde räddas ur vattnet.

– Vi var snabbt på plats och jag

skulle vilja säga att arbetsinsatsen fungerade till 100 procent. Att få larmet och sen komma till platsen och få upp pojken på tolv minuter är snabbt. Sen beror hans tillstånd på hur länge han legat i vattnet, men upplivningsförsöken påbörjades direkt när pojken kom ur vattnet, säger **Leif Ahlqvist**.

Polisen har lagt ner utredningen och misstänker inget brott, utan händelsen rubriceras som olyckshändelse. De är dock förtegnat kring omständigheterna och vill själva inte kommentera det ovan nämnda händelseförloppet, men skriver i ett pressmeddelande; ”Polisen har registrerat en anmälan på händelsen, men i detta skede föranleder den inga vidare åtgärder från polisens håll.”

Ifrågasatt

Räddningverket ifrågasattes dock om den väg de valde att ta från Räddningsverket till Pommern. I stället för att åka Strandpromenaden som är den närmaste vägen, åkte de via Neptunigatan och Storagatan.

Leif Ahlqvist vid alarmcentralen förtydligar därför att framkomligheten där ofta

Räddningsledare. Leif Ahlqvist berättar att det finns stegar och bojar med 50 meters mellanrum i hamnen nere vid Pommern för att undvika att allvarliga olyckor likt den inträffade händer.

är dålig. Nyligen har en mobilkran till Rosella blockerat en del av vägen, likaså kan det finnas bussar parkerade utanför ÅSS eller någon båttransport som står i vägen.

– Vi har därför bestämt att vi försöker att undvika att åka den vägen speciellt om vi ska så långt bort som till andra änden där Pommern ligger. I stället för att bli förhindrade på vägen tar vi Neptunigatan bort för att framkomligheten där är mycket säkrare, säger Leif Ahlqvist.

Han vill även förtydliga att alla fordon inte befann sig på Räddningsverket utan även på andra håll och det förklarar varför de setts åka andra vägar än just Strandpromenaden.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Tryckt stämning på Strandnäs skola

Strax efter olyckan i torsdagskväll fick Mikael Rosbäck, rektor på Strandnäs skola där pojken går, information om det inträffade.

Han informerade då direkt skolans krisberedskapsgrupp som snabbt kunde sätta i gång sitt arbete.

Krisberedskapsgruppen arbetade under hela fredagen på Strandnäs skola i Mariehamn. Först informerades lärarna om det inträffade och sedan eleverna. Under resten av dagen fördes sedan samtal i klasserna. Skolkuratorer och barnpsykologer fanns plats för att stödja men också för att reda ut frågor och funderingar som elever och anställda hade.

– Stämningen på skolan är tryckt och här finns många ledsna elever. Det är därför viktigt att vi arbetar på det här sättet, att eleverna får veta vad som har hänt så att de inte behöver gissa eller lyssna på hörsågen. Sen är det så klart en trygghet för både eleverna och oss anställda när psyko-

loger och kuratorer kan vara med som stöd, säger Mikael Rosbäck.

Enligt skolväsendet i Mariehamn ska alla skolor ha en krisberedskapsgrupp, och Rosbäck menar att Strandnäs skolans grupp fungerar bra. Han säger att den är väl beprövad och att de vid flera tillfällen innan olyckan haft anledning att koppla in gruppen.

– Jag fick redan i går kväll via en bekant reda på vad som hade hänt. Jag kunde då genast sätta i gång att informera övriga i krisberedskapsgruppen, för att elever och anställda skulle få så tydlig information som möjlig redan på morgonen när de kom, säger Mikael Rosbäck.

Innan skolstart på fredagen var han dessutom i kontakt med pojkens mamma för att tillsammans med henne bestämma vad de skulle berätta.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

På gång. På måndag inleds lagtingets sittning före sommaruppehållet.

Foto: JONAS EDSVIK

Lagtingsplenum på måndag

Utskottsbetänkanden om tilläggsbudgeten och landskapsregeringens jämställdhetsprogram står på dagordningen när lagtinget sammanträder igen efter uppehållet.

Det handlar om två hektiska veckor innan lagtinget åter tar uppehållet, den här gången för sommaren.

Vid måndagens plenum fortsätter lagtingsledamöterna behandlingen av flera stora ärenden.

Finansutskottet kommer med sitt betänkande om den första tilläggsbudgeten för 2008. Viktiga frågor är miljöbilspremien, mer stöd till fattiga pensionärer och skördeskadepengar till de jordbrukare som drabbades av skördeskador förra året.

Ständigt i hetluften är Lissabonavtalet. Lagtinget inledde den officiella behandlingen i slutet av april. Frågan remitteras till lagutskottet på måndag.

Lagutskottet kommer att föredra sitt betänkande om landskapsregeringens ramprogram för jämställdhetsarbete. Lagtingsledamöterna debatterade ärendet i mars. Under den flera timmar långa diskussionen enades de om att gamla strukturer gör jämställdhetsarbetet problematiskt, att den finländska lagstiftningen är eftersatt och att flera konkreta åtgärder behövs. (ak)

Miramargaraget fick grönt ljus

Skisserna till den planerade parkeringsgrottan Miramargaraget, som skall byggas under tomten mellan stadsbiblioteket och Alandica Kultur och Kongress, godkändes i torsdags i stadsstyrelsen.

Miramargaraget skall erbjuda plats för 130 bilar och beräknas kosta 4,5 miljoner euro.

Garageplanerna skall ännu godkännas av stadsfullmäktige där det redan, som Nya Åland skrev i tisdags, höjts en del kritiska röster mot projektet. (tt-s)

För fort

I onsdags körde en person 93 kilometer i timmen på 70-sträcka på landsväg 40 i Hammarland och i går torsdag överskred en person hastigheten med 26 kilometer i timmen då föraren körde 116 kilometer i timmen på 90-väg i Lemland Söderby. Båda förarna är misstänkta för äventyrande av trafiksäkerheten. (la)

Lina Antman
Epost: lina.antman@nyan.ax
Telefon: 528 451

Vi firar

1-15 år

Hannes Eliasson på Tallvägen i Jomala fyller 1 år i dag lördagen den 24 maj. Han gratuleras av Hanna, Totte och Carro samt mommo, moffa och gammelmommo.

Nygifta

Lördagen den 17 maj vigdes Sofie Eriksson och Sten Persson i Geta kyrka. Det gemensamma efternamnet blir Persson. Paret är bosatt i Uppsala men bruden är bördig från Mariehamn. Vigseln förrättades av kaplan Heikki Turakka.

Foto: FOTO ALANDIA

Onsdagen den 7 maj klockan 16.05 föddes lille Benjamin. Han vägde vid födelsen 4.190 gram och var 52 centimeter lång. Stolta storasyskon är Bianca 2 år 8 månader och Felix 1 år. Föräldrar till den nyfödda pojken är Dick Flöjt och Jill Facius-Flöjt och familjen bor i Saltvik Ödakarby.

Foto: PRIVAT

Ny på Åland

☆☆☆

Så här rengörs det äckligaste i köket

Fråga: Varför stinker disktrasan ibland och vilket är det bästa sättet att få den ren?

Svar: Jag tror inte att det finns så många äckliga saker i ett kök som en oren disktrasa. Det är pinsamt att hjälpa till hemma hos folk med att torka av matbordet då trasan är i ett sådant skick att man kan kommendera den att gå själv.

Det som stinker i disktrasan är smuts och matrester vilka drar åt sig mängder av bakterier. Disktrasan börjar stinka och kännas "lätt slemmig" när den inte hålls ren.

Man använder den dagligen, den finns i många olika varianter, färger och material. Reklam utlovar fantastiska resultat för just den och den disktrasan. Gemensamt för dem alla är att de börjar stinka om man inte sköter om dem. De skall sköljas efter varje användning med varmt vatten och sedan hängas luftigt för att torka.

Det kryllar av bakterier i disktrasor och de frodas gärna eftersom det ofta finns matrester i dem och för att man förvarar dem i rumstemperatur. Bästa värmen för bakterier att föröka sig i.

Man sprider ut "bobborna" över alla ytor som man torkar med trasan, eller städduken som den egentligen heter, och efter sig lämnar man en ofräsch lite unken lukt på ytor man torkat.

Tvätta regelbundet

Ha flera disktrasor hemma som du varvar med. Sätt den använda trasan i tvättkorgen efter ett dygn eller tre och tvätta den i 60 grader tillsammans med övrig tvätt i tvättmaskin. Det borde vara lika naturligt som att man byter kökshanddukar ibland. Använd disktrasan enbart till diskbänken, arbetsytor och matbord. Till golvet har

man en golvtrasa.

Man kan koka den om man vill men jag tycker att det är lite procedur med det.

Jag fick tipset om att man kan "koka" den i mikrovågsugnen, den skall vara våt. Jag har själv ingen som helst erfarenhet av det men i teorin hettas vattenmolekylerna upp då man "kör" på full effekt. Vattnet börjar koka i trasan vilket gör att bakterierna dör. Trasan är givetvis kokhet då man skall ta ut den, så det är ingenting som småbarn skall syssla med.

Det funkar säkert. Hur det är med materialet i endel disktrasor och om de tål mikrovågsugn eller inte, vet jag inte. Man skall inte tvätta disktrasor i diskmaskin för de kan fara runt och förstöra "vattenarmarna". Däremot kan man gärna blötlägga sin trasa i maskindiskmedel, så hålls den ren. Själv decinficerar jag dem i klorin ganska ofta.

Många använder disktrasor som är gjorda av microfiber. De är bra, speciellt de där frotteliknande trasorna tycker jag om. De finns i många färger och torkar rent, torrt och bra. Nackdelen med dem är att de torkar långsamt, speciellt om man

Bakteriehård. Skölj efter varje användning och torka luftigt. Foto: JONAS EDSVIK

lämnar dem i en hög på diskbänken och att folk har en tendens att tro att man inte behöver tvätta dem eftersom microfiber är så "fantastiskt". Läs bruksanvisningarna på hur de skall tvättas och följ dem, ofta tvätt 90 grader, så slipper man stinkbomber

och sliriga trasor. Jag fick handmålad disktrasor i julklapp av en väninna och det tycker jag att var en kul grej. Finns material i hobby butiker.

Trevlig helg!

Tina

Inget Fanny-pris i år

Eftersom det hade kommit in för få kandidater, beslutade jämställdhetsdelegationen att inte dela ut jämställdhetspriset Fanny det här året.

– Det kom in två kandidater, men den ena är en arbetsplats som kanske mer satsat på jämlikhet rent allmänt, vilket naturligtvis är jättebra. Men det här är ett jämställdhetspris och då krävs det satsningar på jämlikhet mellan könen, säger **Inga-Lill Pettersson-Hemming**, ordförande i jämställdhetsdelegationen.

– Den andra kandidaten fick hedersomnämning ifjol och var absolut kvalificerad för priset. Men det kändes inte rätt att dela ut ett pris med endast en kandidat, det handlar ändå om 4.000 euro.

Igen nästa år

Att priset tar ett sabbatsår innebär inte att det försvinner.

– Nej då, men vi kommer att se över marknadsföringen av priset och fundera hur vi ska göra så att folk vågar nominera sina arbetsplatser.

En arbetsplats behöver varken vara särskilt stor eller ha gjort enorma satsningar på jämställdhet för att kvalificera sig för priset.

– Det räcker att man gör lite mer än det som lagen kräver och visar att man börjat tänka på jämställdhet på sin arbetsplats. Också en liten arbetsplats med fem eller färre anställda kan nomineras.

Priset delades ut för första gången ifjol och då gick det till Länsstyrelsen på Åland.

tusen tecken

”Hej! Har du hittat något?” ropade han rakt över Torggatan.

”Nej, inte ännu.” Jag gick skrattande fram till honom. Solen sken.

Bilarna rullade förbi. Någon tittade på oss och hälsade.

Jag tyckte mig se solgatan i hans blick.

Han sa: ”Jag har nu tagit steget fullt ut och det känns så bra!”

Tänk om solgatan drog genom mig! Då kanske jag fick se lejonfåret.

Lejonet som levat sitt liv i fårskokken, som stått och tittat åt ett och samma håll, som bräkt åt samma saker på samma gång.

Då plötsligt varje muskel i kroppen började darra.

Ett vilt lejon trängde sig fram. ”Du hör inte hemma

här! Kom!”

Lejonfåret följde efter och när det fick se sig själv i vattenkällans spegel, då trängde äntligen det vilda lejonvrålet fram.

Jag har kanske aldrig gjort något annat än betat med invanda tankar.

Förgångliga idéer.

Men vad är det som får musklerna i livet att darra?

När jag vet och känner mig själv rinna fram ur djupen.

Oförgångliga skatt. Den solgatan.

I morgon handlar mässans texter om skatter.

Kent Danielsson
kent.danielsson@mac.com
www.tusentecken.com

Många utfärder med Hälsofrämjandet

Hälsofrämjandet på Åland har mycket på gång i sommar.

Torsdagen den 29 maj klockan 5 på morgonen ordnar man gökotta med egen kaffekorg på Järsö. Om det regnar blir det gökotta morgonen efter istället.

Den första juni ordnar man två vandringar, en kortare vandring i Saltvik och en heldags-

vandring i Lemland.

Lördagen den 14 juni åker man på utfärd till Källskär utanför Kökar.

Det fjärde veckoslutet i augusti gör man en cykelutfärd till Brändö med övernattning på Jurmo.

I höst blir det bland annat vandringar till Azorerna, vattengymnastik och matlagingskurser. (la)

ÖHS-jubel firas rejält

■ Det är 20 år sedan dåtidens ungdomsligister i Övernas högstadium gick ut nian och det har man tänkt fira med en ordentlig träff i sommar.

– Vi firade faktiskt lite redan ifjol, eftersom den entusiastiska arrangörgruppen i sin iver hade räknat fel på ett år, skrattar **Cita Nylund** i festkommittén.

– Uppslutningen var förvånansvärt god, trots att inbjudan kom ut ganska sent och många inte hann få inbjudan.

I år är man ute i god tid och hoppas nå ut till alla som gick ut nian detta år.

– Det är inte det lättaste, folk flyttar runt så mycket nuförtiden.

Firar gör man med middag

lördagen den 12 juli.

– Var beror lite på hur många vi blir. Vi har också tänkt bjuda in våra lärare från den tiden – det vore roligt att se vad det blivit av dem. Och kanske för dem att se vad det blivit av oss.

– Det var väldigt trevligt ifjol och vi hoppas ännu fler dyker upp nu i år då det riktiga firas. Fjölårsfesten kan kanske ses som en förfest och det här som huvudfesten. Och det verkar redan finnas intresse för en efterfest nästa år.

Hittills är ett tjugotal anmälda. Festsugna föredetta ÖHS: are årgång 1988 kan anmäla sitt intresse till Cita Nylund på 0457-3424902 eller mejla på hogga88@yahoo.se. (la)

Kom ihåg

■ **ABF-Åland:** Hathayoga onsdagar 28.5-2.7. Nybörjare kl. 17-18.30, avancerat 19-21. Anmälan till ABF, Inga-Britt Wirta 16707, eller Isabell Mattsson 15887. E-post: isabellmattsson@hotmail.com.

■ **Eckerö pensionärsförening:** Utflykt till Soltuna onsdag 28.5. Anmälningar och förfrågningar - ring Christina tel. 38 559 eller Tage, tel. 38 484 före den 26.5.

■ **Folkdansarna på Åland:** Kom ihåg vår övning söndag 25.5 i Scoutstugan kl. 19.00. Förutom Norgeresan övar vi till andra tillställningar samt diskuterar höstens kurs/kurser. Kom med och dansa!

■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Försommarutfärd för vattengymnastikgrupperna och alla andra medlemmar till Källskär lördag 14.6. Jan-Erik Dahlgren är vår guide. Färjan avgår från Långnäs kl. 10.00. Anmälningar senast 31.5 till Maggie tel. 43 6 06 eller 0457-072 38 06 eller till Regina tel. 22 1 85 eller 040-594 32 06.

■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Gökotta kl. 5.00 torsdag 29.5 (vid regn 30.5) på stadens fritidsområde på Järsö. Samling för samäkning vid Mariebad kl. 04.30, vid Matpunkten i Västernäs kl. 04.40.

■ **Krigsveteranerna på Åland:** Föreningens fotvårdsstöd utgår i år max 5 gånger/person och med 10 euro/gång för ordinarie föreningsmedlemmar. Styrelsen

■ **Marthadistriktets hemslöjdssektion:** Möte onsdag 28.5 kl. 12.00 på kansliet.

■ **Skeppargården Pellas:** Årsmöte söndag 25.5 i Skeppargården Pellas kl. 19.00. Stadgenliga förhandlingar, servering. Alla hjärtligt välkomna, även icke medlemmar.

■ **Snipäventyr 2008:** Äventyret börjar närma sig. Välkomna att nu börja anmäla er via vår webb snipäventyr.ax .

■ **Steinerpedagogikens vänner på Åland:** Inspirationskväll om waldorfpedagogiken. Vi tar upp barnets

utveckling från ca 3 år till ung vuxen och hur skolan och pedagogiken kan möta barnet utifrån ett helhetsperspektiv. Vi träffas tisdag 27.5 kl. 18-20 på waldorfbarnträdgården Regnbågen på Mellångårdsvägen 2 i Mariehamn. Alla intresserade är hjärtligt välkomna! Frågor? Kontakta Erica, 0457-343 44 88.

■ **Teaterföreningen Kuling:** Årsmöte torsdag 29.5 kl. 19.00 på Stadsbiblioteket i Mariehamn. Stadgenliga ärenden behandlas. Alla medlemmar är hjärtligt välkomna!

■ **Ålands Byggnadsvårdssällskap:** Söndag 25 maj kl. 12.00. Öppet hus / öppna gårdar: privata hem som renoverats visas upp. Start hos Danne och Ann Sundman i Söderby. Anmälningar på förhand till ordf. Tessa Nordlund, tel 0457-0037888. Årsmöte på Pellas Skeppargård kl 15.00, därefter visning av gården.

■ **Ålandsforskarna:** Månadsmöte lördag 24.5 kl. 13.00 i Vårdö Grundsunda. Vi besöker Lasse Erikssons och Ole Grunérs samlingar samt Wennströms handelsbodsmuseum. Samling vid Annas shop där vi dricker kaffe.

■ **Ålandsfåret:** Årsmöte på Wirrans Thai House fredag 30.5 kl. 18.30. Den som vill äta skall anmäla sig till Berit senast onsdag, tel. 0457 301146.

■ **Ålands Natur och miljö/ABF-Åland:** Lördag 31.5 kl. 10.30 hos Ulla Renfors vid Haga kungsgård. Kör mot Karlebo. (Samäkning ordnas också från Mariehamn) Ballonger är vägvisare. Tag med verktyg. Mera upplysningar fås av Ulla tel. 0457-3135684 eller av ABF-Åland 16707.

■ **Ålands transportarbetare:** Information lördag 24.5 kl. 11-14 i Ullsby källarkrog om lagar och förordningar om kör- och arbetstider inom EU. Föreläsare: svenska poliserna Gunnar Pettersson och Ingvar Åstad. Vi bjuder på kaffe och varm smörgås. Även icke medlemmar är välkomna.

■ **Östra Saltviks Marthaförening:** Möte med blomskotts- och plantauktion måndag 26.5 kl. 19.00 i Mariagården. Blomsterintresserade är hjärtligt välkomna.a.

Man föll från Arkens tredje våning

Vid 22-tiden i går kväll föll en man från hotell Arkipelags tredje våning. Han fördes omedelbart till sjukhuset.

Det var på fredag kväll strax innan 22 som polis, ambulans och brandkår ryckte ut till hotell Arkipelag efter alarm om att en man ramlat ner från hotellets tredje våning.

– En man har fallit från tredje våningen, sade ansvarig polis på plats.

Mannen fördes omedelbart till sjukhuset där man inte kunde uppge mannens tillstånd. Vid 23-tiden på kvällen kunde inte heller polisen uttala sig om läget.

Det var från ett hotellfönster som vätte mot Strandgatan som mannen troligen fallit. Polisen samlade ihop lakan efter olyckan.

KARIN ERLANDSSON
ANNIKA KULLMAN

Foto:
ANNIKA
KULLMAN

Fyrvaktare sökes till Märkets fyr

■ Fyrvaktare i form av talkoarbetare till fyrlandet Märket efterlyses av Finlands fyrsällskap enligt följande: En kvinna till tiden 27 till 31 maj och 7 till 16 juni och 14 till 21 juni fler fyrvaktare.

Utflyktsresor till Märket för allmänheten går lördagar klockan 7.00 med retur samma dag eller nästa. Den förra fyrvakten

Kee Eriksson följer med på resorna och möjlighet till asketisk övernattning erbjuds för natten mellan lördag och söndag. Båttransporten kostar 30 euro för medlemmar. Transporterna antas vara slutsålda senare på sommaren. Reservationer görs med **Diddi Svartsjö** tel. 0400-520944 Nyheter från Märket på fyrsällskapets webbsidor(ka-f)

■ **Ny byråsekreterare** vid Södra Ålands högstadiedistrikt är **Mary-Ann Karlsson** från Mariehamn. Förbundsstyrelsen utsåg

henne bland 15 sökande och hon efterträder **Ragnhild Mattson** som efter 28 års tjänstgöring slutar med pension den 31 maj.

SOMMARLÄGER

Ålands ungdomsförbund r.f. arrangerar följande sommarläger:

Musikallägar, 13-16 år, musikalen: Showtime
Plats: Solhult, Vårdö 16-19 juni 2008; anm. senast 9 juni

Skapandelägar, 12-16 år
Plats Ekeborg, Eckerö 14-17 juli.2008; anm. senast 7 juli

Cykellägar, 13-17 år
i den åländska skärgården, 30 juli-1 aug 2008; anm. senast 21 juli

Deltagaravgift; 40 €/läger

Anmälningar och förfrågningar angående musikal- och cykelläger till **Elisabeth Karlsson tel 15805 / 0457-342 5271** och skapandelägar till **Susy Ahlström; 15221 / 0457-524 4300**

Sälj det du inte behöver med en annons i Torget

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:
0600 91 219
Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:
Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**
Kostnad 0,95 €

torget.ax NYHET!
Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan.
Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:
Annonns i tidningen och på torget.ax... 0€
Bild på hemsidan... 0€
Bild i tidningen... 10€
Signaturvar... 10€
Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

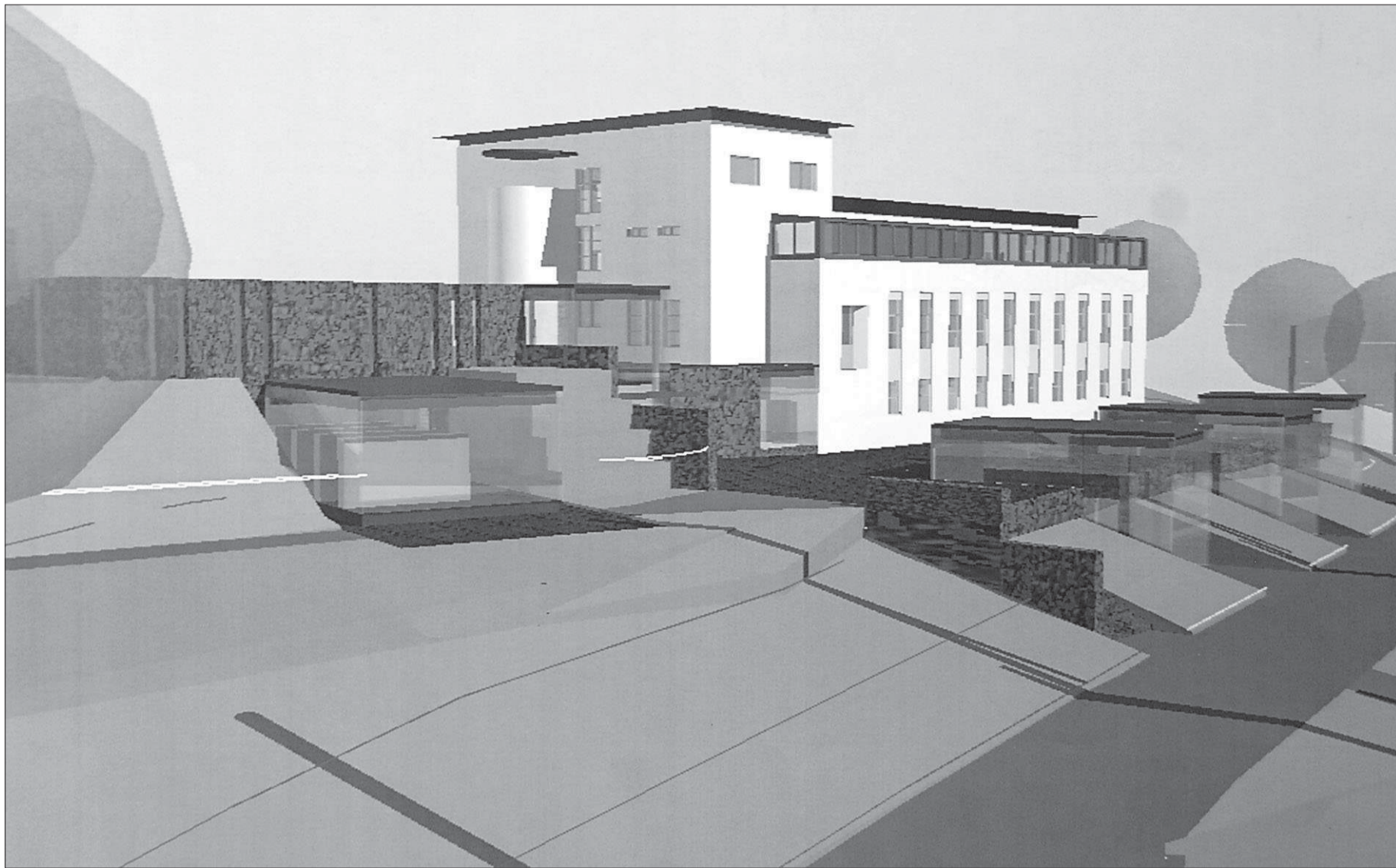

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Här är det nya sjöfartsmuseet

Många glaspartier. Nu inleds projekteringen av Ålands sjöfartsmuseum. Om- och tillbyggnaden har bantats med 700 kvadratmeter från de ursprungliga planerna. Illustration: ARKITEKTBYRÅ KANGAS & VUORINEN

Nu inleds projekteringen av Ålands sjöfartsmuseums om- och tillbyggnad. Byggstarten är beräknad till augusti nästa år.

– Det är ett historiskt beslut, säger kulturminister Britt Lundberg.

Diskussionerna har pågått länge. Redan för tolv år sedan förhandlades det om den avsiktsförklaring som nu har undertecknats av både Nautical Club och landskapet.

Ägandet fördelas så att landskapet går in med pengar i nybygget medan Nautical Club överläter tomten och det befintliga huset till ett nytt samägt fastighetsbolag.

Minskar projektet

År 2003 utlystes en arkitektävling där Helsingforsbaseerade arkitektbyråerna Kangas & Vuorinen utsågs till vinnare med bidraget "Till Havs". Ganska snart insåg dock planeringsgruppen att projektet skulle bli dyrt, omkring 12-13 miljoner euro.

– Det översteg ganska långt de 8,3 miljoner som man resonerat kring att det skulle landa på för landskapsregeringens del, berättar Britt Lundberg.

Projekteringen sker nu utgående från en reviderad modell av Till Havs. Utbyggnaden har minskats med hela 700 kvadratmeter jämfört med det ursprungliga förslaget. Bland annat togs ett utrymme under huset bort och separata utrymmen slogs samman.

Krympta utrymmen till trots vill de inblandade parterna fokusera på fördelarna.

– Nu får vi en högre utnytt-

jandegrad, säger Britt Lundberg.

Vill utveckla

Sjöfartsmuseets chef **Hanna Hagmark-Cooper** säger att beslutet är efterlängtat.

– Jag har själv två företrädare som drömt om det här.

Sjöfartsmuseet har vissa brister, tycker hon. Det finns i dag inget utrymme att utveckla verksamheten.

– Det här är ett tillfälle för oss att modernisera.

Finans- och sjöfartsansvarige ministern **Mats Perämaa** hoppas att den motordrivna sjöfarten nu kommer att få mer rum.

– Under 1800-talet hade vi en första guldålder med bondeglatser. Det som saknas i museet är en beskrivning av våra andra guldåder, den moderna sjöfarten. Jag sätter en ära i att samhället uppmärksammar också den epoken.

Betalar tillbaka

Han ser liksom de andra fram emot att göra verklighet av planerna.

– Sjöfartsnäringen har gett Åland och ålänningarna så mycket. Det offentliga ger tillbaka på det här sättet.

Nu ska de tekniska lösningarna utarbetas. Anbud för konsultuppdrag kommer att begäras in inom kort.

– Om allt går som på räls hoppas vi att sjöfartsmuseet kan vara färdigt 2011, säger Britt Lundberg.

Vill göra Pommern till stiftelse

Gun Erikson-Hjerling, styrelseordförande i Ålands Nautical Club, avslöjade vid gårdagens pressinfo sin vision för museifartyget Pommern.

– Idealet vore att Pommern blev en egen stiftelse ägd av staden och landskapet gemensamt.

Som barnbarn till redarkungen Gustaf Erikson påpekade Erikson-Hjerling med glimten i ögat att hon kanske är jävig i frågan.

Stiftelsen skulle, enligt hennes förslag, ledas av en styrelse bestående av representanter från staden, landskapet och dessutom sakkunniga.

– Ska vi behålla henne som museifartyg är det inte bara att ploppa igen läckande delar. Det är oerhört viktigt att det görs på ett tidsenligt sätt.

I dag betalar landskapet över 80 procent av Pommerns reparationskostnader, trots att staden äger fartyget. I landskapsregeringens första tilläggsbudget för 2008 finns till exempel 640.000 euro som underhållsstöd.

– Egentligen är det landskapets angelägenhet lika mycket som Mariehamns.

Kan ärva

Fördelarna med en stiftelse är flera, enligt Gun Erikson-Hjerling och får medhåll av kulturminister **Britt Lundberg**.

– Möjligheten till donatio-

Stora planer. Gun Erikson-Hjerling, styrelseordförande i Ålands Nautical Club, vill att Pommern ska bli en stiftelse.

Foto: JONAS EDSVIK

ner skulle öka oerhört.

Britt Lundberg är mycket positiv till förslaget.

– Jag delar helt tanken att Pommern skulle vinna på det.

Som andra vice ordförande

i stadsfullmäktige kan hon dessutom driva frågan inom Mariehamns stad.

– Vi stadspolitiker måste ta itu med det här.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Jubilerar. Caroline Pippings verk kan beskådas på Galleri AMA i Helsingfors från och med vernissagen som hålls idag.

Caroline Pipping firar sin 50-årsdag

med en jubileumsutställning i Helsingfors. Utställningen har vernissage i dag lördag mellan klockan 12 och 16 i Galleri AMA, på Rikhardsgatan 1. □

Kulturbyrå vill ha fler

sökande till tjänsten som rektor för Ålands musikinstitut och nytituler därför tjänsten, ansökningstiden är förlagd till den 13 juni. De sex som sökte tjänsten när tiden gått ut den 20 maj var **Siv Ekström**, vikarierande rektor för Ålands musikinstitut, **Markus Helander**, lektor vid Sibeliusakademien i Helsingfors med slagverk som huvudinstrument, åländska operasångaren **Björn Blomqvist**, tidigare i tjänst bland annat vid Stockholmsoperan, **Vesa-Pekka Hiukkanen**, rektor för musikinstitutet i Loimaa, ålänningen **Fredrik Erlandsson**, utbildad jazztrumpetare vid Kungliga musikhögskolan i Stockholm samt ålänningen **Isabell Mattsson**, utbildad dansare.

– Det fanns många duktiga sökanden, men vi vill ha ett bredare underlag och flera namn att välja mellan innan vi fattar beslutet, säger **Yvonne Eliasson**, avdelningschef för Utbildnings- och kulturavdelningen och föredragande i ärendet.

Beslutande i ärendet är vicelanträd och utbildnings- och kulturminister **Britt Lundberg**. Kulturbyrå vill speciellt ha fler sökande med ledarskaps- och förvaltningserfarenhet. □

Therese Karlsson fick lärartjänst

vid Ålands musikinstitut. Direktionen för Ålands musikinstitut utsåg i veckan sångerskan och sångpedagogen till ordinarie lärare i sång vid musikinstitutet från och med första augusti i år. Tjänsten lockade tre behöriga sökande. □

Med Ryssland som tema

blir det mångkulturellt café vid Café Bönan i Sjökvartret nu på måndag. Rysslandskvällen pågår mellan klockan 18.00 och 21.00 och arrangeras av Ålands fredsinstitut, Finlands Röda Kors, Ålands mångkulturella förening och Café Bönan. □

50 år emellan. Johannes Salminen tog emot sin (första) doktorshatt vid Åbo Akademi 1958, Monica Eriksson på fredagen.

Promotion, sol och vår

Allt i allo. Kommerseråd, mecenat, Östersjöns vän - nu är Anders Wiklöf också hedersdoktor vid Åbo Akademi.

Kommerserådet Anders Wiklöf hade enkla förväntningar på fredagen: trevliga människor, vackert väder.

Då Wiklöf i går som nybliven hedersdoktor vid Åbo Akademi marscherade nerför Aningaisbacken i Åbo mot Domkyrkan så bara fanns alltsammans där.

– Det är ju en stor sak, inte något som jag någonsin tänkte att skulle gälla mig, säger Anders Wiklöf anspråklöst inför ceremonin på Konserthuset på fredagen.

Den högtidliga promotionen utförs till stor del på latin enligt traditioner nedärvda från den första aboensiska akademins grundande 1640 och ännu tidigare. Den ger var och en av de medverkande gott om tid att inse sin delaktighet.

Antalet doktorer har vuxit så att promotioner nu hålls med 2-3 års mellanrum, och ändå tar de hela eftermiddagen. Pauserna för att söka sig till ett vattenhål eller den friska luften är få och korta.

Det var sammanlagt 14 he-

dersdoktorer, 112 "vanliga" doktorer och en jubeldoktor som promoverades vid Åbo Akademi i år. Åland är väl företrädd i alla kategorier.

Jubeldoktorn **Johannes Salminen**, 82, anförde tillsammans med hedersdoktorn **Birgitta Boucht** kontingenten hedersdoktorer och promovender i processjonen ned till domkyrkan, utan att vackla.

Sammanhang

Bland doktorerna finns **Monica Eriksson** som i ett trettio-tal år arbetade på Åland, först som socialskötare vid centralsjukhuset och sedan som verksamhetsledare för handikappförbundet. Nu är hon forskare för Folkhälsan, men bor i Sverige.

Hon disputerade för ett år sedan som 55-åring.

– Jag hade börjar med lite kurser på den öppna högskolan. Det ena gav det andra, jag hade turen att träffa på människor som visade mig vidare. Studierna gav mig stimulans och de var en motvikt till arbetslivet. Jag är nyfiken och vill alltid veta mera. När jag möter någon motgång har jag alltid försökt tänka 'vad kan jag lära mig av det här'. Arbetet med handikappade har lärt mig att fokusera mycket på mina resurser och gett mig en positiv livssyn.

Om det här kan Monica Eriksson tala länge, för det var också temat för hennes doktorsavhandling: "Hälsa i livets flod". I den kartlade hon kort sagt vad det är som får en människa att hålla sig frisk trots yttre stress och omvälvningar. Och svaret var kort sagt: en känsla av sammanhang, förmågan att uppleva livet som hanterbart och meningsfullt.

Inga spörrar

Johannes Salminen säger att han alltid känner sig som hemma i Åbo och med Åbo Akademi, som han har ett gott öga till.

– Jag kan annars vara ganska kritisk, men när det gäller Åbo Akademi så åker alla kritiska spörrar av, säger han och skrattar.

– Det måste finnas någonting som är om inte heligt så åtminstone sådant som man kärleksfullt lämnar i fred.

Han minns hur han kom till Åbo som studerande hösten 1944.

– Det var ju en tid då det var en höjdpunkt i livet att få sina brödkuponger. Såren efter inbördeskriget syntes i stadslivet, en student skulle inte förräddas in under röda fanor.

Det finska och det svenska universitetet var strikt åtskilda - jag satte aldrig min fot på Turun Yliopisto.

– Men det var litet och intimt, vi kunde ha seminarier i professors kök. Jag hoppas att landets ledare inser att det är ett värde att ha kvar också små högskolor som kan ta tillvara den här intima miljön på ett så utmärkt sätt som Åbo akademi har gjort, säger han.

Text och foto:
MATHIAS LUTHER
mathias.luther@kolumbus.fi

NORA-HUS

Bygger egnahemshus
på Solberget

Det första huset är inflyttningsklart och till salu
Husmodell är Kastellis Aika 171 (www.kastelli.fi)

Visning: Lördag 16.00-18.00, söndag 11.00-14.00
Solbergsvägen 7

FÖRSÄLJARE: Pekka Kiviniemi 0400 822 749

Du har ännu chansen att söka till tekniska fakulteten vid ÅA!

Det gäller utbildningarna i:

**Processteknik
Datateknik
Informationsbehandling
Informationssystem**

**Tekniska fakulteten och
Åbo Akademi finns till för dig.**

Studie- och karriärmöjligheterna är oerhört många.

Ta chansen nu! Ansökningstiden utgår **30 maj 2008.**

Vi erbjuder utbildning med såväl bredd som djup. När du väl fått din examen är vägen öppen till spännande arbetsuppgifter både i Finland och utomlands.

Är det inte det du söker?

Läs mera på www.abo.fi/antag eller kontakta per telefon 022154461 eller 022154113 eller via e-post: studinfo@abo.fi

**Studier, arbete och vänner i
internationell toppmiljö på svenska.
www.abo.fi**

tfn: (02) 215 31 | e-post: studinfo@abo.fi
adress: Tavastgatan 13, 20500 Åbo

**Se MÄRKETS
FYR
med**

**Boka en tur till Märkets fyr
i Ålands hav på gränsen
mellan Finland och Sverige**

Avgång söndagar kl. 09.00 från bryggan vid Jakt- och fiskemuséet i Eckerö. Reservation för att avgångstid och -dag kan variera beroende på väderförhållanden. Resan ut till märket tar ca 30-40 minuter. Tid på plats ca 2 timmar.

Priset inkluderar guidning och kaffe (normalpris 50€/person). Betalning sker på Märket. Kontant betalning (ej bankkort)

**Bokning: tel 0400 520 944
alla dagar kl 12-18**

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland
☆☆☆

Porträttet / Sigvard "Sigge" Persson, 73, samlare

Mångsystslare från Mångstekta

Det som slår en när man möter Sigge Persson är att han är urbil- den för den fixande och pulande ålänningen. Han som har glim- ten i ögat och pysslar på med det ena och det andra. Som inte förhäver sig i onödan eftersom det säkert finns någon annan som är bättre.

Sigge Persson har en "lektuga". Det är verkstaden i nedre gaveln av ladugårds- längan. Där har han alla sina renoveringsprojekt och verktyg. En klargrön Zetor- traktor står i ett hörn. Den renoverar Sigge åt sin halvbror i julklapp.

– Han har allting så jag sade att han kan få renoveringen i julklapp. Men den blir nog färdig innan, redan före midsommar.

Första gången jag träffade Sigge handlade det om veterantraktorer. Den här gången ska det handla om Sigge och det känns redan som vi känt varann länge. Vi sitter i "lektugan" och pratar medan fotografen rotar runt och ger ifrån sig förtjusta utrop i tid och otid.

Alf Sigvard Persson föddes den 2 septem- ber 1934 i Sund Mångstekta och har bott på samma gård hela sitt liv. Hans släkt från mö- dernet har funnits på gården sedan 1735. Fam- iljen kom från Kumlinge där två bröder blev osams och den ena flyttade till Sund och slog sig ner på Gropens hemman. Där har slakten bott sedan dess.

Så du är egentligen en skärgårdsbo?

– Jo, halvt om halvt, skrattar Sigge. Jag är vad man då kallade för oäkting, jag bodde här med min morbror. Han hade inga egna barn. Han körde med gammaldags uppfostran. När vi gjorde något så sade han "Skulle du vara lite karl så skulle du göra så och så". Jag blev så förargad för jag tyckte jag var noggrann. Sen hörde jag efteråt i byn att han gick och kavera att Sigge var så duktig!

Sigges mor var hushållerska åt sin bror. När morbrodern dog i cancer 1948 sade han på sin dödsbädd att den då fjortonårige Sigge skulle ta över gården.

– Men så kom det en styvfar med i bilden...

Sigge och hans fru **Ingegerd** tog över sköt- seln av hemmanet 1959.

Fram till en hjärtinfarkt 1985 levde Sigge ett hektiskt liv som egenföretagare. Han hade Prästö Rör och Betong i 35 år. Först i bolag med **Ludde Nordberg**, sedan i bolag med sin fru. Ingegerd skötte bokföringen hemma och Sigge skötte det praktiska.

Men hjärtinfarkten satte stopp på det hek- tiska tempot.

– De trodde inte att jag skulle komma hem. Men det gjorde jag med besked.

Sjukskrivningen varade ett år, men redan på sjukhuset visade han sitt goda humör. När läkaren frågade hur Sigge mädde svarade han att så bra att han skulle kunna ta doktorn med på dans till Sabina.

Men en hjärtinfarkt är inte att leka med och återhämtningen efter hemkomsten gick lång- samt.

– Jag var int´ häv då. Det är 100 meter till postlådan och jag orkade just och just hämta tidningen.

Sigge lyckades ta det lugnt ett år, men det berodde på att han helt enkelt inte orkade göra

Fakta/Sigvard "Sigge" Persson

Namn: Alf Sigvard Persson

Ålder: fyller 74 den 2 september

Bor: Sund Mångstekta

Familj: fru **Ingegerd**, döttrarna **Maj** (i Stockholm) och **Ann**, två barnbarn **Rebecka** och **Ottilia**.

Gör: pensionär, har flera hus att hålla reda på, har ett litet jordbruk, samlar, skogsbruk.

Kan... enligt sig själva kan Sigge ingenting alls när han ser på andra.

Vill... ha fullbordad samling.

Hoppas... att få vara frisk. Det är A och O!

"Jag var int´ häv då."

något. Sedan blev det deltidspension. Tillbaka på jobbet fick Sigge hålla sig till kontorsjobb och att svara i telefon.

Som en riktig chef?

– Ja, som en riktig chef!

Det var kanske bra. När Sigge berättar för- står man att tiden före hjärtinfarkten var intensiv. Men nu har han klarat sig i över 20 år. Han känner när det är dags att vila och lyssnar på sin kropp.

– Man märker när det börjar ta emot, då vil- ar man lite och sen går det bra igen.

Ett litet tips för välmående får jag av Sigge. Han tar en liten konjak varje kväll och han märker att det gör gott.

– Men bara en liten, tar jag för stor så får jag mardrömmar. Ibland håller jag upp för att kolla om jag kan vara utan, för på ålderdoms- hemmet får man ju inga.

Men lite svårt har jag att tro att Sigge kan ta det lugnt. Han har sitt samlande, han fiskar till husbehov, han smider, snickrar och framförallt sköter sin skog.

När Sigge berättar om skogen blir han entu- siastisk.

– Skogen! Det är mitt huvudintresse.

Skogen blev Sigges räddning när han blev av med firman i slutet av 1990-talet. Det fungera- de som en sorts terapi.

– Det är så skönt. Man tar på sig hjälmen och hörlurarna och faller ner visiret. Sen är man precis ensam. Det är så himla tacksamt när

man går där och städar och det blir prydligt. Det är konkret och verkligt.

Är du ensam när du jobbar i skogen?

– Jo.

Är du inte rädd att det ska hända nåt?

– Nej. Men man måste passa på innan snön kom- mer. Gamla gubbar är bra på att stula när det är snö.

Från oktober fram till jul hålls Sigge i skogen. Han har fått beröm för sitt virke och berättar att han planterat 8000 tallplantor.

Ett annat stort intresse som Sigge har, men som har lagts på hyllan, är dans!

– Det var folkdans och squaredans. Jag skulle nog vilja fortsätta men Ingegerd orkar inte mer. Hon har reuma. Man ska vara ganska rörliger. Vi dansade mycket och det var med dräkter och allt. Vi dansade också inom Lions och samlade in pengar. Vi har provat på internationell dans, till exempel grekisk. Det tyckte jag om. Takterna var konstiga, de sluta på hälft från vad man är van vid!

Att Sigge vill ha fart och rörelse märks men nån gång sitter han väl ändå ner. Eller?

– Jag läser nog. Runt jultaget plöjde jag genom åtta böcker. Då vill man inte vara ute när det är mörkt och pyschigt!

Sigge läser mycket Ålandshistoria, men nu har han läst några böcker av den svenske författaren **Theodor Kallifatides**. Sigge blir så entusiastisk att jag ser min chans att skryta lite och berätta att Kallifatides bjudit mig på öl på ett hotell i Brändö

för att jag skulle ha något att göra medan jag vän- tade på färjan.

– Va? Är det sant? utropar Sigge och jag får nicka stolt.

Men åter till Sigge. Efter jullugnet hinner han inte läsa. Vid sjutiden på morgonen går han ut till "lektugan" och börjar pyssla. Just nu håller han på att bygga en uteplats vid sidan om traktorrenovering och annat. Vid 14-tiden är det dags för en vilostund för att orka på kvällen igen.

– Det är väl åldern som gör att man blir trött.

På vintern blir det inte så långa stunder i lektu- gan, det är lite kallt.

Vi sitter strax innanför den öppna dörren till lektugan och en jättetraktor bränner förbi med (alldeles för) hög fart. En hand vinkar åt mig, fö- raren tror väl att jag är Sigge. Jag hör inget av Sig- ges prat förrän traktorn försvunnit.

– Han där pojken har hjälpt mig med Grälle, säger Sigge.

Sigge är rotad i Sund, det märks. Därför är han glad att Elandslagens senaste vårmötet hölls i Jomala.

– Jag är jävligt sällan till stan. När jag var på Elandslagens möte på Park i höstas var det fullt på parkeringen. Jag ville inte läsa in nåns bil så jag parkerade ute på gatan. Det kostade mig 25 euro i böter.

Det mesta Sigge behöver får han från Godby. När fotografen undrar om Godby kan förse ho- nom med reservdelar till alla gamla traktorer vi- sar det sig att han genom kontakter får lite delar från Sverige. Och så har han sparat en stor del av verktygen, skruvarna och bultarna från gjuteriet.

Ja, så var vi inne på traktoreorna. Och samlan- det. Sigge hyser en önskan om att samla ihop så mycket som möjligt som kan visa hur livet på en gård som hans barndomshem har varit. Han gör det för döttrarna och barnbarnen.

Det började med Grällen, veterantraktorn, som han övertog från grannens gråd. Den skulle ha blivit skrot. Sigge inledde renoveringen och tillfredsställelsen när han såg resultatet växa fram inspirerade honom att fortsätta.

På ladugårdsvinden finns ett litet hembygds- museum med föremål som använts inom hemmet och jordbruket under gårdens existens. För un- gefär tjugo år sedan började Sigge samla. Bland annat står en gammal bil, en Moskovitz som in- köptes 1956 där. Det är familjens första bil. Sigges svärfar köpte den men hade inte själv körkort så Sigge körde åt svärföräldrarna.

Intresset för det förgångna växte fram i vuxen ålder. Sigge beräknar att cirka 80 procent av sa- kerna hör hemma på gården, resten har han fått av byborna.

– När man skaffade sig traktor korjade man undan saker för att få rum med den. Då brändes mycket upp och det har varit när man vet vad som funnits.

Du sade att du hoppas att fullborda samlingen. När är den fullbordad?

– Det är svårt att definiera. Det ska ge en bild av våra förfäder sysslat med på detta ställe, som är stommen av Gropens hemman.

Vad händer sen? När du inte finns mer?

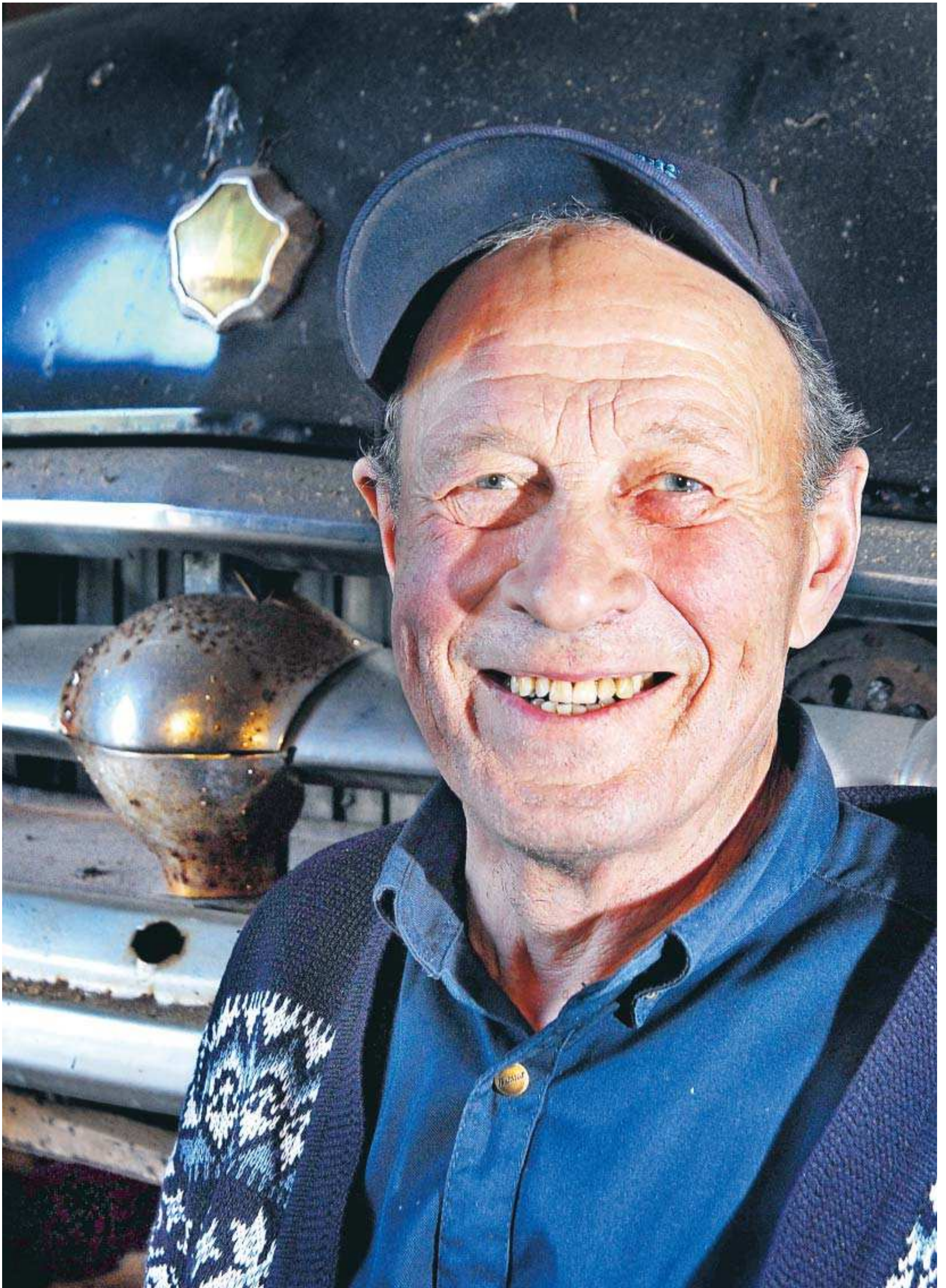
– Jag vet inte. Min äldsta flicka är vägingenjör och den yngre blir dataingenjör. De har egna hus.

Men än så är det Sigge Persson som sköter släk- tens gård i Sund Mångstekta.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 437

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

Ella Grüssner Cromwell-Morgan

Epost: redaktion@nyan.ax

vin & mat

”Männen grävde i våra väskor, och den ena hittade våra suspekta pillerpåsar. Han utbrast triumferande: - Jaha, och vad har vi här då?

ELLA GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

Svarta piller i bagaget

Finland har vi en ouppskattad delikatess. Jag pratar inte om memma, kålrotslåda eller piroger, utan om något som vi ser i butiken varje dag. Något som vi tar som den självklaraste självklarhet. Alla älskar den inte, men de som gör det är besatta. Svart som synden - ammoniumklorid i delikatessform - salmiak.

Salmiak finns i några av våra grannländer, men den finska versionen är brutal, hård och rättfram - ingenting för mesar. Denna delikatess orsakade flera laddade incidenter på vår jorden-runtresa.

När man ska vara på resande fot i ett år måste all packning genomgå en hård och hänsynslös gallring för att vinna ett eftertraktat väskskrymsle. Mycket kunde jag klara mig utan, men inte salmiak - närmare bestämt tre kilo. För att inte sluka allt under resans första månad delade jag upp de svarta pillerna i små förslutningsbara plastpåsar - en för varje månad.

Resan började i New York, och redan där väckte den svarta delikatessen starka känslor. Min syster bodde där då, och vi ville gärna bjuda hennes amerikanska vänner på en unik upplevelse - salmiak i shotform. Vi offrade halva novemberansonen och lät de livgivande pillerna laka ur i vodka. När vännerna anlant förklarade vi att de nu skulle få ta del av ett stycke finsk smakkultur. Vi sjöng en lagom smaklös snapsvisa och svepte i oss snapsen. Amerikanerna följde lydigt efter. Sen blev allt svart. Småpratet upphörde, rummet fylldes av skräckslagna miner och en klen liten stackare spydde i blomkrukan. Vi insåg att vi offrat vår värdefulla färdkost alldeles i onödan, och bestämde oss för att hålla hårdare i den i fortsättningen.

Nästa incident inträffade på den lilla flygplatsen på British Virgin Islands i Karibien. När vi närmade oss tullkontrollen såg jag tydligt att de iakttog oss. Trots att vi inte hade något att dölja kände jag hur pulsen ökade. Tulltjänstmännen var ena stadiga bitar och vi kände oss rysligt små när de vinkade in oss till ett rum intill. En hund började omedelbart och utan hyfs sniffa på oss. Männerna grävde i våra väskor, och den ena hittade våra suspekta pillerpåsar. Han utbrast triumferande: - Jaha, och vad har vi här då?

Det tog ett bra tag innan vi hade övertygat männen att det var godis från Finland, och att vi förpackat dem i de speciella påsarna för att de inte skulle bli fuktiga. Vi erbjöd dem att smaka, men de avböjde. Till slut släppte de oss.

Under resan letade vi ständigt påfyllning till vårt hårt ransonerade salmiakslager, och i Australien hittade vi en butik med delikatesser från hela världen. Längst inne, undangömd i ett mörkt hörn fanns en glasburk fylld med holländsk salmiak. De var stenhårda och gråa i kanten, men vi fick hela burken för en spottstyver. Personalen var glada att bli av med skiten sade de, ingen hade rört burken på tre år.

Bästa dealen fick vi på ett vandrarhem i Nya Zeeland där receptionisten råkade var en svenska som inte sett salmiak på två år. Vi fick en övernattning för fem karameller.

FRÅGA ELLA:

Passar det att ha ett mousserande vin som dryck till en kall buffé med småplock?

Absolut, festligt och gott. Välj ett vin med fin citrus-syra, till exempel dagens vita eller en frisk Cava.

Festsprak till examensfesten och örtprakt till buffén

Examenstider hägrar och framtidsförväntningar ska välkomnas med buteljerat festsprak. Dagens mousserande vin från Australien är ett utmärkt vin både till välkomstkålen i trädgården och till examensbuffén.

Merlot-druvan används ofta för att mjuka upp Cabernet Sauvignon-druvans lättantändliga tanniner och hetsiga syror, men i dagens röda visar druvan att den är fullt kapabel att stå på egna ben.

Veckans vita/Jacob's Creek Chardonnay Pinot Noir Brut

Varje gång min mun fylls av smekande fruktfriska bubblor från ett välgjort mousserande vin undrar jag varför jag inte provar fler viner ur denna uppiggande kategori. Champagne och övriga mousserande viner är så förknippade med högtider att jag nästintill ignorerar den välfyllda bubbelhyllan under resten av året. Det ska jag försöka ändra på. Mer bubbel i vardagen.

Producenten Jacob's Creek framställer detta somriga mousserande vin på två av de tre druvsorter som också är stommen i äkta champagne - Chardonnay och Pinot Noir. Vinets friska citrusdoft förgylls av en tydlig bakgrundston av hasselnötter, hembakat bröd och päron. Gröna Granny Smith-äpplen framträder i smaken, och jag njuter av vinets välproportionerade och uthålliga bubblor. Det känns att druvorna fått mogna i ett varmt klimat. Den pigga syran finns där, men den är inte så överaktiv att den tröttar ut mig. Enkelt och uppiggande.

Passar till: att skåla in framtiden med, och till att skölja ner smörgåstårtan och snittarna på buffén. Gott också till skaldjur, sallader och kallskuret.

Vin: Jacob's Creek Chardonnay Pinot Noir Brut NV
Druvsort: Chardonnay, Pinot Noir
Alkoholhalt: 11,5 %
Producent/Vingård: Orlando Wines
Ursprung/klassificering: Barossa Valley, Australien
Lagring: På ståltankar, flaskjäst
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 3 år
Serveringstemperatur: Runt 7 grader
Pris: 11,20 €
Artikelnummer på Alko: 581897

Veckans röda/Douce Nature Merlot

Det är inte så ofta ett vin framställt av enbart druvan Merlot gör något djupare intryck på mig. För det mesta tycker jag att de saknar karaktär, eller att de bjuder på en lätt kväljande syltburkskänsla. Men denna sydfranska pärla gav mig förhoppningar och inspiration till att fortsätta leta komplexa Merlot-viner, för visst finns de.

Det var två av mina elever på högskolan som hade valt ut denna ekologiska Merlot till sitt slutprov i mat och vin i kombination. Jag hade nästan svårt att koncentrera mig på deras muntliga presentation eftersom vinets delikata aromer hänsynslöst kidnappade mina sinnen. Tack och lov för alla fördomsfria elever som introducerar mig till viner som jag själv förmodligen hade ratat utan att ens koka upp.

Denna ekologiska vingård måste vara inramad av färska örter, för doften av salvia, mynta och rosmarin är väldigt framträdande. Lakrits, röda bär, peppar och rabarber tar också plats i den intensiva doften, och smaken är givmild, mjuk och balanserad. Vinet känns rent och annorlunda, och gör mig riktigt glad.

Passar till: fågelrätter, gärna anka. Vinets mjuka karaktär gör att det passar till många olika rätter på en buffé. Gott också till grytor, ost och vilt.

Vin: Douce Nature Merlot 2005
Druvsort: Merlot 100 %
Alkoholhalt: 13 %
Producent/Vingård: Badet, Clément
Ursprung/klassificering: Vin de Pays d'Oc Languedoc-Roussillon, Frankrike
Lagring: Ståltank
Hållbarhet: Drick nu
Förslutning: Skruvkork
Serveringstemperatur: Runt 17 grader
Pris: 9,22 €
Artikelnummer på Alko: 460707

GÄSTKOCKEN LINA ANTMAN

Det är vår. De åländska sparrisarna har just stuckit upp sina första knoppar ur jorden, de första inhemska nypotatisarna är här. Njut.

Limegravad lax med nypotatisallad & wasabioli

1 kg benfri laxsida med skinnet kvar
 Marinering
 4 lime, rivet skal + saft
 0,75 dl strösocker
 0,5 dl salt
 1-2 tsk nymald svartpeppar

Till det vita

Lägg laxbiten i en form. Blanda ihop marineringen och fördela över fisken. Täck med plastfolie och kyl ett dygn. Vänd då och då. Ta ut och skrapa av det mesta av marineringen. Skär i tunna skivor och servera med potatissallad och aioli. Kan även arrangeras som förrätt.

Ljummen nypotatisallad
 1 kg nykokt & tärnad nypotatis
 1 knippa lättkokta värlökar i bitar
 2 knipor lättkokt grön sparris i bitar
 100 g ruccola
 1 kruka vattenkrasse

Blanda försiktigt ihop ingredienserna till potatissalladen.

Wasabioli
 1 dl crème fraîche
 1 dl hemlagad majonnäs
 0,5-1 tub wasabi, beroende på hur stark man vill ha den
 1-3 pressade vitlöksklyftor
 salt

Rör ihop och krydda enligt smak. Om man inte orkar vispa ihop egen majonnäs (vilket tar max 5 minuter) är det bättre att använda enbart crème fraîche. Använd absolut inte färdigköpt majonnäs.

Trivsamt i Vikingaåsen

När Vikingaåsens skola för tio år sedan stod inför mögelsanering var tankarna och förhoppningarna om den nya skolan många. I dag är personal och utrymmen fler än tidigare och eleverna verkar trivas.

För tio år sedan stod Vikingaåsens skola inför ett svårt beslut. Skolan var mögelskadad och måste saneras - men vart skulle elever och lärare ta vägen? Lösningen blev en uppdelning och utflyttning av undervisningen. Klass 1-2 hamnade i branddepån i närheten av skolan, klass 3-4 in kvarterades i ungdomslokalen Berghyddan, en dryg kilometer från gamla skolan, och klass 5-6 i baracker på sandplanen bredvid skolan.

När Nya Åland besökte Vikingaåsen i mars 1998 för att tala med eleverna om ombyggnaden, var förhoppningarna på den nya skolan både höga och många.

Jag vill ha en lyxig skola med swimmingpool, sade en ung **Oskar Dannström**.

Oxfile till lunch och mjukare stolar, hoppades en annan elev på.

Trivsamt skolmiljö

När Nyan återvänder till skolan tio år senare får vi tala med **Bernt Isaksson**, föreståndare.

Hur fungerade åren i baracker?

Det var arbetsamt. Det tog mycket på krafterna, både för

Bra stämning. Eleverna i Vikingaåsens skola har fått en trivsamt och mögelfri skolmiljö som alla verkar vara nöjda med.

elever och lärare, att vara splittade på det sättet, säger han.

Under ombyggnaden fick skolmaten köras ut till alla ställen där undervisningen bedrevs.

Hur blev den nya skolan, tycker du?

Jättebra! Vi har fått en trivsamt skolmiljö med gott om plats - cirka 400 kvadratmeter mer än före ombyggnaden. Dessutom kommer ytterligare 100 kvadratmeter till vårt förfogande när utbyggnaden av biblioteket blir klar. Vi har även ett helt

nytt fläktsystem som ventilerar hela golvytan och håller luften ren, säger Bernt.

Elin Zetterström i 4B är också hon nöjd med skolan.

Jag trivs bra. Det är oftast bra stämning i skolan men ibland kan det bli lite skrikigt i korridorerna, säger hon.

Mindre grupper

Det är inte enbart golvytan som utökats utan även personalen, vilket har lett till att man fått ner grupperna till 17 eller 18 elever per klass. Tidigare var det runt

26 elever i varje grupp.

Att resurserna finns ger lärarna större möjlighet att känna att de lyckas i sitt arbete. Det är en förutsättning för en bra och fungerande skola, förklarar Bernt.

Men blev det någon swimmingpool?

Nej, men däremot har vi en ny grovdiskmaskin, skrattar Bernt.

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
redaktion@nyan.ax

Dags för sanering. För tio år sedan stod skolan inför sanering och man var tvungen att dela upp och sprida ut undervisningen till baracker på sandplan, branddepån och Berghyddan.

I backspeglin

Försäkringar på hemmaplan

Den här veckan får 1000 ålänningar sitt pensionsutdrag!

Är du en av dem?
Om du inte har fått ditt utdrag ännu, lugn - det kommer!

Du kan komplettera med en

frivillig pensionsförsäkring!

Ålandsvägen 31, tel. 29 000

Lite mera du.

Tänk om alla hade samma livsstil, och samma smak vad gäller möbler och inredning. Vad tråkigt det skulle bli.

Men, som tur är, är vi ju alla olika - och det är något vi på EM har tagit fasta på. Här finns möbler för dig som vet vem du är. Du som lever ett aktivt liv, och gör medvetna val. Du som gärna inspireras av trender - men aldrig kompromissar med din personlighet.

Tack vare vårt stora utbud kan du alltid hitta dig själv i våra butiker. Det kan vi lova, för vi säljer något mer än bara trendiga möbler.

Vi säljer möbler, som är lite mera...du.

1195€

Siracusa

Soffa med divan. Tyg Natura. L 305 cm D 163 cm. Två nackstöd på köpet. Värde 240€ Gäller t.o.m 16/6.

Town

Utegrupp i odlad teak och silverfärgad aluminium. Bord med butterflyskiva 152/210x90 cm 560€
Positionsstol 99€ Finns även i svart.

995€

Ord. 1 154€

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

Måndag 9-19
Tisd-torsd 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

10€
Ord. 17€

579€

Remember

Postbräda. Finns i färgerna vit och svart. Gäller t.o.m 16/6.

Bonn

Öronlappsfåtölj med fotpall och ben i björk. Tyg Garda. Fåtölj 399€
Fotpall 180€

349€

Ord. 375€

Pallino

Mediabänk i högblank vit finns även i högblank svart B 220 cm D 61 cm H 40 cm. Gäller t.o.m 16/6.

www.em.com

Nya Åland i Belgrad - David Lindström

Norden är tillbaka på schlagerkartan!

Vilken finalkväll det skall bli! Samtliga fem nordiska länder har kvalat in. Det har inte hänt sedan 2000 i Globen och det är ett lyckoscenario för **Charlotte Perrelli**. Gissa om tolvorna kommer att hagla över Sverige från grannländerna. Jag tror att "Hero" får fyra tolvor från Norden. Island ger sin fullpoängare åt Finland, där gillar man heavy. Men fyra tolvor kanske inte räcker till seger, 43 länder skall rösta.

Det är ett bra startfält. Kalkonerna flög sin väg från semi-finalerna. Europa ville ha riktiga låtar. Okej, vi har Spaniens Elvis-parodi och de blodlösa piratfjantarna från Lettland. De kommer säkert att bli barnens favoriter, men resten av startfältet är rätt starkt.

Det har väl aldrig varit svårare att gissa vinnare än i år. Jag har ändrat åsikt varje dag här i Belgrad. Låt mig presentera fyra teorier.

1. Folk vill rösta på Sverige för att få den första kvinnan i ESC som vinner två gånger. Dessutom håller både låten och showen. **FÖRDEL SVERIGE**

2. Ukraina, Sverige, Grekland och Armenien har alla liknande låtar med snygga tjejer i korta klänningar. Det kan bli för mycket och splittra röstandet. Istället kanske man vill rösta på tävlingens enda snygga kille med ballad och man kanske vill hjälpa **Dima Bilan** som kom tvåa sist att äntligen få vinna. Han är dessutom superkänd i öst. Oddsen blev också lägre då rådjursögonen från Schweiz inte kvalade in. **FÖRDEL RYSSLAND**.

3. TV-tittarna röstar på snyggaste artisten med det häftigaste shownumret.

Ani Lorak brädar Charlotte i allt trots att de båda har väldigt stora likheter. Silverklänningar och körsångare i svart. Ukraina har många grannar som hellre röstar på en ung Ani än en "gammal" Charlotte. I de här länderna vet man inte vem Charlotte är. De såg inte ESC 1999. **FÖRDEL UKRAINA**.

4. Folk röstar med hjärtat. Vi tröttnar på alla korta klänningar och fjanterier och istället väljer nåt som känns ärligt och okonstlat. Det är musik som tävlar inte utseende. Så tänkte man när Molitva vann ifjol. Ytterligare en aspekt är att sedan 2001 har vinnaren alltid varit ett land som inte vunnit förut. **FÖRDEL PORTUGAL**

Någon av dessa fyra tror jag tar hem guld. Men Armeniens **Sertab-Ruslana**-kopia är också den livsfarliga. Vi kan heller inte räkna ut övriga Norden. Norge har en bra och annorlunda schlagerlåt med fin röst. Danmarks feel-good-schlager kan nå högt liksom Islands 80-talspop.

Finland har enligt ett rykte dessutom vunnit den första semifinalen. Det resultatet får vi först på söndag, men tänk om heavykillarna skulle skrälla!

Många tror på värdlandet Serbien. Men det gör inte jag. Smurfen från Grekland är en annan favorit-tippad artist som kommer att bli slagen.

Till svarta hästarna som kan överraska hör Kroatien, Rumänien, Georgien och faktiskt Finland.

Tv-produktionen är lika proffsig som i Helsingfors, men programledarna har lika mycket charm som två skyltdockor.

Ikväll kl 22.00 börjar tv-festen. Vi får ringa och rösta på alla bidrag utom Finland förstas. Ålands tolvor går nog till Sverige, men den räknas tyvärr inte.

"Ani Lorak brädar Charlotte i allt trots att de båda har väldigt stora likheter. Silverklänningar och körsångare i svart. Ukraina har många grannar som hellre röstar på en ung Ani än en "gammal" Charlotte. I de här länderna vet man inte vem Charlotte är. De såg inte ESC 1999."

Lika som bär. Bilden ovan är Sverige och nedan Ukraina. Likheterna är slående. Men det är kanske Ukraina som drar det längsta strået. Foto: DAVID LINDSTRÖM

Scenografin imponerar. Här är Greklands scenbild. Kalomira hör till Charlotte Perrellis farliga utmanare. Foto: DAVID LINDSTRÖM

1. Rumänien

2. Storbritannien

3. Albanien

4. Tyskland

5. Armenien

6. Bosnien & Hercegovina

Betyg på finallåtarna

Ukraina favorit i schlaget om schlageren i Serbien

Efter två semifinaler är det så äntligen dags för själva finalen. Ikväll med start klockan 22.00 avgörs Eurovision Song Contest 2008. Alla de nordiska länderna har tagit sig till final, så det är bara att hålla tummarna.

1. Rumänien: Nico & Vlad "Pe-o margine de lume"

★★★★

Al Bano och Romina Power gjorde det för Italien. Kopior från Rumänien kommer att tangera deras framgångar. Pretetiöst, smörigt, men det funkar.

0700-717-01 eller messa ESC01 till nummer 17132

2. Storbritannien: Andy Abraham "Even if"

★★★

Snyggt hopsnickrad soulpop med massor av stulna idéer. Här finns James Brown, Estlands vinnarbidrag "Everybody", Seal och Madonnas "Express Yourself". Sångaren erkände själv att det var likt. När han fick höra min skönsång.

0700-717-02 eller messa ESC02 till nummer 17132

25. Norge

24. Ryssland

23. Serbien

22. Spanien

21. Grekland

20. Azerbajdzjan

3. Albanien: Olta Boka "Zemrën e lamë peng"

★★★★★

Kul att blott 16-åriga Olta Boka tog sig till final med sin vackra ballad. Det är dock en för svår komposition för att nå en toppplacering.

0700-717-03 eller messa ESC03 till nummer 17132

4. Tyskland: No Angels "Disappear"

★

Tråkiga Spice Girls från Tyskland får inte det här trista MTV-popsnöret att vibrera för fem cent. De borde göra det som låten heter. Försvinna.

0700-717-04 eller messa ESC04 till nummer 17132

5. Armenien: Sirusho "Qele, Qele"

★★★★★

En av årets absoluta topplåtar. Sertab och Ruslana i ett. Det osar vinnare om Armenien. Ukraina, Sverige och Grekland tävlar dock som samma röster. Det blir en tuff kamp för divorna.

0700-717-05 eller messa ESC05 till nummer 17132

6. Bosnien & Hercegovina: Laka "Pokušaj"

★★★★

David Bowie möter Björn Kjellman i ett nummer man blir bara så glad av. Häng upp lite tvätt, skutta omkring i vardagsrummet och sjung med. Det smittar.

0700-717-06 eller messa ESC06 till nummer 17132

7. Israel: Boaz Mauda "The fire in your eyes"

★★★★

Boaz Mauda har en speciell röst. Först tror man att det är en kvinna som sjunger. Han ser bra ut och griper tag. ESC-vinnaren Dana International har skrivit låten.

0700-717-07 eller messa ESC07 till nummer 17132

8. Finland: Teräsbetoni "Missä miehet ratsastaa"

★★★★

Det börjar med Djingis Khan ho ha ho ha. Hårdrock, nakenchock, och schlagerknockout. Numret sitter lika bra som attityden. Antischlagerpubliken kommer att rösta på detta. Jag tror på topp tio. Du kan inte rösta på Finland

9. Kroatien: Kraljevi ulice & 75 Cents "Romanca"

★★★★★

Klart att den äldsta delta-

garen någonsin, en 75-årig rappare i hatt, skulle ta sig till final. Det är lite sött när han styltar omkring på scenen och scrachar på en gammal gramofon. Topp fem!

0700-717-09 eller messa ESC09 till nummer 17132

10. Polen: Isis Gee "For life"

★★

Isis är idrottningen som tilltalar alla Celine Dionfans. Det är så iskallt att jag får köldskador, men visst är hon stilig i sin långa blåa klänning.

0700-717-10 eller messa ESC10 till nummer 17132

11. Island: Euroband "This is my life"

★★★★★

E-type och Pandora är stora både i öst och väst. Den här kopian har växt som en solros under veckan. Ett nummer som går hem både på dagis och äldreården. Kan bli riktigt farlig. 0700-717-11 eller messa ESC11 till nummer 17132

12. Turkiet: Mor ve Ötesi "Deli"

★★★★

Turkiets Manic Street Preachers är årets andra rockbidrag. Lyssnarvänligt men inte särskilt originellt. Kul att de rockar loss på turkiska i alla fall.

0700-717-12 eller messa ESC12 till nummer 17132

13. Portugal: Vânia Fernandes "Senhora do mar (negras águas)"

★★★★★

Morran från Mumindalen gör entré på ESC-scenen. Hon var klart populärast i arenan under kvalet. Vilken röst! Låt vara att refrängen är en slow motion version av Army of Lovers Crusified. Fado möter Molitva!

0700-717-13 eller messa ESC13 till nummer 17132

14. Lettland: Pirates of the sea "Wolves of the sea"

Ratades av Melodifestivaljuryn och skickades till Lettland. Och nu sitter folk i arenan och trallar med. Det här är bland det värsta dynga jag hört i tävlingens historia. Barnen röstade in bidraget.

0700-717-14 eller messa ESC14 till nummer 17132

15. Sverige: Charlotte Perrelli "Hero"

★★★★★

Tusen spaltmeter har skrivits om Charlotte. Fortfarande favorit bland fans och journalister i Belgrad. Numret är klockrent. Hon har samma startnummer som då hon vann 1999. Sverige hamnar sämst femma.

0700-717-15 eller messa ESC15 till nummer 17132

16. Danmark: Simon Mathew "All night long"

★★★

Andreas Johnsson möter Bröderna Olsen i en dansk trallvänlig och oförarglig feel-good-schlager med Andreas Lundstedt-look på sångaren. Blir sist av de nordiska länderna.

0700-717-16 eller messa ESC16 till nummer 17132

17. Georgien: Diana Gurtskaya "Peace will come"

★★★★

Blinda Diana Gurtskaja griper tag. Handikapp och fredsbudskap är en kombination som gått hem tidigare. Lite för kalkylerat tycker jag, men den T.A.T.U.-inspirerade melodin är snygg.

0700-717-17 eller messa ESC17 till nummer 17132

18. Ukraina: Ani Lorak "Shady Lady"

★★★★★

Jag bara gapar av beundran. Det här är så perfekt det kan bli. Vilken schlagersmocka till låt, vilket shownummer och vilken tjej. Snygg som attan och sjunger som en gudinna. Världsklass. Här är Charlottes största hot.

0700-717-18 eller messa ESC18 till nummer 17132

19. Frankrike: Sébastien Tellier "Divine"

★★★★★

Tellier ser ut som en terrier i golfbil. Hans album "Sexuality" producerades av Guy-Manuel de Homem-Christo från världskända Daft Punk. Det är redan en storsäljare och turnén sträcker sig över hela Europa med ca 40 konserter. Jag gillar det här.

0700-717-19 eller messa ESC19 till nummer 17132

20. Azerbajdzjan: Elnur & Samir "Day after day"

★

En rock-operett som svävar mellan himmel och helvete. Det är lite gapigt, men piporna imponerar. Överraskande

att debutlandet Azerbajjan skickar et så böigt nummer där sånt är både tabu och förbjudet.

0700-717-20 eller messa ESC20 till nummer 17132

21. Grekland: Kalomira "Secret Combination"

★★★★

Söt Brittney-kopia med smurfröst och effektiv show. Allt är genomtänkt i minsta detalj. Men det är väldigt likt Helena Paparizous vinnarlåt. Kan bli farlig.

0700-717-21 eller messa ESC21 till nummer 17132

22. Spanien: Rodolfo Chikillicuatre "Baila el Chiki Chiki"

★★

Elvis från Espania är inte roligare än Elvis från Eckerö. Det här sättet att driva med tävlingen får inte belönas. Men jag fattar att det är lite kul. Och vi kommer alla att dansa till Chiki Chiki i sommar.

0700-717-22 eller messa ESC22 till nummer 17132

23. Serbien: Jelena Tomašević "Oro"

★★

Programledaren ikväll skrev vinnarlåten Molitva och tvåan Lane Moje. De två var toppenlåtar. Men nu börjar det bli för mycket av det goda. Željko Joksimović har skrivit också denna tjugiga kopia.

0700-717-23 eller messa ESC23 till nummer 17132

24. Ryssland: Dima Bilan "Believe"

★★★★★

Dima borde heta Diva Bilan. Egot lägger sig på scen-golvet och anstänger fram en ballad som sitter. Men det är ju också Timbaland som producerat. Alla kvinnliga artister får se upp för den här charmören. Han kom tvåa sist. Gissar att han upprepar bedriften.

0700-717-24 eller messa ESC24 till nummer 17132

25. Norge: Maria "Hold on be strong"

★★★★★

Många vinnare har sjungit sist i tävlingen. Det betyder förmodligen en toppplacering för Norge. En effektiv soul-schlager och Marias speciella röst kan räcka hela vägen till topp fem.

0700-717-25 eller messa ESC25 till nummer 17132

7. Israel

8. Finland

9. Kroatien

10. Polen

11. Island

12. Turkiet

13. Portugal

14. Lettland

15. Sverige

17. Georgien

16. Danmark

18. Ukraina

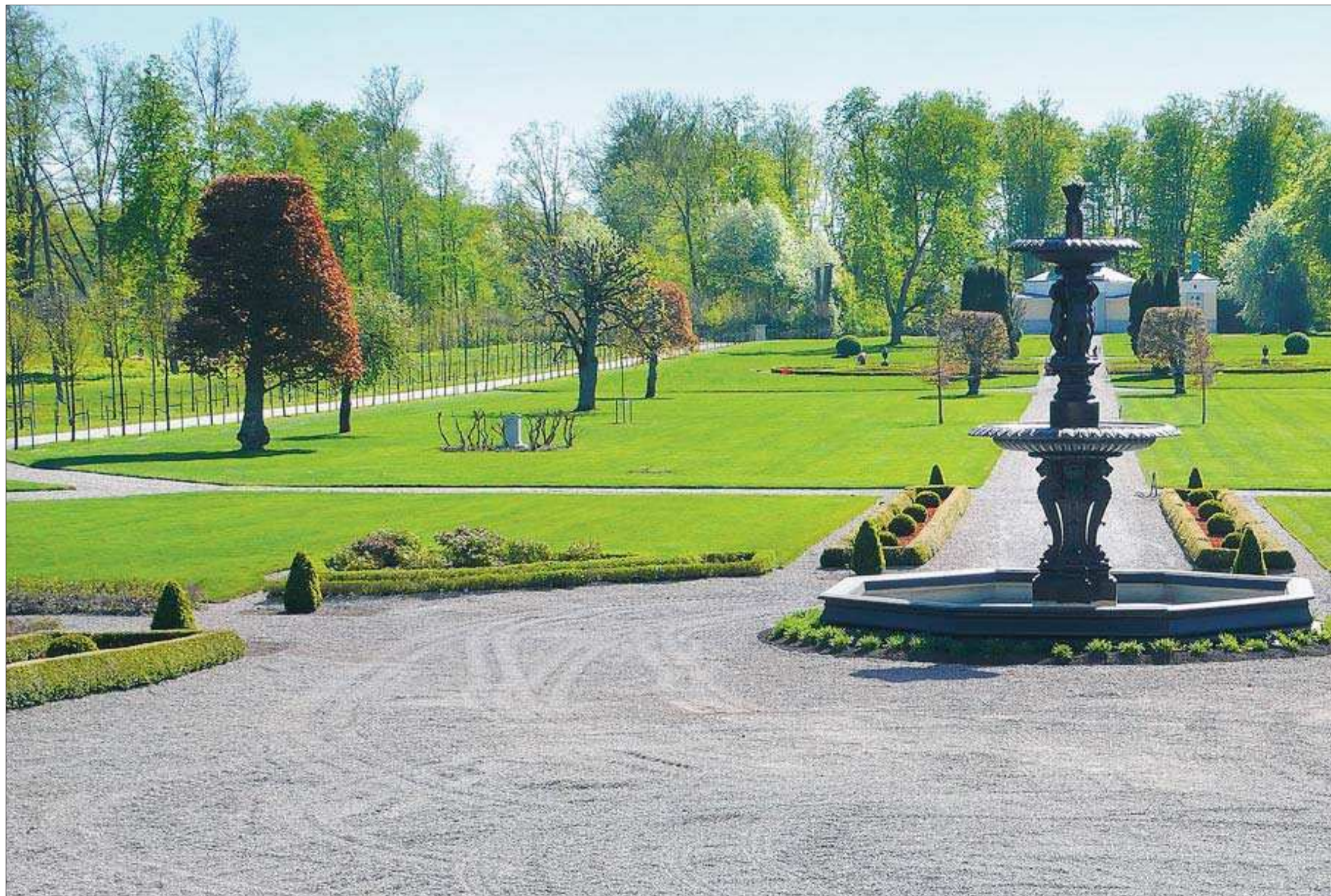
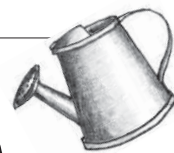
19. Frankrike

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

Stram barock. Barockträdgårdens axel går mellan slottet och orangeriet. Från att på 1600-talet varit en prydnadsträdgård blev den ett sekel senare en nyttoträdgård och i mitten på 1800-talet en prydnadsträdgård.

Historiska vingslag i charmfullt förfall

Då parken kring Ericsbergs slott i Sörmland i Sverige hade sin storhetstid fanns där 300 anställda bara för att sköta om trädgårdsanläggningarna - i dag är de tre.

Den forna glansen har visserligen falnat men en rundvandring i parken är ändå en upplevelse.

Är du på väg söderut längs E4:an i Sverige och har ett par timmar över att spendera föreslår jag att du i Nyköping gör en avstickare västerut längs väg nummer 52. Drygt tio kilometer innan du kommer fram till Katrineholm ligger Ericsbergs slott.

Varför Ericsberg? Helt enkelt för att här finns en av Sveriges förnämligaste slottspark som, trots ett vemodigt förfall, erbjuder en god inblick i den svenska högadelns trädgårdshistoria.

Ericsbergs slott stod klart 1687 och man tror att parken skapades mer eller mindre samtidigt. Det var barockens tidevarv på kontinenten och såväl slottet som parken anlades, enligt de ytterst få uppgifter som finns, helt i samklang med stilen.

Blomstrande anläggningar

Vad som hände med parken under 1700-talet vet man inte, vi får förflytta oss enda till mitten av 1800-talet för att få ett grepp om dess historia igen.

Då inleddes ett sekel av blomstrande anläggningar och den ena förändringen avlöste den andra. Det anlades ett orangeri. Och något senare ett till. Det anlades en landskapspark. Och något senare en till...

1905 fick Ericsberg en labyrint, en kopia av den berömda labyrint som finns på det engelska slottet Hampton Court.

Italiensk park

Förändringarna fortsätter de kommande åren som en löpeld genom parken. Köksträdgården får ge vika för rosen- och pionrabatter, det skapas en vårtädgård och en italiensk park i nyklassicistisk stil.

Fotografier från 1900-talets första hälft vittnar om pampighet och stor skönhet.

Men så kommer bakslaget.

Från mitten av 1900-talet och i nästa tre decennium lämnas parken mer eller mindre åt sitt öde. Mycket försvinner, bland annat rosenträdgården och den italienska parken.

Restaureringsprojekt

Först 1988 tar man itu med parken igen och i dag pågår ett varmsamt, målmedvetet och enormt restaureringsprojekt.

Allt detta och mycket, mycket mera kan man läsa om man går in på www.ericsberg.se, klickar sig fram till parkens historik och laddar ner den utförliga versionen som det hänvisas till på sidan. Historiken har skrivits av Richard Saxvold, landskapsingenjör och trädgårdsmästare på Ericsberg.

För två veckor sedan anländer en busslast ålänningar till Ericsberg och den som tar hand om oss är just Richard. Vi får en par timmars guidad vandring i parken.

Strikt nyttoträdgård

Turen börjar i barockträdgården och vi får veta att broderipartererna i slutet av 1700-talet ersat-

tes av en strikt nyttoträdgård för att i mitten av 1800-talet renoveras till ungefär det skick som trädgården är i nu.

Richard berättar att skogslindarna, som skall återskapa sidoalléerna i barockparken, planterades i fjol och att det är det näst största alléprojektet i Sverige efter det vid Drottningholms slott.

Richard för oss vidare till det som var den forna köksträdgården som blev rosenträdgård och som i dag bara har enstaka rabatter kvar. Två bersåer med japansk klätterros (*Rosa multiflora*) har dock överlevt tidens tand.

Privata medel

Nästa etapp är den nyare landskapsparken där Richard pekar ut balsampopplar, vildkörsbär, krolliljor och rariteter som till exempel gulltry (*Lonicera chrysantha*).

Vi får irra i labyrinten och vi får veta att gångarna mellan häckarna av bohuslind är sammanlagt en kilometer långa.

– Här springer kanske 10.000 personer årligen, labyrinten i Hampton Court lockar 300.000 som dessutom betalar för nöjet, säger Richard inte helt utan stänk av avundsjuka i rösten.

Avundsjukan är lätt att förstå, restaureringen av parken sker uteslutande med privata medel.

Populär praktikplats

Eftersom Williams buss hade bokat guidning får vi också möjlighet att komma in i det charmiga orangeriet från 1850-talet. Det används fortfarande och vi möts av fuchsior och olivträd som väntar på att få komma ut till sommaren.

Orangeriet har två små flyglar. Richard berättar att det förr var praktikanternas bostäder. Till deras ansvarsområde hörde att hålla temperaturen konstant och bistra vinternätter fick de stiga upp tre gånger för att lägga ved på elden.

Det finns praktikanter i Ericsberg även i dag, det är populärt bland studerande inom trädgårdssektorn att förlägga sin praktik här. De behöver dock inte längre bo och elda i orangeriet...

Med miniatyrladugårdar

Från orangeriet tar vi oss över Åkeforsån, som delar ägorna, och besöker de gamla växthusen. Jag vet inte om den rättigheten är förbehållen endast dem som får guidning eller om också andra parkbesökare kan

titta in. Försöka kan man ju alltid...

Här växer Sveriges äldsta persikoträd som fortfarande ger frukt. Här finns också en fin samling fotografier från början av 1900-talet där man kan se olika exempel på uppfinningsrikedom kring parkens skötsel.

I närheten av växthusen ligger gamla arbetarbostäder, alla med egna miniatyrladugårdar i nedersta våningen!

Första turistbussen

Här slutar rundturen.

– Ni var årets första turistbuss, konstaterar Richard och beklagar att vi hamnat mitt i en tid av anläggningsarbeten.

Han rekommenderar oss att återvända på sommaren, då gärna med en kaffetermos. Det finns nämligen varken café eller butik på området, restaurationen har ännu inte kommit så långt.

– Men man får slå sig ner på picknick var som helst i parken, säger Richard.

Richard Saxvold. Mannen som kommer att gå till historien som den som återskapade parken vid Ericsbergs slott.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
Foto: SEPPO SARKKINEN

Nästa vecka handlar det om en trädgård i ett kalkbrott.

Trädgård igen.

En äng med liljor. Då vi besöker parken är det kungsängsliljorna som härskar i vårträdgården.

Ericssbergs slott

Det vackra barockslottet är tyvärr inte öppet för allmänheten. Det ägs sedan början av 1800-talet av släkten **Bonde** som har bildat ett fideikommissbolag som äger hela godset Ericssberg.

Slottet, som ritades av arkitekten Nicodemus Tessin, den äldre, förknippas med anrika släktnamn som **Gyllenstierna** och **von Yxkull** men också med spöket Pintorpafrun som enligt sägen går igen i salarna...

Och det lär inte vara vilka salar som helst. Slottet sägs vara lika ståtligt på insidan som på utsidan och har bland an-

nat plafondmålningar av hovkonstnären Ehrenstrahl och ett badrum från 1600-talet som har sin förebild i Vatikanen. I byggnaden finns också ett kapell och Sveriges största privata bibliotek med 30.000 volymer.

Själva godset är inte fy skam det heller. Enligt Wikipedia är det med sina 16.700 hektar Sveriges största. Ericssberg är bland annat känt i dag för sin högklassiga ridverksamhet, 2005 gick de svenska mästerskapen i dressyr av stapeln just på Ericssbergs säteri.

Källa: Wikipedia, www.ericssberg.se och Richard Saxvold

Rätt väg? Sammanlagt en kilometer av irrgångar bjuder slottets labyrint på. Häckarna är bohuslind.

Gamla utsmyckningar. Det är inte bara växter som bjuder på ögonfröjd i orangeriet.

Vacker vinterförvaring. Både citrusräd och höga palmer har förvarats i det höga orangeriet som används än i dag.

Ovanlig kastanj. I barockträdgården växer den gulblommiga hästkastanjen (*Aesculus flava*).

Slottsträdgårdsmästare och guide. Richard Saxvold är landskapsingenjör och den som ansvarar för restaureringen av parkerna kring Ericssbergs slott. Här visar han slottets gamla växthus.

Bevarad berså. Två rosenbersåer finns bevarade i den forna rosenträdgården. I dem växer japansk klätterros.

” Plötsligt känns ”mitt” Sverige som en svekfull far som predikar snällhet och nykterhet på fredagen, men blir på fyllan och ger mamma granna blåttiror på lördagen. Inför barnen. **FRED FORSELL**

Lördagsnöje

Stallhagen syns i affärstidning

Ölet hantverk i liten skala

Handarbete. Trenden är hantverk, och det tänker Stallhagen hålla fast vid även om produktionen i bryggeriet i Finström Grelsbys snart fördubblas, berättar vd Stefan Blomqvist. Foto: JONAS EDSVIK

Stallhagens öl säljs nu på Alko, pubar och butiker i Åbo och ombord på Viking Lines och Eckerö Lines fartyg.

Längre än till riket och Sverige siktar inte den lilla uppstickaren i det här skedet.

Som Nya Åland berättade i går planerar Stallhagen att fördubbla produktionen inom de närmaste fyra åren, från 200.000 liter per år till 500.000 liter. Ny bryggeriutrustning är på väg från Kina. I torsdags presenterades Ålands bryggeri ab, som det heter i väntan på namnändringen till Stallhagen ab, i Kauppalehti där vd **Stefan Blomqvist** intervjuas.

Han beskriver steget in på Alkos sortimentlista i maj i fjol som en viktig etappseger. I dag säljs Stallhagens 5,5-procentiga Dunkles i 70 Alkobutiker och 6-procentiga Dark Lager i 200 butiker.

I år tog både Alko och Systembolaget i Sverige dessutom in Stallhagens påsköl som enligt Stefan Blomqvist gick ett gott mottagande. Också höstöl och julöl är på gång.

Pubar i Åbo

Ölet säljs förutom på Åland också i vissa pubar och butiker i Åbo. Ombord på Vikings fartyg finns Stallhagen i kranarna och Eckerö Line säljer ölet på flaska.

Ännu finns det marknader att

erövra i riket och Sverige, säger vd.

Eftersom det lilla bryggeriet inte kan priskonkurrera med de internationella öltillverkarna gäller det att hitta på något annat. Bra testresultat i branschtidningar hjälper, men man måste noga följa trenden.

Hantverk

Och trenden är hantverk. Enligt Stefan Blomqvist tycks hantverkstrenden bli allt starkare, och Stallhagenölet är hantverk från första droppen till den sista.

Bryggerimästaren tar emot maltsäckarna, håller själv maltet i pannorna och övervakar personligen varje steg i tillverkningsprocessen.

Också det geografiska läget ses som en fördel. Stallhagen vill understryka sin image som ett sympatiskt litet bryggeri som producerar öl med kvalitet och personlighet. För att förstärka den bilden bjuder bryggeriet på guidade turer och provsmakningar.

Stefan Blomqvist vill förtydliga uttalandet om försäljningsstopp som nämndes i gårdagens artikel i Nya Åland.

– Under sommartid säljer vi allt vi hinner producera, så kunderna ska nog få det som de har beställt.

Bolagsstämman ska hållas inom juni. Då presenteras bokslutet för 2007.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Läsarnas egna berättelser

Nästa vecka börjar lördagsnöje med läsarnas egna berättelser. Har det hänt någonting roligt, eller mindre roligt som du vill berätta om är det bara att skicka in.

Läsarnas egna berättelser har ett nytt tema varje vecka där du kan skicka in dina historier och få de publicerade i lördagsnöje. Observera att vi inte efterlyser vitsar, det ska vara någonting som du eller någon nära dig har upplevt. Håll dig till temat. Nya Åland kommer att välja ut vilka som publiceras. Nästa veckas tema kommer att presenteras i en vecka i förväg. Man får självklart vara anonym.

Så tänk ut, skriv ihop och skicka in!

Nästa veckas tema är: Misslyckat firande av födelsedagar, mors- och farsdagar, jul, nyår och liknande. Man får även skriva om någon pinsam, rolig eller dålig present man någon gång har givit/fått.

Berättelserna bör vara inne

Roligt värre. Skicka in dina bästa och roligaste historier och läs andras historier i lördagsnöje. På bilden figurerar Nina Åberg, hon har ingenting med lördagsnöje att göra.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

senast på onsdag. Mejla dem till johan.orre@nyan.ax

JOHAN ORRE

Allt beror på hur man vill vinkla historien

Kanske det var så här?

Rivaliteten i IFK är stenhård

Wiklöf: DET VAR DEN SISTA GÅNGEN DU SNODDE EN MÅLCHANS AV MIG!!!

Arajuuri: Inte slå mer. Snälla, snälla jag loovar.

OBS Det händer

LÖRDAG 24.5

NÖJE

■ **Arkipelag.** Coverbandet Strictly People i nattklubben. Musikmakarna i dansrestaurangen.

■ **Dinos.** Coverbandet Made In Thailand.

■ **Parks bar.** Torbjörn Engman Band,

Coverbandet Made In Thailand.

EVENEMANG

■ **Torget, Mariehamn kl.10.00-14.00:** Möjlighetersnas torg.

10.30: Tai Chi

11.00: Alieu Khan, gambisk musik

11.20: Save the planet.

11.30: Amnesty

11.40: Fri från narkotika

11.50: Mångkulturella föreningen

12.00: Riksdagsledamoten

Elisabeth Naucelér.

12.20: Bahai.

12.30: Squaredance.

13.00: Alieu Khan, gambisk musik.

■ **Bussplan, Mariehamn kl. 17.00.** Poliskörer från Finland, Sverige och Island sjunger och går sedan i parad längs Torggatan till stadshusets. Mariehamns FBKs orkester medverkar.

■ **Strandnäs skola kl 20.57-23.59.** Tangodansafon. En grupp som tränat argentinsk tango bjuder in till terminsavslutning. Lillis Orkester spelar.

■ **Strandnäs skola kl 20.57-23.59.** Tangodansafon.

En grupp som tränat argentinsk tango bjuder in till terminsavslutning. Lillis Orkester spelar.

SÖNDAG 25.5

UTFLYKT

■ **Jakt- och fiskmuseets hamn, Eckerö kl 9.00.** Båttur till Märket. På Märket cirka 2 timmar.

NYANFAJTEN

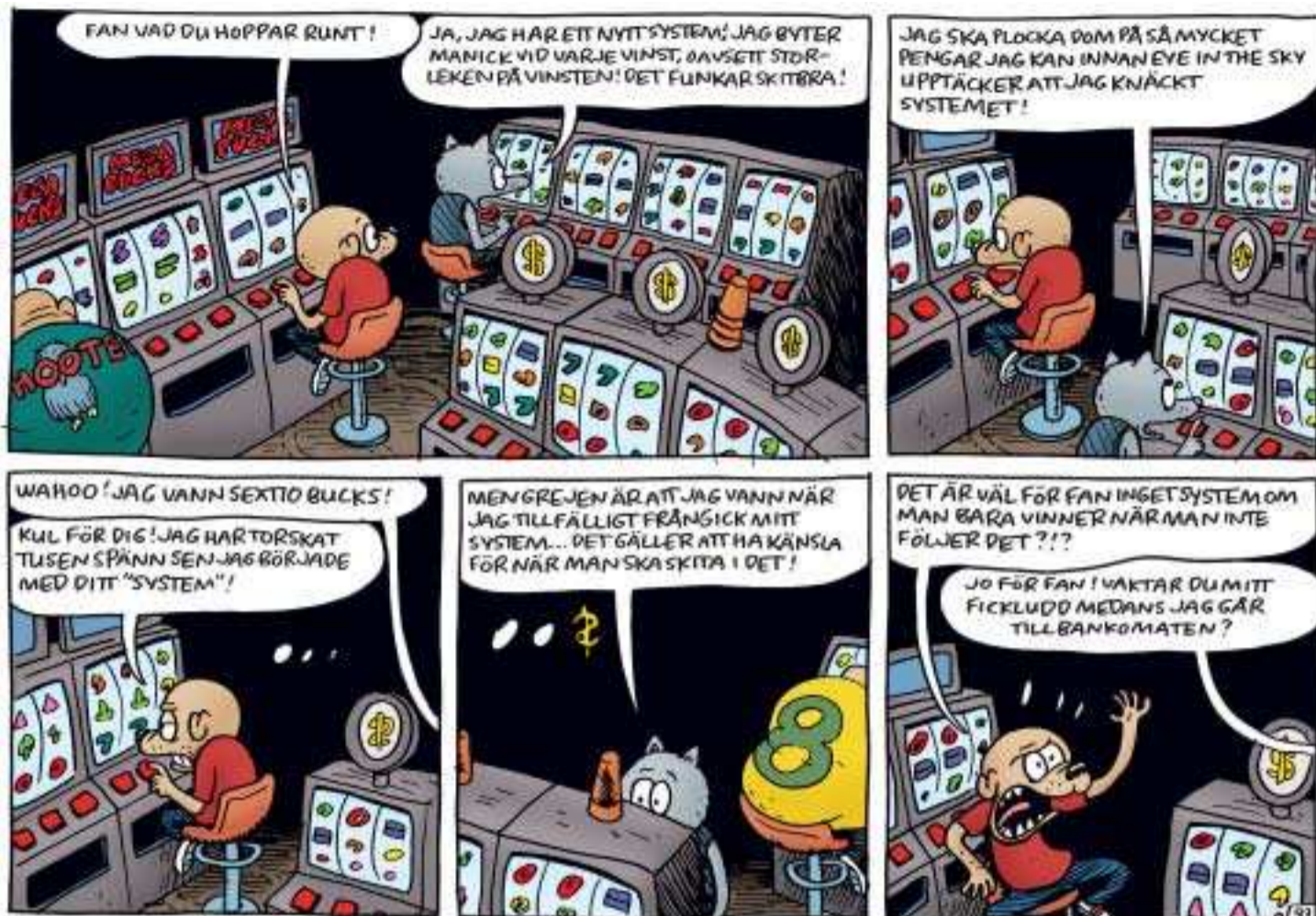
	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Världen. En person.	Har studerat bl.a. vid Yale University och Université Catholique l'Ouest...	...efter att 1996 tagit studenten vid Enskilda Gymnasiet i Stockholm.	Född den 14 juli i närvaro av bl.a. talman Henry Al-lard, statsminister Torbjörn Fälldin.	Tillbringar gärna somrarna på Sollidens slott på Öland.	Kunglighet som i veckan besökte Åland.
Geografi. Ett land.	Gränisar till Botswana, Moçambique, Sydafrika och Zambia.	Här finns världens största vattenfall, Victoriafallen.	Hette tidigare Rhodesia.	Huvudstad är Harare.	Robert Mugabe anklagas för valfusk efter presidentvalet i mars i år.
På kroppen. Ett plagg.	Anses i de flesta delar av världen var ett plagg för unga pojkar.	Hotpants är sådana.	En kortare modell av capri- eller trekvartsbyxor.	Olika varianter är Beckenbauer-, Bermuda- och surfar-.	Korta byxor som bärs vid varmt väder.
Musik. Ett instrument.	Finns i bland annat prim-, sekund-, alt-, bas-, kontrabasversion.	Ett stränginstrument	Har tre strängar och lång hals.	Ryskt folkmusikinstrument.	Namnet påminner om Bajkal.
Biologi. Ett träd	Den latinska beteckningen är Sorbus aucuparia.	Ett vanligt nordiskt träd som växer nästan överallt.	Har helt små äpplefrukter...	...som utgör den viktigaste vinterfödan för många fågelarter, till exempel sidensvansen och trastarna.	Räven tyckte att trädets frukter var sura.

Svar: 1. Kronprinsessan Victoria, 2. Zimbabwe, 3. shorts, 4. balalajka, 5. rönn

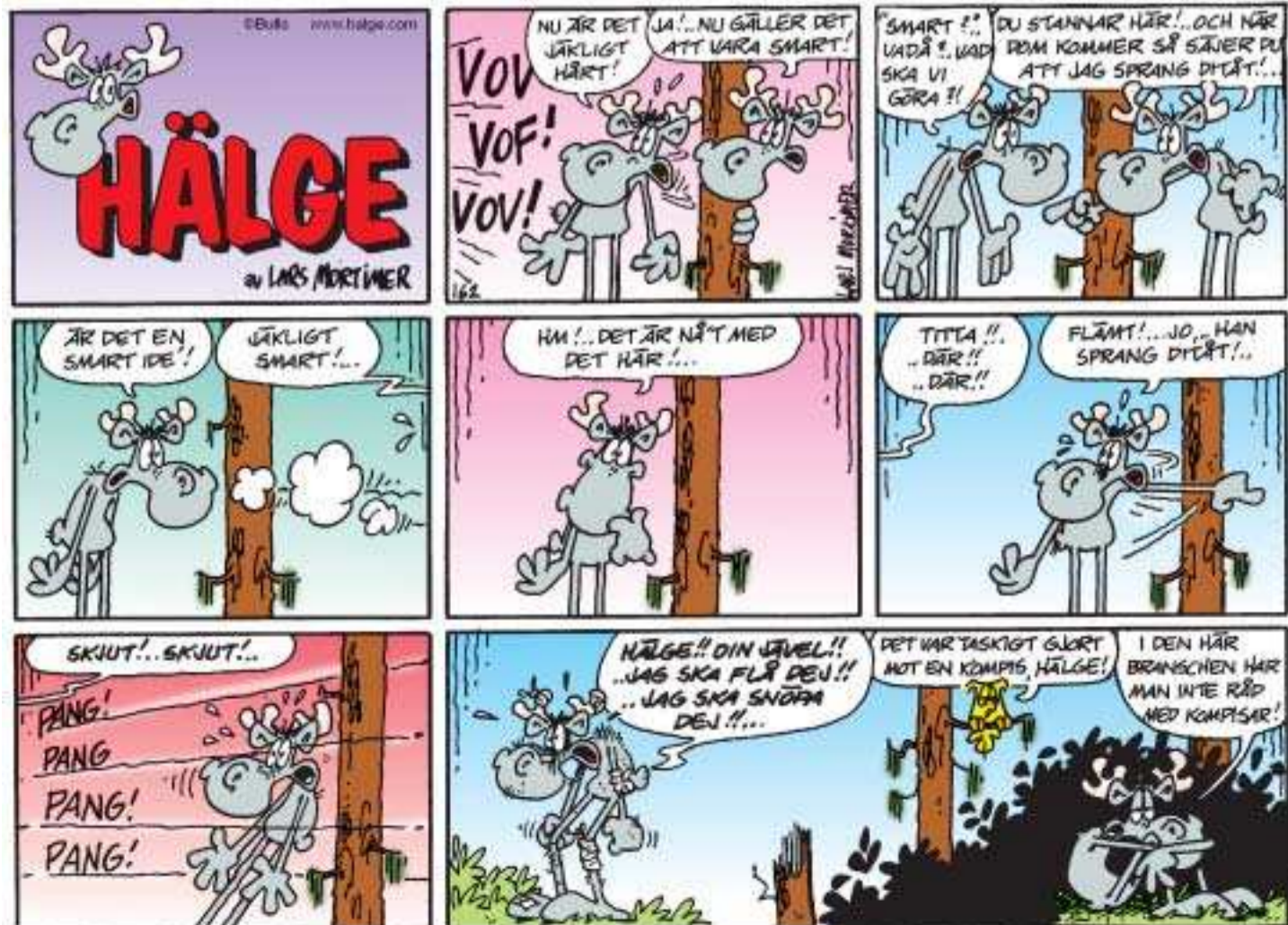
MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED

LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

Klusterbombade tonfiskburkar

Motivationen är a och o. När den finns där är jag en mönstermedborgare; jag manglar de sista sura dropparna ur mjölktetorna, sköljer tonfiskmojet ur de stinkande plåtburkarna och kör till återvinningsstationen utan att passera gå, "hej på er granne, här sätteras det, höhö!"

Jag har förstås lite svajigt samvete för att jag tar bilen - man borde väl cykla - men å andra sidan måste jag ju då få med mig nittiosex påsar med omsorgsfullt emballerad skit på styret, och det låter sig förstås inte göras, och så är det ju det där med cykelhjälmen, herregud, så fort man tar den på sig ser man ju ut som om man behöver en hjälpande hand när det ska knytas sko eller gås på toalett.

Så jag tar bilen.

Och när jag kommer hem från återvinningsstationen är jag fortfarande motiverad.

Därför plockar jag ut den fuktfläckiga kompostpåsen från skåpet under diskhon, viker den nogsamt och dumpar den smidigt i rätt soffpack ute på gården.

Efter att ha dragit mitt dagliga Strå till Stacken sätter jag mig med en kopp kaffe för att läsa DN - fortfarande motiverad att Hjälpa Till och Göra Min Plikt.

I DN läser jag om bombkapsel 90.

Bombkapsel 90, Mjölner kallad, är det svenska flygvapnets älsklings. Av artikeln i DN lär jag mig att Mjölner är en klusterbomb som delar upp sig i 72 småbomber när den släpps från ett flygplan. Den kan totalmosa ett 16 fotbollsplan stort område utan att ens höja på ögonbrynet.

Mycket imponerande.

I artikeln står det också att Sverige vill förbjuda klusterbomber eftersom de är farliga och instabila och dödar barn och gudvetvad. "Gamla pålitliga, fina Sverige", tänker jag, och min motivation att Göra Min Del För Nationen skjuter genom taket.

Sen får jag ansiktet bortsprängt.

För när jag läser vidare står det ju faktiskt att Sverige - gamla pålitliga, fina Sverige, som vill införa lag på cykelhjälm, och som tvingar mig att gå till "holken" med gamla batterier - INTE vill förbjuda sin egen Mjölner.

För Mjölner är en fin bomb som vill alla snälla människor väl.

"Han är säker, gamla Mjölner", säger svenska staten och klappar bomben ömt. Som den där gamen i Robin Hood på julafton.

Detta betyder, tolkar jag mellan de berömda raderna, att de barn i främmande länder som får armar och/eller ben bortsprängda av Mjölner har förtjänat det på något sätt.

Plötsligt känns "mitt" Sverige som en svekfull far som predikar snällhet och nykterhet på fredagen, men blir på fyllan och ger mamma granna blåttiror på lördagen. Inför barnen.

Och då händer det sig, när jag sitter där med mitt kaffe, att all min motivation, den jag alldeles nyss kände så starkt, är som bortblåst.

Jag vill inte längre vara en god medborgare.

Jag har totalt tappat lusten att vika tetror.

Och batterierna? Ut i skogen med dem, för helvete. Jag vill mata djuren med vassa plåtburkar, pissa havet fullt med alger och köra fuldiesel på tomgång i timmar.

Jag drar ett djupt andetag, dricker det sista ur kaffekoppen och går fram till skåpet under diskhon.

Där plockar jag fram en skitig glasburk med torkade barnmatsrester i.

Som jag släpper rätt ner i kompostpåsen.

Och Gud, så skönt det känns.

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

DAGENS RADIO-TIPS

Stafettkarnevalen,
Radio X3M, 12.00-17.00.

Siktet inställt på tre poäng

Tar ÅU första segern på Damfotbollens dag?

FOTBOLL. Nu är det seger som gäller. Något annat finns inte. Efter två förluster och en oavgjord siktas Åland United i dag in sig på sina första tre poäng.
– Det är en måstematch, säger assisterande tränare Urban Truedsson.

Det är ligans sämsta lag som gästas Åland United på Bengtsböle i dag. Men det är ändå inte mycket som skiljer de båda lagen åt. På tre segrar har de bara tagit vars ett poäng. Det är därför Urban Truedsson pratar om en måstematch.

– Vi har tränat mycket tempo i veckan, säger han. Vi har släppt på styrketräningen eftersom spelarna varit trötta i benen.

Det är nämligen just tempot som inte varit det bästa tidigare. Laget har legat lite efter i träning med tanke på försäsongens skador och därför har mycket handlat om fasta situationer inledningsvis. Till i dag räknar Truedsson med att det vänder.

Vill hitta balansen

– Vi har inte kommit upp i tempo med passningsspelet i tidigare matcher, säger han. Men det har sett väldigt bra ut på träningarna och jag tror tjejerna är otroligt taggade.

Ett annat problem under säsongens tre inledande matcher har även varit balansen i laget. Tränarparet **Robert Dahlin** och **Urban Truedsson** har testat lite olika varianter utan att riktigt hittat

rätt ännu. Bland annat har det handlat om nya spelare vars positioner kanske inte riktigt är helt klara.

Därför räknar Truedsson med ett par förändringar i startelvan jämfört med förlustmatchen senast mot KMF Kuopio. En match där United inte alls kom upp till den nivå de kan spela på. Dagens match blir förmodligen helt annorlunda.

Sejer det viktigaste

– Det gäller att vi tar befälet direkt och har mycket rörelse och kommer bort från det här att slå långa bollar, säger Truedsson.

Istället vill Truedsson se ett bra passningsspel på marken med högt tempo. Det är det spel United vill spela och det är det spel de vill visa upp inför en förmodad stor hemmapublik under självaste Damfotbollens dag. Men viktigaste av allt är ändå en seger.

– Egentligen struntar vi fullständigt i hur spelet ser ut. Nu är det tre poäng som gäller, säger Truedsson.

Och visst är det en bra dag att plocka hem säsongens första seger. Under hela dagen pågår det nämligen aktiviteter på Valbo IP i Lemland när Damfotbollens dag arrangeras för första gången. Evenemanget börjar 13.00 och avslutas med en gemensam promenad till Uniteds match på Bengtsböle.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Liljegren vill hitta spelet på nytt

FOTBOLL. Med sin inställning är Emma Liljegren en av Åland Uniteds viktigaste spelare. En riktig pådrivare och bollvinnare på mitten. Och hon vet vad som krävs för att United ska ta sin första seger.

– Vi måste hitta tillbaka till vårt spel och våga vinna, säger hon.

Åland United är erkänt bra i defensiven. Men när de ska föra matcherna brukar de få det lite svårare. Och det är just detta som varit problemet under säsongsinledningen.

– De här matcherna har vi inte haft något eget spel och inget anfallsspel, säger Liljegren. Vi har haft bra lägen men missat för mycket.

Som exempel tar hon den

senaste matchen mot Kuopio där United inte klarade av att ta kommandot i matchen. Något som är ett måste i dag mot Nice Futis.

– Vi måste först och främst hitta tillbaka till vårt spel. Vi har nog varit för rädda för att förlora, säger hon.

Under de senaste träningarna har fokus legat på passningsspelet och anfallsspelet. Två faktorer som är viktiga när ligans sämsta lag gästas Åland. Och Liljegren lovar att alla i laget är taggade.

– Det har sett bra ut på träningarna men det gäller att få ut det under matcherna också.

Med största sannolikhet spelar Liljegren tillsammans med **Rebecca Robison** och **Ing-Marie Holmberg** på mittfältet. (jl)

Bäste målskytt. Med sina två mål har Rebecca Robison gjort hälften av Åland Uniteds mål på de inledande tre matcherna. Båda målen kom i premiären borta mot PuiU. Bilden är från hemmapremiären mot Sport som slutade 1–1.
Foto: JONAS EDSVIK

Så här ser Damfotbollens dag ut

Valbo IP, Lemland. 13.00-15.00

■ Matcher mellan de åländska tjejlagen.

■ Prova på eller tävla i: teknikkana/hinderbana, bolljonglering, straffar på dammålsvakt,

hur bra du prickar och hur hårt du skjuter.

15.00-15.15

■ Paus och prisutdelning.

15.15-16.00

■ Stafetter med blandade lag

16.00-16.30

■ Tid att göra matchplakat och vimplar till Åland Uniteds match.

16.30

■ Gemensam avgång med tipspromenad till Bengtsböle och Åland Uniteds match.

ÅU-NiceFutis

Bengtsböle, 17.00.

Preliminär laguppställning

Fors-Andersson, Bilecky, Kohvakka, Salmén - Holmberg, Liljegren, Robison-Björkvall, Mörn, Engblom.

Skador

Caroline Sjöblom är fortfarande borta med en fotskada. Dessutom är Ida Åkesson, från Kristianstad DFF, borta minst sex veckor på grund av ett benbrott i handen. Åkesson skulle anslutit till truppen först i juni.

Form

Båda lagen spelar för sin första seger för året och kommer till match med vars en förlust i bagaget. Men medan ÅU förlorat sina matcher med uddamålet har NiceF förlorat sina matcher med

tre respektive fyra måls skillnad.

Utropstecken

Både Anna Auvinen och Anu Hoffrén i NiceF har vid flera tillfällen representerat olika finska flicklandslag.

Truedssons taktik

– Det gäller att vi tar befälet direkt och har mycket rörelse och kommer bort från det här att slå långa bollar, säger assisterande tränare Urban Truedsson.

Svårslagen. Rita Mattsson har ett svårslaget rekord inom Ärevarvet.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Nu ska pengar springas in

MOTION. Det är åter dags för Ärevarvet där det gäller att samla in så mycket pengar som möjligt genom att avverka varv på Wiklöf Holding Arenas löparbana.

Ärevarvets koncept är enkelt. Deltagarna samlar in pengar till sin egen lokala förening eller idrottsgren genom att göra upp avtal med olika sponsorer. Sedan ställer man sig på startlinjen klockan 15.30 på WHA i morgon och börjar avverka varv på löparbanan. Beroende på hur avtalet med sponsorer är utformat varierar tillvägagångssättet. Vissa har gjort upp om en viss summa per sprunget varv, medan andra får en engångssumma för sitt deltagande.

Tidernas främsta insamlare på Åland är mariehamnaren **Rita Mattsson** som deltar för 21:a gången. Hon har sedan 1987 samlat in hela 157.162 euro och har hållit sig i toppen i den nationella sammanräkningen. I fjol stod hon för 12.335 euro av Ålands total 18.425 euro insprungna pengar.

Årets målsättning är att nå 18.000 euro. Enligt förhandstips siktas Mattsson på nytt rekord – igen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Robin Lund imponerade

■ **TRAV.** Robin Lund, med **Per Lennartsson** i sulkyn, vann i går V5-1 på Solvalla. Därmed kunde ägarna **Henrik** och **Thure Lundén** inkassera en prissumma på 30.000 kronor.

På två lopp har Robin Lund nu sprungit in sammanlagt 50.000 kronor. Förra onsdagen blev det nämligen en andraplats på samma bana och en prischeck på 30.000 kronor. (jl)

Lila Marlene först i onsdags

■ **SEGLING.** Hela femton 606:or fanns med i onsdagsseglingens fjärde deltävling vid åländska segelsällskapet den här veckan. I svaga sydliga vindar gick **Henrik Johansson** och **Markus Lindström** i Lila Marlene först i mål före Vit Vecka med **Mathias Dahlman** och **Janne Helén**.

Leder totalt gör båten BRA med **Brage Jansson** och **Anders Johnsson**. (mt)

Vi har MÅL i mun!

Direktsänd fotboll

i Ålands Radio 91,3 MHz

25.5 kl. 18.15

TPS-IFK Mariehamn

Kommentator:
Owe Sjöblom

IFK ska ut med all energi

Söndagens match är sista innan uppehållet

FOTBOLL. Nu ska all energi ut. I en enda match. Och med en seger mot TPS på söndag så kan IFK åter blanda sig in i toppstriden. För att sedan ta ett välbehövligt sommarlov.
– Tar vi tre poäng har vi fått en bra start, säger lagkapten Jani Lyyski.

Sitt fjärde mål. Förhoppningsvis får vi se liknande glädjebilder på söndag när IFK möter TPS i Åbo. På bilden jublar Mattias Wiklöf, till vänster, och Wilhelm Ingves efter Wiklöfs ledningsmål mot KuPS i torsdags. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

På många sätt är det en viktig match för IFK på söndag. Tre lag står på tio poäng. Två av dem är IFK Mariehamn och TPS. Vid seger rycker IFK inte bara ifrån konkurrenterna från Åbo. De har dessutom chansen att haka på topplagen.

Men för att det ska lyckas måste IFK prestera i 90 minuter. Bländande spel i en halvlek räcker inte.

– Vi måste vinna de här matcherna. Det håller inte att bara spela en halvlek och sedan säga att vi hade målchanser. När vi spelar så här bra måste vi döda matcherna, säger Jani Lyyski.

Det är givetvis lättare sagt

än gjort. Speciellt i matchen mot KuPS var det tydligt. IFK dominerade i mer än 45 minuter men lyckades varken döda eller låsa matchen. Till söndagens match är de mer förberedda för liknande scenario.

– Vi måste hålla en rytm i spelet och våga hålla i bollen när det behövs och ställa om

snabbt när vi har möjlighet. Det får inte bara bli långbollar eller bara kontringar. När det finns läge att hålla i bollen ska vi göra det, säger Jani Lyyski.

Gårdagens träning var väldigt lätt och det mesta handlade om vila och återhämtning. Som de flesta träningarna gjort i maj. Någon startelva

gick inte att utläsa men det är inte mycket som tyder på att **Pekka Lyyski** gör speciellt många ändringar till söndagens match.

Ut med allt

En match som tränare Lyyski håller med om är viktig och som IFK måste vinna för att vara med i den övre halvan av tabellen.

– Vi ska helt enkelt ut med all energi som finns kvar, säger han. Sedan kan vi pusta ut.

Samtidigt som det är en viktig match är det inget motstånd som skrämmer IFK. Lagen ligger på samma poäng. Har vunnit lika många matcher. Förloret lika många. Spelat vars oavgjord match och gjort lika många mål framåt. Det bäddar för en jämn match.

– Inte behöver vi vara mer rädda för TPS än för KuPS, säger Pekka Lyyski. Vi fruktar inte dem mer än något annat lag.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Peter Blomberg borta två månader

FOTBOLL. Peter Blomberg är borta en till två månader på grund av en meniskskada. Det var under matchen mot KuPS i torsdags som Blomberg skadade sig och tvingades utgå med stora smärtor.

Det var i höger knä som menisken lossnade och under gårdagen opererades Blomberg varvid menisken togs bort. Under hela torsdagsnatten hade han stora smärtor och i slutändan var en operation det enda alternativet.

– Han är borta minst en månad, säger IFK:s klubbledare **Peter Mattsson**. Sedan vet man aldrig med en meniskskada.

Speciellt tråkigt är det för Blomberg då han var borta stora delar av försäsongen på grund av en fraktur i armen.

Bakslag för Norrmén

Dessutom verkar det som om även **Daniel Norrmén** blir borta en till två månader till med sitt skadade knä. Egentligen var det tänkt att han skulle vara tillbaka vid den här tidpunkten.

– Skadan har läkts men har blivit överansträngd, säger Peter Mattsson.

Ut på bår. Det stod direkt klart att skadan på Peter Blomberg var allvarlig. Under fredagen opererades han och IFK räknar med att han är borta en till två månader.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Samtidigt har **Samuel Barlay** kännningar runt höften och det är osäkert om han kommer till spel på söndag. Enligt **Pekka Lyyski** är det dock bara smärtgränsen som sätter stopp för honom.

Tommy Wirtanen gick omkring nästan hela fredagens träning med en stor ispåse på sin högra fot men var själv inte speciellt orolig för söndagens match.

För **Paulus Arajuuri**, som blev stämplad på sin högra hand i torsdags, är det inga problem. Han har ont men, som han skrek till Peter Mattsson från innerplan, "it's okay". (jl)

TPS-IFK

Åbo, söndag, 18.30.

Preliminär laguppställning

Ochieng-Friman, Arajuuri, Lyyski, Hansell-Wirtanen, Niskala, Björk, Wiklöf-D. Carlsson, Ingves.

Skador

Daniel Norrmén, Peter Sjölund, Patrik Rikama, Petter Isaksson, Travis Binnion, Peter Blomberg, Johan Carlsson och Samuel Barlay (osäker).

Form

IFK visade bländande spel i lite mer än 45 minuter hemma mot KuPS men lyckades inte låsa matchen som sluta-

de 1-1. Ändå ett steg framåt efter två raka förluster. TPS vinner och förlorar om vartannat och har vunnit sina två senaste hemmamatcher men förlorade senaste borta mot RoPS. Förra årets möte slutade 0-0.

Utropstecken

Mattias Wiklöf. Tvåa i skytteligan och tvåa i lejonligan. Utan tvekan IFK Mariehamns bästa spelare under de sju första matcherna.

"Pekka tycker"

– En jätteviktig match och en chans att hänga med i den övre halvan, säger Pekka Lyyski.

Sportens kom ihåg

■ **Sunds JVF:** Gristävling 30/30 skott tisdag 27 maj 18.30 i Gunnarsby. Sunes jakt och fritids vandringspris.

■ **ÅBSK-agility:** Agilitycup, deltävling 3 onsdag 28 maj 18.00 på plan i Torp. Anmälningar och frågor till Josefine, E-post: josse_klingberg@hotmail.com tel. 04573425800 (vard. efter 15.00). Anmälningar senast tisdag 27 maj.

■ **ÅID-friidrott:** Ungdomsserien, i friidrott, omgång 1, onsdag 28 maj 18.30, på WHA, Mariehamn. Samling och anmälan på tävlingsplatsen senast 18.00. Klasser och grenar: P/F 9 60 m, kula. P/F 11 60 m, kula, höjd. P/F 13 60 m, längd. P/F 15 100 m, kula, längd. Prisut-

delning för Terrängcup 2008 P/F 9-15 år.

■ **ÅID/IFÅland:** Ärevarvet, på söndag 15.30-16.30 på Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Samling och inlämning av listor 15.00. Listor och information kan hämtas från ÅID:s kansli, Idrottsgården, måndagar-fredagar 8-16.

■ **Ålands Ryttare:** Dressyr clinic med Eric Lette 9 juni 17.00 på Sleipner. 15 euro ÅR-medlemmar, övriga 20 euro. Anm till info@alandsryttare.com. Mera info på www.alandsryttare.com

■ **Ålands volleybollförbund:** Årsmöte onsdag 28 maj 19.00 Vikingahallen. Stadgenliga ärenden samt övriga ärenden.

Sport på gång

LÖRDAG

Fotboll
Valbo IP
Damfotbollens dag: 13.00, matcher hela eftermiddagen.
Sollvallen
Division VII: 14.15 Eckerö IK- Almunge IK.
Rangsby
Division VI: 15.00 IF Fram-Sigtuna IF.
Bengtsböle IP
Damligan: 17.00 Åland United-NiceFutis.
Sportkila
Division IV: 18.00 Sunds IF-GPR FC.

Orientering
Lumparland

Hippo Cup I: 10.00, för barn.

SÖNDAG

Golf
Kastelholm
Martin's Open: 12.00 slagtävling på Kungsbanan.
Eckerö
Korthål Best-boll: 12.00.

Friidrott
WHA
Ärevarvet: 15.30-16.30.

Fotboll
Ytternäs sportfält
Division IV: 14.30 IFK Mariehamn-Häverödals SK
Markusböle
Division II: 16.30 IFFK-PoPa.

Stafettkarneval i flera kanaler

■ **FRIIDROTT.** Flera åländska skolor har lag med i Stafettkarnevalen i helgen och du kan följa deras framfart på Olympiastadion i Helsingfors på flera sätt. Den som inte är på plats kan bland annat följa direktsändningen i Radio X3M i dag 12.00-17.00.

Det går även utmärkt att se en direktstreaming från platsen under hela karnevalen via svenska.yle.fi/sporten.

Slutligen sänds ett långt sammandrag på 1 timme och 45 minuter i FST5 på tisdag 21.00 med repris fredag 15.00 i samma kanal. (mt)

Tippa Fotbolls-EM med nyan

VINN

en 26" Finlux LCD-TV (värde 490€)

● Tipsraden lämnar du in på **sport.ax** och klickar på länken till EM-tipset

● Senast 7 juni kl. 17 måste din tipsrad vara inlämnad

● Du kan följa din tipsrad på sport.ax där du även får alla nyheter från EM 2008

Lycka till!

Nya Åland
☆☆☆

Vinnare med

Nyankortet
sätter guidant på tillvaron
2008

SÄSONGSKORT TILL ÅLANDSTRAVET

**Vilken åländsk häst vann Ålands Eliten 2007?
Rätt svar: X Davidov**

Anna Christina Lönnblad, Brändö Ängsvägen
Regina Andersson, Storatagan
Kenneth Sundlöf, Jomala Torpvägen
Isabelle Jansson, Dalgränd
Linnea Karlsson, Bergövägen
Kaj Lindroth, Kullagatan
Anette Karlsson-Karlström, Södersundavägen
Mikael Lampen, Kaldersvägen
Gudrun Karlberg, Hammarlandsvägen
Börje Wiklund, Tallvägen

Vinsten avhämtas från Nya Ålands kontor, Uppgårdsvägen 6 i Dalbo, fr.o.m. måndag 26 maj.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland
☆☆☆

KRYSSSET

NR 15

Lösningarna till kryssset nummer 15 vill vi ha senast torsdagen den 5 juni kl 12.00. Vinnarna och rätt lösning presenteras lördagen den 7 juni.

Vinster: Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andrapristagarna.

Sänd lösningen till Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn. Märk kuvertet kryss 15.

Namn: .....

Adress: .....

LÖSNING KRYSS 14

KAN VÄLJES VÄLJA ATT LÖSA LITEN IN SÄLJAS MED SMÅ KOR I DET TROMBON	P	HAR KONDR AV PROST	M	HÄLLER DINTE BLUDD- BAND	Ä	HAR EN LÄBBE HÄRGT I DOKUSCH	LEDER TILL OHÖRDET TVÄTT- ANDE PUST	S	B	I
HONUNGS	B	A	S	N	U	N	S	K	A	L
T	P	Ö	L	B	A	C	A	C	A	L
O	F	R	I	V	I	L	L	I	G	
L	Ö	T	R	A	M	L	A			
M	I	S	T	A	G	L	P			
N	T	J	A	V	S	E				
Ö	G	A	U	T	S	I	K			
P	A	G	A	L	R					
B	A	L	L	O	N	G	D	A		
K	A	L	L	D	U	S	C	H		
E	D	A	L	I	K	Ö	R	S	O	B
T	O	P	P	M	A	N	J	U	T	E
R	A	P	P	T	I	D	N	I	N	G
D	A	D	D	A	S	E	M			
E	R	K								
N	J	U	G	G	U	T	N	O		
A	T	O	L	L	Ö	A	R			
B	I	B	L	I	S	K	B	E		
F	B	I								
I	G	Ö	K	O	T	T	A	N		
E	D		R	A	B	A	T			
T	R	I	O		M	A	G	E	R	T
A	K	A	P	T	E	N	E	R		

VANN I BRIGHTON	GULD	VILL- RÅD- IGHET	BRUKAR MÅLGÖRARE IBLAND	NYTTIGA ÖRT- FRÖN	HÅLLER SHERE KHAN TILL I	DEN BLIR GENOM- LYST	SES PÅ VAR OCH VARANN- AN VARA
HAR MYCKET VIKTIGT ATT SÄGA				GÅR UT I VATTNET			
			ÖBO BESYNN- ERLIG				
BRUKAR MAN KRITTA TOPPEN PÅ	JÄMMER			I SKRIV- ANDE STUND UK-AB		RÖRLIGT TILL- STÅND	SEGER- GUD- INNA
DÄR DIS- KUTERAS FÖRSVAR	MARSCH- FORM- ERING COVOTE						
LÄRAR- FACK		SOUTH DAKOTA		SKIV- BOLAG ÄR VISS DRIFT			
I TID OCH OTID				INTE SPÄND GOTT- GJORDE			
HA- DEL		KALLA					
SVINDEL		KRETS					
					FINNS I SMÅ PÅSAR		UNDVIKA HINDER

AV- GJORD						EN SÅDAN DAG UPPSKATT- ÄR ELEV	LIGGER DET OFTA EN PUTS- DUK I	ANING SÄLLAN	FÖRSPILLA	ÄR PIAFF ANT AV VE OCH VILE	EN VARI-
			BÄRNMAT EN I SJMILA- SKOGEN			KAN MAN HAMNA I LERA PÅ REKVIEM					
SKÄR		KON- STAPEL				FIXAT FÖRE- TRÄDE				DEN FÖR DÖDEN MED SIG	REN- NÄRING
KROKO- DIL- MAT				SITTING							VAR HAN SOM VAR NAKEN

LACK- ADE								TALA OM FRAM- TIDEN	NÅGON KORT	GER SVAR PÅ HUVUD- FRÅGOR	
SÄR- SKILD	UPP- RYMD										
PET- GÖRA		NÅGOT FÖR KONT- ROLLGRUPP SAGOSLUT									
ORAKEL- STÄLLE									KÄRVE		
GICK IHOP MED FAZER								HÅLLER HUVUD- ET UPPE	FÖRÄRA UTGÅR FRÅN EN KAMMARE		KÄND FAR- BROR
HON I "HÄRIFRÅN TILL ETVIG- HETEN"		TION- DELS TON MATTA						KASTAS VID VATTEN			
ETTA PORT- SPORT							FÅR MAN TA I PÅ FLABBA				
							SOM EN KALV PÅ GRÖN- BETE				DEN GAMLE

GRATTIS

Casinolotterna i kryssset nr 14 går till Björn Eriksson i Pargas. Varsin Naturlott får Gun Lindqvist i Mariehamn och Marina Uusimäki i Grankulla. Priserna kommer med posten.

Nyans sudoku

Lösning på sidan 24

LÄTT

		7	1	5	2	4		
2			7		9	1		3
		5	3	6		8		
	7		8			6	1	
				2		7		9
3	1				5	2	4	
9	5	8	2	4				7
			5		8			
6				3		5		2

Sudoku EB0134

© Bulls

MEDEL

9	1	7					8	
3			7		6	2		
								4
				5	8		1	7
	7		3				4	
6	5	9					2	
			2		9	4		3
5								
	8		1		2		6	

Sudoku MB0134

© Bulls

SVÅR

2							8	3
6				4				
		5		9				
							7	4
3			7					
9	8							2
	3		2		5			
			4					8
				6		1	9	

Sudoku HB0134

© Bulls

Dubbeldiagnos kan störa vård

Många med missbrukarproblem har också andra problem och det är inte sällan dessa problem som resulterat i missbruket. Personer som dubbeldiagnosticeras faller ofta mellan stolarna när de olika instanserna bollar dem mellan sig.

– Det är viktigt att man samarbetar genom hela vårdkedjan och över vårdgränserna, säger läkaren Christina Unge som besökt Åland för att tala om problemet.

Att bli dubbeldiagnosticerad som både missbrukare och psykiskt sjuk kan göra vårdtiden onödigt lång.

– Om en missbrukare diagnosticeras med till exempel en allvarlig depression är psykiatriska avdelningen ofta ovillig att ta emot den på grund av missbruket. En missbrukare är resurskrävande och det är bekvämare att skicka tillbaka personen till missbrukarvården.

Men billigare är det inte. En missbrukare på gatan är inte gratis för samhället.

– Och både missbrukarvården och allmänna sjukvården bekostas med skattemedel, även om det ena

drivs kommunalt och det andra statligt, eller som på Åland av landskapet, säger Christina Unge som arbetat med missbruk i över 20 års tid.

– Det har blivit allt tydligare hur viktigt det är att de olika vårdinstitutionerna samarbetar och åstadkommer en vårdkedja så den som är sjuk får kontinuitet i behandlingen från början till slut.

Kan utlösa missbruk

Att en missbrukare inte får relevant vård för sin psykiska sjukdom ser Christina Unge som bekymmersamt.

– Det är mycket vanligt att den psykiska sjukdomen finns innan missbruket. Ett missbruk är ofta ett sätt för en person att försöka självmedicinera bort ett problem, till exempel genom att ta tabletter eller en drink för att dämpa en depression, panikattacker, ett ångesttillstånd eller ett post-traumatiskt stressyndrom bara för att kunna fungera i arbetet.

Pågår självmedicineringen tillräckligt länge är risken stor att personen fastnar i ett beroende.

– Visst kan det också vara tvärtom, att drog- eller alko-

holmissbruket ger psykiska besvär. Amfetaminpsykosor är mycket vanliga och det är inte alltid så lätt att veta vad som orsakar vad och vilket som kom först.

– Därför krävs det att de två enheterna samarbetar. Missbrukarvården sitter på kunskap om hur droger och alkohol påverkar psyket och psykvården sitter på kunskap om hur olika psykiska sjukdomar yttrar sig.

– När man behandlar personer med dubbeldiagnosticeringar är det ideala naturligtvis att den kunskapen finns inom en och samma person. Men det gör den sällan och då måste man se till att den åtminstone finns inom samma behandlingsenhet.

Ett långsiktigt tänkande är också viktigt.

– En person som genomgått en behandling och börjat må bra är inte färdig där. Vi säger att det är dags att ta sig tillbaka till arbetslivet, men så får man inget jobb. Självkänslan har vanligen varit dålig och då blir problemet att få jobb som ett kvitto på att man hade rätt när man tänkte att man inte var värd någonting.

– Det är också viktigt att

Samarbeta. Vården måste samarbeta för att en dubbeldiagnosticerad patient ska få kontinuitet i behandlingen och för att man behöver varandras kunskap och kompetens för att hjälpa patienten.

– Sjuka patienter är dyra, det är dyrare än att samarbeta, säger läkaren Christina Unge.
Foto: STEFAN ÖHBERG

bygga upp nätverk. Både personliga och inom vården.

Fånga upp i tid

Christina Unge poängterar också vikten av att fånga upp personer med problem och riskbeteenden i tid.

– Ju tidigare man upptäcker problemen, desto skonsammare är det för den som drabbas. Där spelar skolhälsovården en viktig roll.

Också andra instanser kan relativt enkelt dra sitt strå till stacken för att upptäcka riskbeteenden.

– Genom att till exempel på mödrarådgivningen eller företagshälsovården ställa frågor

om alkoholvanor kan många personer upptäckas i så pass god tid att man kan förhindra att beteendet får fotfäste. Ibland kan det räcka med stöd- och samtal en gång i månaden för att hjälpa en person bort från ett riskabelt sidospår.

Våga ha problem

Det man i vårt samhälle ofta verkar glömma bort, menar Christina Unge, är att livet faktiskt inte är smärtfritt.

– Vi är så otåliga. Vi vill ha omedelbar smärtlindring och omedelbart få våra behov tillfredsställda. Ibland behöver man vänta in de självläkande krafter som vi faktiskt har.

– Man kan nästan säga att vi lever i ett missbrukssamhälle. Det är omoget, gränserna är diffusa, ansvar är något fullt och barn tvingas ofta ta ställning till och fatta beslut i frågor de är alldeles för unga för, bara för att deras föräldrar inte vågar ta ansvar och ta på sig en tydlig föräldraroll.

– Och vi kräver att våra behov ska tillgodoses omedelbart. Gör det ont ska smärtan bort genast, är man hungrig ska maten serveras snabbt, och så vidare.

– Ibland måste man våga ha problem.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

HELA ÅRET

Helårserbudanden gäller t.o.m. 31.1.2009 och kan ej kombineras med andra rabatter eller erbjudanden. Aktuella erbjudanden och info hittar du i Nya Åland eller på www.nyan.ax/nyankortet

	<p>-15% vid köp av minst en halv servis i Colourserien</p>		<p>-10% på alla inköp och övernattnig Gäller ej på alkohol och ej caféets kupongererbjudanden</p>
	<p>-20% rabatt på alla biltvättar</p>		<p>2€ rabatt på 3-pack kinofilm 200/24 eller 400/24</p>
	<p>170€ rabatt vid köp av valfritt semesterboende Ring tel 0457 383 2512</p>		<p>Taktill helkroppsmassage ca 1 h 15 min 40€ (45€)</p>
	<p>5% rabatt på hela sortimentet</p>		<p>-15% på bygg-, handarbets-, heminrednings- och trädgårdsböcker</p>
	<p>Investera i en Tulikivi täljstensspis eller FinSpis kakelugn och få ett ELDSTÄLL PÅ KÖPET!</p>		<p>-10% på sortimentet Ej gångmattor, rea- eller beställningsvaror</p>
	<p>Köp en Husqvarna motorsåg och få en KOMBIDUNK PÅ KÖPET!</p>		<p>SCIO-terapi: Förstagångsundersökning (värde 120€) gratis vid köp av 10-serie</p>
	<p>Alla sallader 6,30 (ord 6,80) Läsk och bröd ingår. Max 2 pers./hushåll</p>		<p>-15% på uthyrningen</p>
	<p>Åländskt producerade trävaror från Önningeby såg 15% + 2% kassarabatt</p>		<p>Köp frimärksboken "Ålands frimärken berättar 2006-2007" för 40€ (ord. 50€). För att ta del av erbjud. kontakta Posten Åland Frimärken tel 636 639 eller frimarken@posten.ax</p>
	<p>Boka minst 3 coachingsamtal så får du ett SAMTAL PÅ KÖPET!</p>		<p>25% rabatt på à la carte varmrätter! Gäller mån-tor, max 2 personer</p>
	<p>-20% på penslar vid köp av färg</p>		<p>-10% på valfri pizza Öppet helger 26.4-5.10 2008 samt dagligen under högsäsong</p>
	<p>25% rabatt på à la carte varmrätter! Gäller max 2 pers. mån-fre</p>		<p>Biluthyrning -15% rabatt på ord. pris</p>
	<p>Var tredje klippning gratis</p>		<p>-10% på alla inköp (ordinarie pris)</p>
	<p>Latte, espresso eller färskpressad juice till halva priset vid köp av lunch</p>		<p>Minigolf 1 runda 3,50€ (ord. pris 4€)</p>
	<p>-20% på alla blandare från Mora och FM Mattsson</p>		<p>Nature Cat, klumpande kattsand 22 kg (20 lit.) 1 säck 10€ (norm. 14,90)</p>
	<p>Alla hund- och kattbäddar -15%</p>		<p>Köp 6 rullar EasyUp tapet så får du ett tapeteringsset värde 14€ på köpet. Boråstapeter</p>

► ÖVRIGT

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÄNDRADE TELEFONTIDER FÖR:

Mödrarådgivningen i MARIEHAMN och på SÖDRA ÅLAND under tiden 23.6-17.8.08 Telefon 538517

Måndag-torsdag kl. 12.00-13.30
Fredag kl. 8.15-9.15

Preventivmedelsmottagningarna under tiden 2.6-31.8.08

Telefon 538518 (för de under 25 år),
538616 (för de över 25 år.)

Måndag-torsdag 12.00-13.00
Fredag 8.30-9.30

► LEDIGA PLATSER

SUNDS KOMMUN

Välkommen att arbeta med oss inom barnomsorgen i Sunds Kommun på Åland!

Sunds Kommun lediganslår

1. Ett **heltids moderskapsvikariat** från 1.8.2008 – 20.3.2009 (med möjlighet till förlängning) som **barntädgårdslärare** vid Tosarby daghem avdelning I.
2. Ett **heltidsarbete** från 1.8.2008 **tills vidare**, förutsatt att anslag beviljas, som **barntädgårdslärare** vid Tosarby daghem avdelning III. Avdelning III är en helt ny avdelning och kommer att starta den 1.8.2008. Barntädgårdsläraren blir den som får planera den nya verksamheten tillsammans med daghemsföreståndaren och barnomsorgsledaren.

Låter detta intressant? Tveka inte att kontakta daghemsföreståndare Lisbeth Brunila tfn 43882 tosarby.daghem@aland.net eller barnomsorgsledare Andrea Sandberg tfn 432730 eller 040 35 32 122 andrea.sandberg@sund.ax för mer information.

Ansökningstiden går ut 10 juni 2008.

Den som blir vald skall inlämna straffregisterutdrag.

Ansökan riktas till
Sunds kommun
Barnomsorgsledare Andrea Sandberg
Norra Sundsvägen 361, Björby
AX-22520 Kastelholm.

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDSBANKEN

Säg ja till ett rikare liv

ÅLANDSBANKEN ABP ÄR EN VÄXANDE KONCERN INOM FINANS- OCH IT-BRANSCHEN. Vi söker aktiva och affärsinriktade medarbetare som vill delta i bygget av långsiktiga kundrelationer. Om du är öppen för nya utmaningar säg ja till en bättre arbetsplats. Läs mer på www.alandsbanken.ax/job eller kontakta avdelningschef Hanna Ekholm eller HR-specialist Marie Lofström tfn 0204 29 011.

SPARA & PLACERA - FINANSIERING - JURIDIK - FÖRSÄKRINGAR

Messa Nyan!
0457-323 4444

► LEDIGA PLATSER

Medis

söker

timlärare

för matlagingskurser under höstterminen 2008 då vår ordinarie hushållslärare är tjänstledig. Planerad omfattning max 16 tim/vecka (kan delas på flera personer).

Medis erbjuder varje termin ett stort antal matlagingskurser för vuxna och barn på olika teman, t.ex. bakning, utländskt, smalt mat och mycket annat.

Kurserna hålls på kvällstid och dagtid. Är du intresserad, kontakta rektor Leena Raitanen, tel. 531622 eller e-post leena.raitanen@mariehamn.ax **senast den 6.6.**

► MÖTEN

Öppet styrelsemöte med korvgrillning

onsdagen den 28.5 kl.19.00
vid Järsö friluftsområde

Våga vara ålänning

Vårt Åland år 2020 - fria diskussioner

Stadgeändringar

Information från lagting och landskapsregering

Anmäl ditt deltagande senast 27.5!

Tel. 0457 5244 597, centern@lagtinget.ax
I händelse av regn hålls mötet i lagtinget.

Välkommen!

Centern
för Ålands bästa

► LEDIGA PLATSER

Mediasäljare

Du

- gillar att sälja och göra affärer
- är allmänbildad och socialt kompetent
- är kreativ och ser möjligheter
- har körkort

Vi erbjuder dig

- en spännande arbetsplats
- utvecklingsmöjligheter
- ett roligt och stimulerande arbete
- trevliga arbetskamrater och bra stämning

Din arbetsuppgift är att leverera resultat till våra kunder, till din hjälp har du en TV-kanal, två hemsidor samt ett nära samarbete med en morgontidning.

Skicka din ansökan + CV till vd@nyan.ax senast måndagen den 9 juni.

Har du frågor och funderingar kring tjänsten kontakta Stefan Norrgrann 528 447

Åland24 är en lokal, åländsk TV-kanal. Vårt mål är att göra relevant, nära, aktuell TV för alla ålänningar, var än i världen de finns

DEBATT

Tillägget behövs inte

■ **Angående Anthonio Salminens** insändare den 21 maj, som gällde svenska språkets ställning på Åland. I insändaren finns frågan "så undrar man vad majoriteten egentligen vill?".

Laila Melander (fs) ville ha ett tillägg som uttryckte att behörighetskrav inte fick stå i vägen för anställande av personer med motsvarande utbildning från Sverige.

Orsaken till att det röstades ner är enkel. Det är ett tillägg

som inte behövs, en tautologi helt enkelt. Har man motsvarande utbildning så kan man ansöka och få tjänster lika väl som sökanden från Åland, fastlandet eller var som helst ifrån.

Lagstiftningen kräver viss grundkunskap om landets speciella regler. Och när vissa av de svenska utbildningarna inte är kompatibla så måste man naturligtvis komplettera sin utbildning för att vara behörig.

För inte är det väl Salmi-

nens och Melanders mening att det är i sin ordning att vi har mindre kompetenta tjänstemän här på Åland så länge de talar "rätt" språk?

Undertecknade anser att ålänningar är berättigade till den bästa service vi kan ge dem.

Mikael Igge Holmberg (s)
Pamela Sjö Dahl (lib)
Sune Alén (lib)
Birgitta Johansson (MF)

► MÖTEN

ÅLANDS BOSTADS- RÄTTSFÖRENING rf

ÅRSMÖTE

Fredagen den 30 maj
2008 kl. 16.00 i Hotell Pommern. OBS tiden!

Stadgeenliga förhandlingar.

Styrelsen

LÄTT

8	3	7	1	5	2	4	9	6
2	6	4	7	8	9	1	5	3
1	9	5	3	6	4	8	2	7
4	7	2	8	9	3	6	1	5
5	8	6	4	2	1	7	3	9
3	1	9	6	7	5	2	4	8
9	5	8	2	4	6	3	7	1
7	2	3	5	1	8	9	6	4
6	4	1	9	3	7	5	8	2

MEDEL

9	1	7	2	4	5	8	3	6
3	4	5	7	8	6	2	9	1
8	2	6	9	3	1	7	5	4
2	3	4	6	5	8	9	1	7
1	7	8	3	2	9	6	4	5
6	5	9	4	1	7	3	2	8
7	6	2	5	9	4	1	8	3
5	9	1	8	6	3	4	7	2
4	8	3	1	7	2	5	6	9

SVÅR

2	9	4	5	7	1	8	6	3
6	1	3	8	4	2	9	5	7
8	7	5	6	9	3	4	1	2
5	6	2	9	3	8	7	4	1
3	4	1	7	2	6	5	8	9
9	8	7	1	5	4	3	2	6
1	3	9	2	8	5	6	7	4
7	5	6	4	1	9	2	3	8
4	2	8	3	6	7	1	9	5

Fredsinitiativet fick statsstöd

■ Utrikesministeriet har beviljat Ålands fredsinitiativ 105.000 euro för närområdessamarbetet med Litauen och Kaliningradområdet under åren 2008 och 2009. Samarbetet har utvecklats inom projektet Nendre - erfarenhetsutbytet som startade år 2005.

Projektet går ut på att utbyta kunskap och erfarenhet av socialt arbete med marginaliserade grupper till medborgarorganisationer i närområdet. Projektet är ett resultat av tio års samarbete mellan Ålands fredsinitiativ och centret för kvinnor och barn Nendre i Vilnius, Litauen.(so)

...och ordnar nätverksmöte på Åland

■ Inom projektet Nendre erfarenhetsutbytet ordnas årligen minst två nätverksmöten där organisationerna utbyter sina metoder och erfarenheter samt diskuterar om social-, genus- och familjepolitik i respektive samarbetsland.

Nästa nätverksmöte ordnas på Åland den 9-13 juni då man bl.a.kommer att studera det nordiska socialskyddssystemet samt jämställdhets- och integrationsarbetet för kvinnor och barn. (so)

Sälj det du inte behöver

med en annons

i Torget

NYHET!
Ladda upp bilder på hemsidan

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

TV-programmet

lördag 24 maj

9.00–10.00 Boli-bompa [85250] **1***

11.15 I trädgården med Camilla Plum (R) [3964163] Dansk trädgårdsmagasin från 2007. Del 2.

11.45 Plus sommar (R) [5980786] Konsumentmagasin. Del 3 av 8.

12.15 Naturnollorna (R) [983873] Svenskt vildmarksäventyr. Del 8 av 8.

12.45 Niklas mat (R) [355076] Matlagningsprogram. Del 7 av 10. Även 27/5.

13.15 Mitt i naturen (R) [180415] Naturmagasin. Även 28/5.

13.45 Morgonsoffan (R) [103366] Humorprogram. Del II av 12.

14.15 Andra Avenyn (R) [568279] **14.45 Andra Avenyn (R)** [914434] Håkons inre kamp mellan gott och ont får sitt slutliga svar och leder till drastiska åtgärder.

15.15 Andra Avenyn (R) [5173927]

16.15 Uppdrag granskning (R) [787182] Samhällsprogram.

17.15 Sthlm (R) [1734750]

18.00 Peter Jöback live på Os-cars (R) [96328] Konsert. Peter Jöbacks konsertturné i Sverige, Norge och Finland 2007-2008 gick för fulla hus. Även 27/5.

19.00 Bolibompa [42569] **19.00 Bolibompahelg** [35637] **19.05 Disneydags** [578250] **20.00** Reprisstart: Bröderna Lejonhjärta [347]

20.30 Rapport [14182] **20.45 Sportnytt** [8417144] **21.00 Glasklart** [54328] Frågesport. Del 8 av 8. Till sin hjälp i kuben har de tävlande 20 dansare. Programledare: Ola Lindholm. Även Även 26/, 30/5.

22.00 Eurovision song contest – final [71901328] Direkt. Musiktävling. Direktsändning från Belgrad. Dags att kora vinnaren bland de 25 tävlande bidragen i årets "Eurovision song contest". Programledare: Jovana Jankovic, Zeljko Joksimovic. Även 25/5.

1.00 Rapport [1219699] **1.05 Mannen på tåget** [5983632] **FILM** Fransk komedi från 2002. I rollerna: Jean Rochefort, Johnny Hallyday.

2.35–8.00 SVT24 [62970748]

9.00 Rapport [73163] **9.05–9.30 Gomorron Sverige i veckan** [2286569] **2***

10.30 Go'kväll (R) [8589347]

11.15–11.35 Perspektiv (R) [5550057]

13.15 Farbror doktorn (R) [1298347]

13.40 Söderläge (R) [468705]

14.10 Vetenskapsmagasinet (R) [814960]

14.40 Nöjesnytt: ESC special (R) [279873]

15.10 Fotboll: Frankfurt-Umeå [4494057] Direkt.

17.20 Dokument inifrån: Mat för planeten (R) [4395219]

18.20 Existens (R) [37250] Samhällsprogram om religion. Klimathotet rubriceras gärna som "Domedag" och "Yttersta tider". Även 25/5.

18.50 Helgmålsringning (R) [6322637] Om dygden ödmjukhet.

18.55 Sportnytt [6321908] **19.00 Rapport** [82057] **19.15 Landet runt** [707816] **20.00 Psalmtoppen** [4569] Musikprogram. Del 6 av 8. I kväll tävlar 10 psalmer och andliga sånger som handlar om trygghet. Programledare: Elin Ek. Även 25/5 och 27/5.

20.30 London live [6540] Brittiskt musikprogram. Artist: KT Tunstall, Foals, We Are Scientists, Duffy. Även 25/5.

21.00 Bonnys gåva [37142] Brittisk dokumentär från 2007. Bonny ville ha barn och detta är en sann berättelse om en kvinna som aldrig gav upp. En känslomässig och vetenskaplig resa som ger hopp om livet.

21.50 Kissa på en sticka [2289569] Spansk kortfilm från 2007.

22.00 Rapport [51618] **22.05 Harrys döttrar** [9084322] **FILM** Svenskt drama från 2005. Systrarna Marie och Ninni delar lyckan av att vara gravida för första gången. I rollerna: Lena Endre, Amanda Ooms, Iwar Wiklander. Regi: Richard Hobert.

23.50 Maybe baby [3111705] **0.50 Motorsport** [4411485] **1.35 The wire (R)** [9595545] **2.35–3.25 Six feet under (R)** [2704274]

7.30 Krambjörnarna 2 [7761250] **3***

FILM Amerikansk barnfilm från 1986. Röster: Hadley Kay, Chris Wiggins.

8.55 Simpsons [4858569] **9.25 Simpsons** [32333144] **10.00 Simpsons** [545453] **10.30 Ett geni i familjen** [4109724] **10.55 Ett geni i familjen** [6874163] **11.25 Scrubs (R)** [9226989] **11.55 Scrubs (R)** [2319095] **12.25 All of us** [514057] **12.55 All of us** [997366] **13.25 Momento** [7093569] **13.50 Kärlekens val** [7344076] **FILM** Amerikanskt drama från 2001. I-rollerna: Kimberly Williams, Campbell Scott.

15.40 I nöd och lust [8009724] **16.05 Fab 5** [3744705] **17.00 Du är vad du äter** [349366] **18.00 Pushy parents** [343182] **19.00 Lyxfällan (R)** [186724] Svenskt livsstilsprogram från 2008. Del 7. Programledare: Mathias Andersson, Charlie Söderberg.

20.00 Nytt läge (R) [182908] Svenskt inredningsprogram.

21.00 Chuck [715250] Amerikansk sci fi-komediserie.

22.00 American pie 2 [301231] **FILM** Amerikansk komedi från 2001. I uppföljaren till American Pie återförenas de pilska ffortisarna en sista gång, under sommarlovet, efter att ha avslutat sitt första år på college. I rollerna: Jason Biggs, Shannon Elizabeth, Alyson Hannigan. Regi: James B. Rogers.

0.00 American Pie presents Band camp [3518564] **FILM** Amerikansk komedi från 2005. I rollerna: Eugene Levy, Tad Hilgenbrink.

1.50 Atomic Train [38918106] **FILM** Amerikansk thriller från 1999. I-rollerna: Rob Lowe, Kristin Davis.

4.05–5.45 Edward Scissorhands **FILM** [6831106] Amerikanskt drama från 1990. I rollerna: Johnny Depp, Winona Ryder.

6.15 Lättlagat (R) [70105724] **4***

6.50–9.59 Barnprogram [65954705] **6.50** Elias – den lilla räddningsbåten [1802279] **7.00** Lazy town [560057] **7.25** Teletubbies [9518453] **7.50** Bobblins [4830144] **8.00** Postis Per [572892] **8.15** Dora utforskaren [6649347] **8.40** Mumintrollens äventyr [4835618] **9.10** Pokémon [2224927] **9.30** Lattjo hela veckan [6708163] **9.35** Mimmi & Moije på turné [6849569] **9.50** Lattjo hela veckan [2928076]

9.59 Nyhetsmorgon lördag [447997231] **12.30 Äntligen hemma (R)** [6764415] **13.25 Sverige i veckan** [2745960] **14.00 CBS 60 minutes** [974076] **15.00 Tipslördag** [5088502] Med fotboll och V75-trav **16.50–19.00 Fotboll** [90059057] **16.50** Malmö-Sunnanå. [4815328] **17.50** Tipslördag [1086540] **18.00** Malmö-Sunnanå. [341724] **19.00 Tipslördag** [912502] **19.50 Keno** [6839989] **20.00 Nyheterna** [908453] **20.25 Vädret** [5483502] **20.30 Postkodmiljonären** [741540] **21.00 Sommarkrysset – med Lottodragningen** [7823182] Svenskt underhållningsprogram från 2008. Programledare: Gry Forssell.

22.15 Rädda menige Ryan [4308328] **FILM** Amerikanskt drama från 1998. En grupp amerikanska soldater under andra världskriget blir tvungna att ge sig ut på ett farligt specialuppdrag, att hitta menige James Ryan. I rollerna: Tom Hanks, Edward Burns, Matt Damon. Regi: Steven Spielberg.

23.00 Nyheterna och vädret [343637] **23.15 Rädda menige Ryan, forts** [4778892] **1.40 The ninth gate** [85567583] **FILM** Amerikansk rysare från 1999. I-rollerna: Johnny Depp, Frank Langella.

4.10–6.00 Firetrap [8396835] **FILM** Amerikansk thriller från 2001. I-rollerna: Dean Cain, Richard Tyson.

FST5

16.25 Vi på Langedrag På lägerskola bland varg och får!

16.50 TV-pastorn Kan man välsigna en båt? Det gör den norska tv-pastorn Egil Svartdahl och hans medhjälpare Monica Öien. Dessutom vill Stein Inge bli döpt i sin hembygd älv.

17.15 Obs **17.45 BUU-klubben: Plåstret** Missade du Bärtill den här veckan? Plåstret räddar dej!

18.15 TV-nytt **18.25 Sportnytt** **18.30 Nikolaj och Julie** Del 2 av 22. Nikolaj har varit otrogen och Julie flyttar hemifrån.

19.10 Kaverin i linsen (R) **19.30 Ursäkta Birgitta! – Frågesport för sexor** FINAL. Norra Korsholms skola och vinnarlaget från semifinal 2 har kämpat sig genom frågor och utmaningar. Birgitta håller koll på marmeladkulorna. Programledare: Ted Forsström och Kaj Korkea-aho

20.00 TV-nytt **20.10 Sportnytt** **20.20 Saras kök** Del 10 av 10. Säsongsavslutning. Det är festtider med skolavslutningar, dop, bröllop, nationaldag och midsommar. I Saras kök är det också avslutning och Sara bjuder på en härlig festmåltid med svenska specialiteter.

20.50 Filmtid Miami Vice, The Love Boat, Muppet show... Filmtid bjuder på idel tv-nostalgi tillsammans med filmvetaren Outi Heiskanen och mediefilosofen Lars Lundsten.

21.20 Inför eurovisionsfinalen i Belgrad 2008 I ett år har Serbien förberett sig för världens största nöjesevenemang. Följ med på en tur bakom kulisserna under de två sista hektiska månaderna.

22.00–1.15 Eurovision Song Contest 2008: Final Schlagerfestivalens final direkt från Belgrad. Värddar för tävlingen är Jovana Jankovic och Zeljko Joksimovic. Kommentator: Thomas Lundin.

ÅLANDSKANALEN

Kl 6.30, 7.30, Nyheter

Kl. 21.00 Bingolotto

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen. **9.45** Musik. **10.00** Spisa med radion. Med Kjell Brändström. Repris från onsdag. **11.00** Musik. **12.00** Perspektiv. Åland idag åker runt och besöker de åländska kommunerna och tar tempen på dem. Hur ser egentligen framtiden ut efter kommunvalet 2007? Repris från tisdag. **13.00** Veckans gäst. Med Tom Wiklund. Repris från fredag. **14.00** Sportpasset. Magasin med reportage, intervjuer och debatter. Repris från måndag. **15.00** På vift. Möt våren med Ålands radio. Med Petronella Thorén. **16.00** Jazz med Wallers. Programledare Ann-Christin och Kurt Waller. Repris från 17/5. **17.00–19.00** Musik. **5.30–9.00** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [32328] **8.05 En fascinerande värld: Sångmästarna** [6001298] **9.00 Tv-nyheter** [97231] **9.05 En bit av himlen (R)** [7421057] **10.00 Tv-nyheter** [10182] **10.05 Lördagssällskap** [5962453] **10.45 Presidentens kansli** [7382724] **11.00 Tv-nyheter** [66347] **11.05 Tillbaka till Aidensfield** [8516095] **12.00 Än flödar vinet** [2845] **12.30 Tanskan ihmeitå: Stevnsin klintti** [7182] **13.00 Tv-nyheter** [21705] **13.05 Nyheter på teckenspråk** [4425637] **13.10 Ettans dokumentär: Frihet i Vitryssland** [7094502] **14.10 Ettans dokumentär: Vitt-nena** [5415637] **15.00–15.55 Prisma: Den första blomman** [56095] **16.55 Droppen** [6449076] **17.00 Tv-nyheter** [47618] **17.08 Tillbaka till Aidensfield** [300377618] **18.00 Tv-nyheter och väder** [99328] **18.10 Sporttrutan** [3712453]

18.15 Finländsk anti-kruna [52057] **18.45 Den vida naturen: Chile, motsatsernas land** [738705] Del 3 av 4. De strandsattas ö. På vulkaniska öar över 500 km utanför Chiles kust finns växt- och djurarter som man inte hittar någon annanstans.

19.38 Morden i Midsomer [302083521] **20.30 Tv-nyheter och väder** [48750] **20.45 Lotto** [3432521] **20.50 Sporttrutan** [971298] **21.15 Presidentens kansli** [8506415] **21.30 Nyhetsläckan** [366] **22.00 Den fantastiska mrs Pritchard** [23499] Del 2. **22.55 Robinsons** [5224231] Del I. Vi möter en helt vanlig Londonfamilj som det går bara bra för. Utom för den 30-årige minstingen Ed. **23.25 Fem personer du möter i himlen (R)** [9244540] **0.45 Euronews** [8327057] **0.55 Uutisikkuna** [62943516] **4.00–8.00 Uutisikkuna** [58894670]

6.00 Sanapeli [83328] **7.00 Tellus-frågesport** [2610540] **7.45 Lilla tvåan** [1938569] **7.47 Poko** [208058637] **8.12 Nöjesnappen** [205067057] **8.33 Mina vänner Tiger och Nalle Puh** [300002786] **9.00 Galaxen** [66873] **9.01 Vilda människor och djur** [100003415] **9.30 Bio: Spel som spel** [6564434] **9.47 Sketch!** [205816182] **10.00 Så går det till på Saltkråkan** [7231] **10.30 Fatta micken** [8575144] **11.20 Ormjägaren** [5917960] **11.45 Försvarets skatter – Örö** [9405340] **11.50–13.10 Nyheter** **13.10 Världarna möts** [8351250] **14.50 Stötfångaren** [819415] **15.20 Matdoft i trädgården** [2475873] **15.50 Det skallar från Karstula** [3111144] **16.05 Tennisammattilaisen arkea** [9876415] **17.00 Finlands starkaste** [72250] **18.00 Smultronstället** [83144] Susanna Haavisto är gäst hos Mikko Kuustonen. Hennes karriär började som barnskå-

despelare och har varit mångsidig ända sedan dess.

18.50 Tv-nyheter [6282811] **19.00 Sporttrutan** [99347] **19.05 Tvåans värväder** [5687502] **19.10 På estraden** [9603366] Anna Abreu, Chisu och Jenni V. En toppenkväll med de unga artisterna bjuder på sång, musik och glädje. ALive-konserten bandades i Tammerforshuset den första maj.

20.50 Ett fall för två [5321927] Den förlorade sonen. En son i en förmögen familj har blivit mördad, och den huvudmisstänkta är hans bror.

21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2272279] **22.00 Eurovisionsschlagerfestivalen 2008** [39253732] Finalen.

1.15 Musik-tv: de obligatoriska inslagen [8895274] **1.45 OK – oikea kysymys tv-peli** [5468187] **3.00 Dolt ord** [5224962] **4.00 Frågespel** [9929570] **5.00–6.00 Sudoku** [5129318]

6.00 Den rätta [6383231] **7.45 Pokémon** [4377182] **8.10 Disneys Tarzan** [2066057] **8.40 Leve Pinata** [3422279] **8.55 Motorcykelmössen** [7070521] **9.20 Monsterallergi** [1546366] **9.50 Yugioh!** [9533724] **10.15 Kids top20** [7704415] **10.40 Vad ska vi äta idag?** [6169637] **10.45 Köpkanalen** [7720863] **11.15 Såpavetaren** [46890182] **11.50 Tilt.tv** [6418182] **12.20 Golf today** [896163] Veckans bästa bitar. **12.50 Dolda liv** [244786] **13.20 Dolda liv** [407540] **13.50 Dolda liv** [495705] **14.20 Motor forum** [8452705] **15.20 Mighty Morphin Power Rangers: The Movie** [2407786] **FILM** Ett actionäventyr där vanliga tonåringar förvandlas till superhjältar som kämpar mot det onda. I rollerna: Karan Ashley, Johny Yong Bosch, Steve Cardenas. Regi: Bryan Spicer.

17.10 Bissikärpänen-frågesport [715279] **17.30 Simpsons** [626892]

18.00 Formel 1 [616540] **19.00 Sjuans nyheter** [630540] **19.10 Resultatrutan** [6866502] **19.15 Tupla tai kuitti** [695328] **20.00 Biisikärpänen** [448076] Ett underhållningsprogram för hela familjen. Vem är bäst på inhemska låtar? Spelar ingen roll om man kan sjunga eller inte – bara man minns orden på låten inför publik och domare. Programledare är Sanna Hirvaskari och Lari Halme, domare är Vexi Salmi.

21.00 En vacker man [910368] **22.00 Tians nyheter** [960778] **22.10 Resultatrutan** [3952279] **22.15 Formula 1** [2991095] **22.30 Lotto, Joker och Keno** [665386] **22.35 Payback – Tilinteko** [6197434] **0.35 Formel 1** [9550496] Tidsträning. **1.05 Surface** [2015583] En ny ras har upptäckts, men ingen vet att världens öde står på spel. Amerikansk scifiserie. **2.05 Vinstpotten late night** [6775361] **3.20–6.00 Den rätta** [91264380]

Nyankortsvinnare:

Christian Wikström
Ödkarby

Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Meningslöshetens meningslöshet

■ **Mina** yrkesfiskande pojkar har fyllt upp sjöboden till hälften med hela sin drivgarns-utrustning för lax inklusive alla flaggbojar. Dem har jag just i dag lagt upp på åsarna. Däruppe hindrar de mindre.

Det var ett tungt jobb för en gammal fiskare. Inte bojarna i sig, men känslomässigt. Det var lättare att hänga undan strömmingsskötarna när jag blev pensionär. Det var liksom mera självklart. Det var inget fel i det.

Men nu kändes det tungt. Pojkarna är mitt uppe i livet och ett gäng norrbottningar har lyckats få EU att tro att det finns tumlare i Ålands hav. Och att de kommer att fastna i laxnäten.

Det som inte finns i våra hav kan ju inte fastna i näten.

Jag blev sittande en lång stund på en av nätsäckarna och fun-

derade över världens orättvisor. Det är helt enkelt inte klokt! Det är sjukt alltsammans!

Skulle jag ha varit så dum att jag röstat ja till EU, skulle jag ha mått fruktansvärt illa i dag. Jag skulle ha skämts när jag nu ser följderna. Det är tungt nog ändå.

Fisket har, bokstavigt talat, skrotats ner. Båtar har bränts eller huggits upp till dyrbart problemavfall. Samma väg går antagligen alla laxnät, som köpts in för dyra pengar och en del bidrag.

Varför måste det gå så här? Och vem vinner på det? Inte ens sälarna. För nu måste de själva fånga sin lax.

Och folket äter importerad lax från Norge. Och ingen frågar hur det känns för yrkesfiskarna.

Finns det någon i dag som är nöjd med samhällsutvecklingen?

Karl-Erik Bergman

Minne blott. Fiskeutrustningen behövs inte mer och en gammal fiskare sørjer.

”Då får dom fara hem igen”

■ **Byggbranschen** på Åland har vid ett flertal tillfällen uppvakttat landskapsregeringen angående ändamålsenligheten att få använda Sveriges byggbestämmelser.

Orsaken är att vi önskar kunna läsa, förstå och erhålla fortbildning på vårt modersmål.

Den 26 mars uppvakttade vi igen landskapsregeringens minister Roger Eriksson. Denna gång angående energideklarationer av byggnader. Vi önskade då att landskapsregering och lagting skulle besluta om att vi på Åland kunde använda Sveriges bestämmelser angående energideklarationer.

Även denna gång hade regeringens representant invändningar, i vanlig ordning, den 26 mars var det standardiseringen som man hänvisade till, tydligen rikets behörighet.

Men en sak sade minister Eriksson som undertecknad tog till sig och det var när vi påtalade kurser för uppgörande av energideklarationer och sade att kursledare från Finland oftast har bristfälliga kunskaper i svenska samt att kursmaterial oftast är på finska, ”då får dom fara hem igen”.

Den 14 maj hade samrådsdelegationen för beredskapsändringen anordnat en kurs om skyddsrum i Mariehamn. Kursen hölls i lagtingets byggnad.

Två tredjedelar av kursen var på svenska, en föreläsare hade högläsning av gällande lagar och förordningarna för deltagarna. En tredjedel av kursen gick på finska med (halvräddig) översättning. Föreläsaren kunde verkligen sin sak och vi erhöi även svenskspråkigt material.

Ingen skugga skall falla över honom, han var verkligen kunnig och visste vad han talade om. Men är det så att vi ålänningar skall ha kurser på finska i vårt lagtingshus. Är det verkligen det vi vill ha?

Vi som är verksamma inom byggbranschen vill åtminstone inte ha det så. Vi vill ha kurser på vårt modersmål.

Jag påtalade språkproblematiken åt samrådsdelegationens representant, men han sade enbart det finns inga svenskspråkiga föreläsare! Alltså vi borde som minister Eriksson sade ”då får dom fara hem igen”.

Erik Hjärke

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Tack för hårclips, mörkblåa, länge sen jag fick dom. Tack för allt jag fick förra sommaren. Hoppas vi ses efter helgen. **Low**

■ Det blev vi den 23.11.07 puss på vår halv års dag älskling <3 du är finast. **Din Anna**

■ Lions, vill veta om jag vann ngt på ert lotteri 1/5 2st lotter serie q nr28 o nr83 tack **040**

■ Bonden har också stora utgifter och dit går bl a bidragen. Försäkringar, veterinärkostnader, foder, underhåll av maskiner, reparationskostnader, bokföringskostnader, kostnader för alla Eu ansökningar mm mm. **040**

■ Nyan tisd 20.5 sid 12 "Bensinen är rekorddyr". Med piller i tanken drar din motor ca 20 % mindre bränsle! Har själv använt 8 mån och sparar 27 %. Du kan få dem idag! Maila gratisbensin@hotmail.com **0457**

■ Appropå appropå... Appropå skrivs appropå, inte aproppå. H. **TRYCK-fels Nisse**
- Som inte gillar rättstavning? **Red.**

■ På Åland skjuter störda människor på kattor, politiker solar sig som vanligt på andras bekostnad. Denna gång i Tjabos dötters glans. Men trots allt detta, är mise fortfarande det som orsakar brett, halvtaskigt som vanlig, engagemang. Tror el. hört på stan blir sanningar m.m. ja herre du milde. Aproppå mise, om någon annan uppvisat folket att strunta i att betala sophämtningen är vår "bästa man", hade denne inte haft åtal att vänta då? En rättslig prövning vore kul. **0400**

■ KHS elever: Ut på rasterna, du får frisk luft och stort rum i korridorerna! **MENSA.**

■ Kära H.T. Jag kan ta bort din fästing med min vinkelslip! Om den finns på känslig plats använder jag solglasögon! **L.P. bygalen**
- Jag skall tänka på saken. **HT**

■ Sluta hacka på bönderna! Det är inte gratis att driva en bonnagård om ni tror det. Dagens bränslepris åter upp en massor av inkomsterna. På tal om vad ett nytt arbetsredskap kostar! Dessutom jobbar bonden varje dag året runt. Inte är det så kul att stig opp en söndagmorgon när alla andra får vila ut. Tänk på det! En som tänker längre än vad näsan är lång. **0457**

■ Eklunds åkeri, ta och kör över vägen ännu en gång med er våghyvel, hela bilen skakar om man kör 50 på den vägen. **Yrkeschffis.**

■ Var e blåskontrollerna Camilla Hägglund, du lovade mej att ni sku ta till er min lista för fler såna. Vad har hänt? **Han som lämnade listan.**

■ Roger Nordlund, vad gjorde du med min namnlista mot rattfyllerister? Slängde du den, och jag som la min röst på dej. Det var sista gången. **Mannen bakom listan**

■ Det finns en stor kvarglömd tvättbräda i nya beläggningen på Hammarlandsvägen. **0457**

■ Jag trodde att jag kunde lita på dej när jag messade till dej, men du skvallrade. Jag trodde att du kanske gillade mej, men jag trodde fel. **0457**

■ Angående sjöbevakningens båt, jag menade att den går mera en 40 knop. Det va därför jag skev haha! Har man så pass många hästkrafter kör man över 50 med den båten! **040**
- Den lär gå upp mot 60. **Red**

■ Vad har hänt på möbelmarknaden? Det hette i reklamen att ni bara skulle hela och rena saker, men mycket av det ni säljer är trasigt och limmat. Varför sälja sopor? Skärpning. **fd kund**

■ Till Loppisgalningen. Var i Hammarland finns loppisen? **Nyfiken**

■ MURDERDOLLS till Rockoff! **040**

■ Jag är inte singel. Men vem är du? Skulle vara kul och veta :) h. **Joy**

■ Är verkligen snabbaste vägen från räddningsverket till Pommern via rondellerna, östra utfarten och Storgatan? **0457**
Se artikel på nyhetsplats. **Red**

■ Nu tycker jag att ni på Nya Åland har gått för långt. Vem vinner på att ni publicerar en bild på när man försöker återuppliva en liten pojke. Kan ni inte tänka lite på anhöriga och den andra stackars pojken. Vad tror ni dom känner när dom slår upp tidningen och ser det där? Då hade tidningen Åland bättre smak då det gäller publicering av bild. **0457**

■ VIDRIGT att behöva se en återupplivning av en liten grabb! Vad är nyhetsvärdet i detta? Vi har nog ändå förstått att pojken är illa ute. Hoppas verkligen att allt blir bra. **040**
- Det hoppas vi också. Nyhetsvärdet kanske ligger i att visa att när det händer en olycka så finns det folk som hjälper. **Red.**

■ Uppdrag till tidningarna: Publicera också alla stöd som Chipsen fått - då får vi se på summor... **0457**

■ Änglar, visst finns dom! Tusen tack du ärliga och hederliga kvinna som igår kväll hittade mina nycklar, som jag tappat vid en runda i Badhusbergen och lämnade in dem till polisen! Du är en pärla! Aldrig mera lösa nycklar i ficka utan dragkedja. **040**

■ Hej hej alla! **0457**

■ Bra förslag från dig som messade tidningarna igår angående Eckeröhallen! Flytta den till Jomala! Montera ner schabraket och sätt ihop det över Jomalas nya konstgräsplan! Eftersom Jomala har råd med en halv miljon euro för att anlägga ute-plan med värme (utan att ta reda på vad det kommer att kosta att värma upp den), så vill de säkert slanta några hundra tusen till för ett "viligt" tak. Eckerö slipper

denna monstrositet som skämmer ut Storby, och Jomala Prästgården By får ett tillskott till de andra "arkitektoniska mästerverken" som gör just denna by så vacker. Alla blir glada - och tänk på miljövinster när föräldrarna slipper köra sina telningar (en förälder och ett barn i varje bil, förstås) på träning ända ut till Eckerö. Skön sommar ö. **Solstrålen**

■ Till getb---e, vi hänger mest på Torggatan. Hur gammal är du? **H discoalex**

■ Nicolette, du är den finaste jag vet och jag vill ha dej ;D puss. **Reapers Scythe**

■ Jag håller 100 procent med BG om den helt otroliga bidragsrumba till bönderna här på Åland...jag menar 100.000 euro, tänk på den siffran! Vissa bidrag var ju skratretande höga! Något är galet när vissa får i bidrag på 1 år vad jag tjänar på 8 år!! **040**

■ Finns det dyrare loppis än Emmaus i Mariehamn? Personalen kunde åka till Emmaus i Ekenäs och kolla lite! **H. Ofta pank.**

■ Kul att se Corin och Jennie på stan igen, riktigt snygga. **0457**

■ Tjejen med glasögon och krulligt långt hår. Klädd i svart, gick utmed Torggatan lite efter kl 4 på fredag. Träffas en dag? **0400**

NYANS ROS

...till **Lundqvists buss**, äntligen får chaufförerna röka i bussarna. **040-82...**

...till **alla** som hjälpte oss att flytta, **Rune, Anki, Ruth, Tore, Benjamin, Pontus** och **Linus**. Tack utan er hade det inte gått. **Mikaela.**

...till **Putte, Mari** och **Fredrika**. Tack för att vi fick låna husrum. **Mikaela.**

...till **grannen på Odalvägen** och **Nela** för att ni tog hand om våran busiga katt Ernst som smet ut. Tackar så mycket. **Nettan** och **Dan.**

...och tack för en fin kulturkväll i sjöfartsmuseet senaste tisdag kväll. Rosor ges till historikern och bildkonströren **Tage Sjölander** och kommandör **Tage Sjölander** och **Rolling Home**. Rosar gör **Kristina Hansen.**

...vill jag ge till personalen på Gullåsen avd. Norr/Östergårds. Ni har alla gett mig något. Kunskap är lätt att bära ;-) Kom ihåg att tänka på er själva också! Ni är ovärderliga. **Kramar och tack! fr. Carita**

Engångserbjudande
Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

*** KALMERS ***
Framkallning av 20 st bilder:
HALVA PRISET
i vår Kodak Fotostation (ord. 13€)
SITTKOFF

Erbjudandet gäller tom 31.1.2009

Nyankort
-sätter guldkorn

” För var dag framstår en fråga allt tydligare för det finlandssvenska småfolket som håller upp sfp: Vad har partiet att göra som pantfänge i den här regeringen?

P-H NYMAN I BORGÅBLADET

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Senaste nytt från paradiset

Gudingarna samlar sig. De far från sina ådor och dunbollar till ejderungar, låger sig i klungor och guppar ihop på vattnet. Det ser ut som flera jättehalsband gått sönder och alla vita pärlorna ligger utspridda på blå sammet.

Nu prunkar gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol...

Måsen svirrar, näktergalen gal som en galning och göken hoar i öst.

Våg följer på våg. Svallen är lika stora efter Silja Festival som efter skärgårdsfjärn Skiftet, eller nästan i alla fall – håll i hatten farmor! – och sanddynerna ligger som solstekta playor helt öde. Inte en själ syns på skären. Ensam kan man söka mörkröda stenar med vita streck tvärs över. Fridfullt kan man vila middag i guppiga båten medan sandskutan Wilhelmina tuffar på mot Långnäs i maklig takt.

Ibland får man känslan av att alla pratat om den. Men ingen är där. Alltså i det åländska paradiset. Den finns där ett stenkast – nåja – från vardagen i stan. Den finns där vinter, vår, sommar, höst när vinden bara stillat sig och solen börjar badda på. Det är då och just då det gäller att ha turen att vara på rätt plats. Tur har vi som får fara på reportageresa. Ibland.

I norra skärgården ligger just nu vita remsor längs strandkanten. På lite håll ser det ut som is. Det är det inte. Det är torkat sjögräs som bildar en tydligt rand på grund av lågvattnet.

I södra skärgården finns inte denna vita rand. Där är randen neongrön. En skärgårdsbo kan förklara:

– I södra skärgården kör de stora fartygen oavbrutet förbi. De drar upp svall som blöter strandkanten. Därför hålls växtligheten grön där. Den hinner inte torka.

Den vita randen på norra sidan har den fördelen att den är stadig att gå på. Den gröna randen är rena halkbanan.

På Stora Bogskär långt i öster har inte många satt sin fot. Det ligger just söder om fyren Gustaf Dalén, vars klocka förövrigt numera återfinns i Mariehamn där Esplanaden når ut till Västerhamn, nära Ålands sjöfartsmuseum.

På Stora Bogskär finns en båk. Den är det första man ser av Åland när man kommer i färjefart österifrån.

Skäret är ett fågelrike av Guds nåde. Vart man kliver finns måsbon och ejderbon. Tittar du länge på vattnet kan det hända att ett valplikanande sålansikte sticker upp och undrar var som är på gång. En och annan orm i paradiset finns också. Naturfotografen som böjde sig ner för att avporträttera tre ovanligt mörka ovanligt feta ormar och fann sig plötsligt vara omringad. Ytterligare en låg bakom ryggen på honom!

Vi summerar: åtta holmar på två dagar: 13 ormar sedda av fotografen (bara 4 av skribenten), 1 åkersork som pilade tvärs över en vind, 1 groda, 3 örnar. En jungfrudans, elva skärgårdshemman förfaller, 500 bilder tagna per dag. 5.0000 (?) ord att förmedla.

Avundsjuka matas av brist på kunskap

Rik bonde? Mark kan vara värdefull på olika sätt. Men om en bonde äger stora marker och inte har råd att odla dem, då är de värdelösa mätta i pengar. Arkivfoto: ULF WEMAN

Skall rika bönder ha våra skattepengar?

Ungefär så har det låtit i messa Nyan-spalten den senaste tiden. Det är svårt att veta om det är avundsjuka eller ren illvilja som styr, men kunskap är det definitivt inte.

Just nu är höga matpriser ett brännande problem i de fattiga delarna av världen. I ett nyhetsinslag för någon dag sedan rapporterades att skolorna i Bolivia hade dragit in skolmaten för att man inte hade råd. Priset hade gått upp med 30 procent sen i fjol.

Hos oss är detta än så länge ett marginellt problem. Priserna har gått upp en del, vad annat är att vänta när bränslepriset rusar i höjden. Men det vi betalar för maten motsvarar inte det den kostar. Det vi betalar vid kassan.

När man räknar in det vi bidrar med via våra skattepengar i form av stöd av olika slag till livsmedelsproduktionen så kommer vi fram till den summa producenterna får i dag. En summa som enligt vad de själva säger inte är tillräcklig.

Det råder uppenbart olika uppfattning om den saken att döma av de magsura messen, men utan de bidragen i form av miljöstöd, arealstöd, investeringsstöd, startstöd med mera – att hålla reda på vem som har rätt till vilka stöd och varför är ingen enkel sak – skulle vi inte ha någon produktion av livsmedel i landet.

Nya Åland har under årens lopp med stort intresset följt utvecklingen av livsmedelspriserna just för att se hur de påverkas av EU. Här är några exempel.

Ägg kostade i december 1994, alltså två veckor innan vi gick med i EU, 3,66 euro per kilo (21,75 mk). Ett knappt år senare var

priset 2,10 euro och i dag 2,70 euro.

Djupfryst kyckling kostade 3,78 euro före EU, 3,29 euro ett år senare och nu 3,75.

Vetemjöl har serien 0,75 euro, 0,50 euro och nu 0,68 euro.

Fläskkotlett kostade 8,30 före EU, 6,25 ett år senare och 9,25 i dag.

Rostbiff kostade 11,07 euro före EU, 9,73 euro ett år senare och i dag 15,95 euro.

Märk väl att detta är dagspriset vid respektive notering. Här har inte beaktats någon som helst inflation under de nästan 14 år som mätningarna omspannar.

Det betyder att ägg, kyckling och vetemjöl har gått ner kraftigt i pris under EU-åren. Fläskkotletten har också blivit billigare. En prisstegring med 11 procent på 14 år motsvarar inte inflationen.

Rostbiffen har möjligen stampat på stället prismässigt. Skillnaden i pris mellan då och nu är 44 procent. Men man kan förmoda att en del av höjningen har kommit på senaste tid, bland annat som följd av stoppad import från Sydamerika.

Med detta inte sagt att all mat har blivit billigare. Fruktur och grönt till exempel är inte speciellt billigt. Men var och en måste förstå att om det skall odlas vete på våra breddgrader så måste bonden få kostnadsteckning. Det är möjligt att det pris odlaren fick 1994 var högt. Men om butikspriset har sjunkit med över 9 procent sedan dess, samtidigt som vi har haft en viss inflation, så förstår

vem som helst att det inte går att odla vete utan de bidrag samhället betalar för att hålla matpriserna nere.

Frågan kan diskuteras ur många synvinklar. En är den här:

Varför skall vi odla spannmål och grönsaker här, när det kan göras mer effektivt och billigare söderut?

De som nu har ondgjort sig över stöden har inte tagit upp den sidan av saken. Det är i vårt öppna Europa fritt att transportera mat över gränserna. Det är för att det görs som matpriserna sjönk hos oss vid EU-inträdet. Skyddstullarna som tidigare gjorde det möjligt att ta ut högre pris på jordbruksprodukter försvann.

Stöden har minskat och minskar fortsättningsvis. EU vill att vi här i norr skall lägga om produktionen så vi klarar oss med mindre stöd. Och så småningom helt utan. Om nu det kan vara till glädje för dem som ondgör sig över dagens system.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2007:

7.285 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN

Uppgårdsvägen 6

Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetstips: Ring, skicka SMS

eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och

administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten

tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga

tider telefonsvarare.

Nya Åland: tfn 23 444 vard kl

8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:

Anna Björkroos/Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Kiki Alberius-Forsman

tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2008

Fortlöpande helår..... 179 €

halvår..... 95 €

kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag: Efter text & mindre annonser större än 600 mm Färgannonser

Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14

Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14

Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.

© lantmaterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 4) → 07.00/08.00 1) → 13.35 13.45 → 19.15/20.15 → 00.45 L	ÅBO → 13.35 → 00.45 L	M:HAMN → 13.35 → 00.45 L	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.45 2) → 18.15 /19.15 3) → 02.40 L 00.50 L → 06.10 /07.10 → 13.35	STOCKHOLM → 23.45 → 02.40 L → 13.35	M:HAMN → 23.45 → 02.40 L → 13.35
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS → 04.15	M:HAMN → 04.15	L = Långnäs		

1) 23.5, 24.5, 25.5 inställd pga charter.
26.5 avg 09.00 Långnäs (13.05)
2) 23.5, 24.5, 25.5 inställd pga charter
26.5 avg Långnäs 13.15
3) 23.5, 24.5, 25.5 inställd pga charter
4) 24.5, 25.5, 26.5 inställd pga charter

SILJA LINE
www.tallinksilja.fi

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 1) - 10.00
10.00 - 05.00 2) ← 04.50 - 18.00 1)

1) 14/6 Charter 2) 15/6 Charter

Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el.
06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa).
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN tom 29.5.2008

MARIEHAMN-KAPPELSKÄR tom 29.5						HÖGSÅSONG Alla dagar 30.5-31.8	
Måndag-torsdag	Fredag-lördag	Söndag	MAR	KAP	MAR	MAR	KAP
08.00 → 09.30	07.00 → 08.30	13.00 → 14.30	07.30 → 08.30	16.00 → 17.30	13.00 → 14.30	12.45 → 14.00	15.30 → 16.30
15.30 → 16.30	12.00 → 13.00	19.00 → 20.15	18.30 → 19.30	22.30 → 19.00	12.30 → 09.00	12.00 → 09.00	18.00 → 15.00
		00.05 → 20.30	00.05 → 20.30			18.00 → 15.00	23.00 → 20.00

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS	
01.10 L → 06.30	03.30 L → 07.35	04.35 M 1) → 09.40	14.25 M → 19.50		
10.15 M 2) → 15.30	23.45 M 1) → 10.00	14.25 M → 18.55	14.10 M → 08.45		
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00	23.35 M → 16.45 1)	04.25 M → 17.30 1)		
07.45 M → 18.00		03.20 L → 20.10			

1) Gabriella ur trafik 5.5 kl 9.45 i Helsingfors. Åter i trafik 27.5 kl 17.30 i Helsingfors. Under perioden trafikeras ruten varannan dag av Mariella.
2) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för info. M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att korsa ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 08.00) före ord. avg.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storgatan 2)-Långnäs 1h före avg. Även Långnäs-Mariehamn alla avg 12 EUR/person.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 111, bokn. 262 111
www.vikingline.ax

Tre turer dagligen

Skoj ombord varje dag! Kryssningsvärdar vardagar med musikunderhållning, frågesport, show, melodikryss och bingo (måndagar). Lördagar dansorkester och söndagar jazz/evergreens. Se hela programmet på www.eckerolinjen.ax/underhallning

Turlista 25/4-7/9 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar 8.30 13.30 18.30	Från Grisslehamn alla dagar 10.00 15.00 20.00
---	---

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm 1) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willys) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer: från Eckerö 22/6 kl. 23.00, från Grisslehamn: 19/6 kl. 23.45

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ring och
TIPSA!
23 444
DYGNET RUNT

Nya Åland
☆☆☆

Hållbar utveckling

5 ÅRS KVALITETS-GARANTI
PÅ ALLA
HYUNDAI
PERSONBILAR

ZEBRA BIL
www.zebrabil.ax • tel 31 762

LEDIGT ANNONSUTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

LÖRDAG 24 MAJ 2008

dagens ålänning

"De är nästan 140 stycken"

Från Jomala Kalmsta kommer dagens ålänning **Jeannette Sandström**. Hon jobbar för tillfället som speciallärare i Lemlands grundskola. Men hon har inte bestämt vad hon ska göra i höst, det beror på var jobben finns. När Nyan utser henne till dagens ålänning är hon på studiebesök till redaktionen med sina elever. För att barnen ska få se hur man gör dagens ålänning ställer hon gärna upp. Barnen är förvånade över hur slarvigt reportern skriver. En pojke tycker att det ändå går att läsa vad det står på blocket.

Singapore. Jeannette Sandström åker till Singapore i sommar för att hälsa på sina föräldrar.

färdig elingenjör för fartyg och befinner sig på Stilla Havet på väg mot Japan i sommar.

Vad ska ni göra i Singapore?

- Vi ska hälsa på mina föräldrar **Sylvia** och **Sven-Göran Takkunen** och pojkarna ska spela golf. Vi blir där nästan en månad.

Planerna för resten av sommaren är inte riktigt klara men

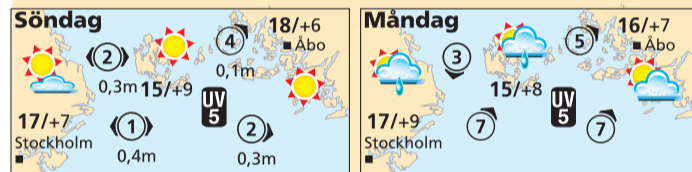
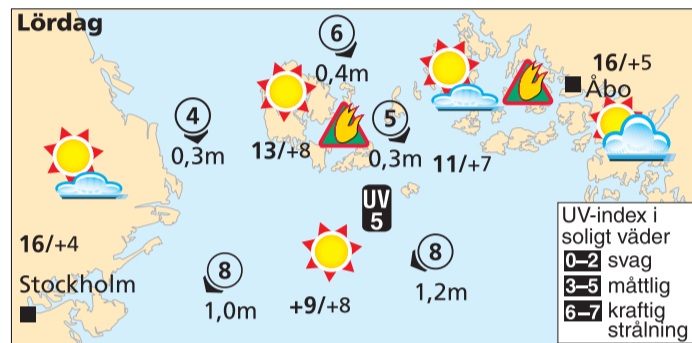
Jeannette tror att trädgården kommer att kräva omvårdnad efter den långa frånvaron.

Vem går din hälsning till?

- Till alla barnen i Lemlands grundskola. De är nästan 140 stycken.

Text och foto: **NINA SMEDS**
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 437

vädret

I går kl 15

Jomala	15	temp.	moln.
Åbo	16		
Helsingfors	13		
Stockholm	14		

Max/min temp. 16.5 - 23.5. klo 9

Jomala	+15,4	22.5.	-1,4	17.5.
Åbo	+17,4	22.5.	-2,2	20.5.
H:fors	+15,4	22.5.	+1,9	17.5.

För ett år sedan

Jomala	16	temp.	moln.
Åbo	14		
Helsingfors	12		

Utomlands i går

Köpenhamn	18	Madrid	19
Oslo	16	Rom	23
Bryssel	20	Aten	27
Moskva	+8	Las Palmas	24
London	20	Phuket	32
Paris	20	Miami(förrgår)	33

Solen i dag

Mariehamn	4:42	22:33
Helsingfors	4:21	22:14
Stockholm	3:56	21:34

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Asiatisk kycklingsallad
500 g kycklingfilé, fint tärnad
1 msk majsojla
1 msk vitlök, finhackad
0,5 msk hackad färsk ingefära (0,5 tsk galangal, skalad riven)
5 röda chilifrukt, urkärnade -finstrimlade
2 dl kokosmjölk
2 limeblad, strimlade
1 lagerblad
1 tsk salt
250 g thailändska långbönor, eller haricots verts, lättkokta

Hetta upp oljan i en stekpanna och fräs vitlök, ingefära, galangal och chili någon minut tills det får lite färg. Tillsätt fint tärnad kyckling, kokosmjölk, limeblad, lagerblad och salt. Låt sjuda i ca 5 minuter tills det tjocknar något. Skär bönorna i 1 cm stora bitar. Blanda ner dem i den kokta kycklingen och ställ att svalna. Servera salladen kall.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

GT-BYGG

- Garage- och husgrunder
- Renovering
- Uppförande av garage och hus

Tel 0457 3828 558

Uteplatsen -ditt andra vardagsrum

En markis över din uteplats ger ett skyddande, flexibelt och ombonat tak.

Välkommen in till vår butik och se vår utställning eller ring och beställ mättagning.

ÅLANDS PERSIENN
öppet: vard 8.30-16.30
i Dalbo, tel 19 450

HEIKIUS Drömhus HUS-TALO

Välkommen att besöka våra visningshus 42a och 42b på Bäverstigen 3 vid bostadsmäsan i Vasa 11.7-10.8 2008!

Huskonsult LGT, Scheffersgränd 2B
tel. 16 808, gsm 040 0529 121
lars.trondh@pp.inet.fi • www.heikius.fi

KALMERS

NU FINNS DEN I LAGER!

Don't Stop The Music
Pop from the Åland Islands 1965-1971

€20/st

SITTKOFF TEL 28 832

MÅN-FRE 9-17.30, TORS 9-19, LÖRD 10-14

SUBARU BOXER DIESEL

Det finns gott om starka SUV:ar. Men det är inte många som vågar prata slitstyrka.

Premiär för helt nya Forester 09 inom kort!

från 29900 €

ERbilab

Vikingagränd 1 A
22100 Mariehamn
Tfn 14750
GSM 0400 595 732
Öppettider: vardagar 10-17

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN

RING IN TIPS
0800 14600

Samtalet är gratis
Du får gärna ringa anonymt

